

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΟΣΤ'

ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - ΠΣ 21 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 72.18.308

ΙΟΥΛΙΟΣ 1999

ΑΡΙΘ. 7

ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ ΤΗΣ Α.Θ.Π. ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

6. Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐπίσημου ἐπισκέψεως τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ ἐκδηλώσεις κατὰ τὴν πιστὴ ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματος αὐτοῦ κατοπτρίζουν τὴν καθολικότητα τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὁ Παναγιώτατος δὲν περιορίσθηκε στὴν ἐπίσκεψιν ἐκκλησιαστικῶν προσωπι-

Τοῦ κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ**

Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Τακτικοῦ Μέλους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν

κοτήτων στὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν καὶ σὲ Ἱ. Μητροπόλεις ἢ Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων καὶ κύκλων, ἀλλὰ ἐνεψύχωσε μὲ τὴν παρουσία Του καὶ εὐλόγησε ὅλες τὶς τάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅλους τοὺς φορεῖς τῶν διαφόρων ἐθνικῶν προσπαθειῶν, ἐπιστήμονες, ὑπαλλήλους, τεχνίτες, βιοτέχνες, γεωργούς, ἀγρότες, ἀθλητές, μουσικούς, μαθητές, φοιτητές, ἄνδρες, γυναῖκες, νέους, νεάνιδες, δημιουργοὺς ἀναπτυξιακῶν καὶ τεχνικῶν ἔργων (λ.χ. βιοτόπων, τεχνητῶν λιμνῶν), φρουροὺς τῆς ἀκεραιότητος τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, στελέχη πολιτιστικῶν καὶ πνευματικῶν κέντρων, μεταδίδοντας εἰς ὅλους γιὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὸ μήνυμα ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία δὲν εἶναι φυγόκοσμος θρησκευτικὴ ζωὴ, ποὺ ἀποξενώνει ἀπὸ τὰ διάφορα ἀγαθὰ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ πολιτισμοῦ,

ἀλλ' εὐλογεῖ τὴν κατάφασιν, βίωσιν καὶ πραγμάτωσιν ὅλων τῶν ὑλοποιουμένων καὶ αἰσθητοποιουμένων στὰ ἀγαθὰ ἀξιῶν καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον συμμετρον πρὸς τὴν ἀντικειμενικὴν κλιμάκωσιν τῶν ἀξιῶν σὲ μία ἀτμόσφαιρα, μέσα στὴν ὁποία ἐκδηλώνεται ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸ οἰκολογικὸ περιβάλλον, ἀποφεύγεται ἡ ἀπολυτοποίησις καὶ θεοποίησις τῶν κατωτέρων ἀξιῶν, ὑποτάσσεται τὸ ἥσσον ἢ χεῖρον στὸ κρεῖττον ἢ βέλτιον καὶ ἐξασφαλίζονται οἱ προϋποθέσεις γιὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀκεραιότητος τῆς δημιουργίας, τὴν ἐπικράτησιν τῆς δικαιοσύνης, τὴν προστασίαν τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, τὴν προβολὴν τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιολόγειας καὶ τὴν δημιουργίαν τῶν προϋποθέσεων πρὸς ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς φιλίας μεταξὺ τῶν διαφόρων λαῶν καὶ ἐθνῶν.

Χαίρομεν ἰδιαίτερος, διότι ὄχι μόνον οἱ φορεῖς τῆς Ἀνωτάτης Πνευματικῆς Ἡγεσίας τοῦ Τόπου (λ.χ. ὁ διακεκομμένος Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Γ. Μητσόπουλος καὶ ὁ δραστηριώτατος Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Κ. Δημόπουλος, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἀνωτάτη Πολιτικὴ καὶ Πολιτειακὴ Ἡγεσία τοῦ τόπου, ὁ κατὰ τὸν Παναγιώτατον «ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἐμπειρότατος» Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Κ. Στεφανόπουλος, ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Κ. Σημίτης, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἀξιωματικῆς Ἀντιπολιτεύσεως κ. Κ. Καραμανλῆς, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Ἀπ. Κακλαμάνης, οἱ Ἀρχηγοὶ ὅλων τῶν Κομμάτων, οἱ Ὑπουργοί, οἱ Βουλευτές

έξεδήλωσαν τόν σεβασμό τους πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη. Χαρακτηριστικὸν εἶναι, ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ Ἡγέτες τῶν παραδοσιακῶν μαρξιστικῶν κομμάτων ἐξήραν τὴν ἀποστολὴ τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς καθ' ὅλου Ὁρθοδοξίας, δείχνοντας ὅτι ἔχουν πλέον ἐγκαταλείψει τὴ διακήρυξι τῆς ἐσφαλμένης ἀντιλήψεως ὅτι “ἡ θρησκεία εἶναι τὸ ὄπιο τοῦ λαοῦ” καὶ ὅτι μᾶλλον ἔχουν ἀποφασίσει νὰ κόψουν τὴν ὀμφαλίδα, τὸν ὀμφάλιο λῶρο, πού ἔως τώρα συνδέεν, ὡς μὴ ὄφειλε, τὰ –ἔστω ἀντιλεγόμενα, ἀλλὰ σὲ πολλὰ σημεῖα ἀξιόλογα– πολιτικοοικονομικά καὶ κοινωνικοπολιτιστικά τους ὁράματα μὲ τὸν μητρικὸ πλακοῦντα τῆς μαρξιστικῆς - ἀθεϊστικῆς κοσμοθεωρίας καὶ βιοθεωρίας τους.

7. Κατὰ τὴν εὐλογημένη ἐπίσκεψι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος δόθηκε εὐκαιρία νὰ ἐξαρθῆ ὁ ἐνοπιὸς καὶ συντονιστικὸς ρόλος Αὐτοῦ μέσα σ' ὀλόκληρη τὴν Ὁρθοδοξία. Ὁ Παναγιώτατος μέσα στὴν Αἴθουσα Τελετῶν τῆς Ἱ. Συνόδου εἶπε μὲ κρυσταλλίνη διαύγεια, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἐξῆς: «Ὁ μακραίων θεσμὸς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀνεπτύχθη σὺν τῷ χρόνῳ ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐπεβίωσε διότι ἀπεδείχθη χρήσιμος ὡς ὀρατὸν σύμβολον τῆς ἐνότητος αὐτῆς καὶ σημείον ἀναφορᾶς καὶ συντονισμοῦ τῶν ἐνεργειῶν τῶν κατὰ τόπους Ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Χωρὶς πρωτεῖον ἐξουσίας καὶ διοικήσεως, περιβεβλημένη μόνον τὸ κοπιῶδες πρωτεῖον τῆς διακονίας ἢ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀναλίσκεται ἐπὶ αἰῶνας εἰς τὴν μέριμναν τῆς ὑπηρεσίας τῶν Ἀγιωτάτων τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησιῶν. Ὅθεν, ἀνήκει αὐτῇ ἡ τιμὴ, ἢ κατὰ τὸν Ἀπόστολον ἀνήκουσα τοῖς καλῶς προεστῶσι πρεσβυτέροις...

»Ἐκάστη Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία αὐτοδιοικεῖται καὶ ρυθμίζει τὰ κατ' αὐτὴν διὰ τῆς ἰδίας Ἱερᾶς Συνόδου, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξωθεν ἐπεμβάσεως, ἢ δὲ παρέμβασις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου περιορίζεται εἰς τὰς ἐκτάκτους περιπτώσεις, καθ' ἃς διὰ λόγους συγκυριακοὺς δὲν ὑφίσταται εἰς τινα Ἐκκλησίαν Σύνοδος... ἢ ὅταν ἀνακύπτουν ἐσωτερικά ζητήματα, χρῆζοντα πρὸς ἐπίλυσιν τῆς συγκροτήσεως τῆς μείζονος Συνόδου... Εἰς ἀπάσας δὲ τὰς περιπτώσεις ταύτας ἢ παρέμβασις γίνεται μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ μόνον ὅσον ἀπαιτεῖται ἵνα συγκροτηθῇ ἢ ὑπεύθυνος το-

πικὴ Σύνοδος ἢ ἵνα ἐπιλυθῇ τὸ προκαλέσαν τὴν παρέμβασιν θέμα...».

Ὅταν ὁ Παναγιώτατος κ. Βαρθολομαῖος ἀνακηρύχθηκε Ἐπίτιμο Μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ σχετικὸ λόγο Του μέσα στὴν Αἴθουσα Τελετῶν αὐτῆς, εἶπεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἐξῆς: «Ὡς Πρωτόθρονος μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων ἀνεγνωρίζετο ὑπ' αὐτῶν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς Βυζαντινῆς καὶ τῆς Ὁθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ἀναγνωρίζεται παρὰ πάντων. Μάλιστα δὲ ὅλαι αἱ Χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι, ὅλαι αἱ Θρησκείαι καὶ ὅλαι αἱ Κυβερνήσεις τῶν Χριστιανικῶν ἢ μὴ Κρατῶν τοῦ κόσμου, τὰ ὁποῖα ἐπεσκέφθησαν οἱ ἐκάστοτε Οἰκουμενικοὶ Πατριάρχαι, ὑπεδέχθησαν αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ιδιότητα ταύτην...

»Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης εἶναι ἀπλῶς πρῶτος μετὰ τῶν ἴσων Ἱεραρχῶν τῆς Ὁρθοδόξου μόνον Ἐκκλησίας, καὶ ἀφ' ἐτέρου δὲν ἔχει διοικητικὴν ἐξουσίαν ὡς ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ κυρίως συντονιστικὰς καὶ δηλωτικὰς τῆς ἐνότητος τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἀρμοδιότητος, ἐπὶ πλέον δὲ καὶ ὠρισμένας πνευματικῆς φύσεως τοιαύτας ἢ ἀναπληρωματικῆς ὁσάκις αἱ λοιπαὶ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ἀδυνατοῦν νὰ ἐπιλέξουν ἢ νὰ συγκροτήσουν τὰ ἐκκλησιαστικὰ αὐτῶν ὄργανα λόγῳ διωγμῶν, ἐλλείψεως τῶν ἀπαραιτήτων καὶ ἄλλων λόγων...

»Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον δὲν εἶναι συνεπῶς διοικητικὴ ὑπερεξουσία μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν...».

Πρὸς τίς ἐπιγραμματικὰς αὐτὰς ὑπομνήσεις τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου περὶ τοῦ πρωτοθρόνου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶναι κατὰ πάντα σύμφωνες καὶ ἐναρμονισμέναι οἱ ἐπισημάνσεις, τίς ὁποῖες ἔκαμεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος τὴν 21η Μαρτίου 1999 κατὰ τὴν πρὸς τιμὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἔκτακτη πανηγυρικὴ συνεδρία τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Μακαριώτατος μὲ παρομοίαν κρυσταλλίνη διαύγεια καὶ ἐπιγραμματικὴ διατύπωσι δῆλωσε, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἐξῆς γὰρ τὸν παραδοθέντα ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο στὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος Συνοδικὸ θεσμὸς: «Συμπορευόμεθα μετὰ τῆς Μητρὸς καὶ

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ ΤΗΣ Α.Θ.Π. ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ κ. κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (20 Μαΐου - 5 Ἰουνίου 1999)*

Στὴ νῆσο Αἴγινα

Τὸ πρωῒνὸ τοῦ Σαββάτου 22 Μαΐου ἦταν ἀφιερωμένο σὲ ἐπίσκεψη τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου στὴ νῆσο Αἴγινα καὶ σὲ προσκύνημα στὴν Ἱ. Μονὴ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, πὸν μαζὶ μὲ μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱ. Συνόδου συνόδευε τὸν Πατριάρχη, εἶχε προσκαλέσει καὶ τοὺς συνέδρους ἀπὸ ὅλες τὶς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, πὸν ἔλαβαν

Τοῦ κ. **Ι. Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ**
Διευθυντῆ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀλήθειας»
Συμβούλου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου

μέρος στὸ Συνέδριό Ἐκκλ. Δημοσιογραφίας, πὸν ὀργάνωσε ἡ Ἱ. Μητρόπολη Δημητριάδος, νὰ συνοδεύσουν τὸν Παναγιώτατο καὶ νὰ καλύψουν τὴν ἐπίσκεψη. Στὴν Αἴγινα ὁ κ. Βαρθολομαῖος μετέβη μὲ τὸν «Ερμῆ» τοῦ κ. Ἀνδρέα Ποταμιάνου. Στὴν προκυμαία τοῦ λιμανιοῦ τῆς, πὸν ἦταν σηματολογομένη μὲ ἑλληνικὲς, ἐκκλησιαστικὲς καὶ πατριαρχικὲς σημαῖες, τὸν Παναγιώτατο ἀνέμενε πυ-

κνὸ πλῆθος κόσμου, πὸν τὸν ἐπευφημοῦσε διαρκῶς. Σὲ εἰδικὰ στημένη ἐξέδρα τὸν ὑποδέχθηκε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἰερόθεος καὶ ὁ Δήμαρχος Αἰγίνας κ. Τρύφων Γκότσης, ὁ ὁποῖος τοῦ ἀπηύθυνε τὸ παρακάτω καλωσόρισμα:

Ἐπιτρέψατέ μου, Παναγιώτατε, νὰ ὑποβάλω τίς εὐχαριστίες τοῦ Αἰγινήτικου λαοῦ, τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐμοῦ προσωπικὰ γιὰ τὴν ξεχωριστὴ διάκριση πὸν γίνεται στὸ Νησί μας μὲ τὴν προσκνηματικὴ σημερινή Σας ἐπίσκεψη.

Εἶναι γιὰ μᾶς μεγίστη τιμὴ καὶ εὐλογία νὰ ὑποδεχόμαστε τὸν Πνευματικό μας Πατέρα, τὸν Ἁγέτη τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὸν συνεχιστὴ τῶν ἱστορικῶν πεπρωμένων τοῦ Γένους τῶν Ἑλλήνων.

Ἦλθατε, Παναγιώτατε, σὲ ἓνα τόπο Ἁγιοτόκο, Μοναστικό, Ἠγιασμένο ἀπὸ μιὰ πλειάδα Αἰγινητῶν Ἁγίων.

Ἦλθατε στὴν Ἱερὰ Νῆσο Αἴγινα, πὸν ἐπέλεξε ὁ Ἅγιος τοῦ αἰῶνα μας, ὁ Ἅγιος Νεκτάριος, σὰν μόνιμο τόπο τῆς αἰωνίου ἐπίγειας παρουσίας Του.

Ἦλθατε σὲ ἓνα τόπο μὲ πανάρχαια ἱστορία πὸν ἀφετηρία ἔχει 5.000 χρόνια πριν.

Ἦλθατε τέλος στὴν Πρώτη Πρωτεύουσα τῆς Νεότερης Ἑλλάδος, ἀπὸ τὴν ὁποία ὁ Πρῶτος Κυβερνήτης τῆς Ἐλευθέρας Ἑλλάδος, ὁ Ἰωάννης Κα-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 351 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 6 τεύχους.

τῶν λοιπῶν Πρεσβυγενῶν καὶ Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν εἰς ὁμολογίαν καὶ διακονίαν τῆς Καθολικότητος ὡς Σώματος Χριστοῦ καὶ ἐκφράσεως τῆς ὑπερτάτης ὀντότητος τῆς Ἐκκλησίας, λειτουργοῦντες Συνοδικῶς. Καὶ τοῦτο διότι καὶ πιστεύομεν καὶ κηρύττομεν ὅτι παλλάδιον τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι ἡ Συνοδικότης καὶ ἡ μόνη ὁδὸς ἐμπειρίας τῆς ἐνότητος “τῶν πολλῶν εἰς ἓν” καὶ τῆς παρουσίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς ἀποφάνσεις ἀκεραίας καὶ ἀντικειμενικὰς, πέραν πάσης δεσποτοκεντρικῆς νοοτροπίας ἢ ἀτομικῶν

κρίσεων καὶ ἀντιλήψεων... Τὴν ἀμοιβαίτητα ἐτιμήσαμεν εἰς τὰς διορθοδόξους καὶ διαχριστιανικὰς σχέσεις, πεποιθότες ὅτι “τὸ τῆς Ἐκκλησίας ὄνομα οὐ χωρισμοῦ, ἀλλ' ἐνώσεώς ἐστι καὶ συμφωνίας ὄνομα” (Ἰω. Χρυσοστ. Ἐ. Π. 61, 13)».

Ἄλλὰ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς εὐλογημένης Πατριαρχικῆς ἐπισκέψεως μετεδόθησαν καὶ μερικὰ ἄλλα σπουδαῖα μηνύματα, τὰ ὁποῖα θὰ μνημονεύσωμε στὸ ἐπόμενο ἄρθρο μας.

Ο Πατριάρχης Βαρθολομαῖος ἐν πλῆθὶ πρὸς Αἴγινα ἔχει πάρει ἓνα μικρὸ κοριτσάκι στὴν ἀγκαλιά του καὶ τοῦ προσφέρει ἓνα γλύκισμα. Διακρίνονται οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Σταγῶν καὶ Μετεώρων κ. Σεραφεῖμ καὶ Λήμνου κ. Τερόθεος (Φωτ. Χρήστου Μπόνη).

ποδίστριας, ἔθεσε τὰ θεμέλια τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Μᾶς διακατέχει, Παναγιώτατε, πνευματικὴ εὐφορία γιὰ τὶς ἀνεπανάληπτες ἱστορικὲς στιγμὲς πὸν ζοῦμε ἀπὸ τὴν ἐδῶ παρουσία Σας καὶ εὐφραινόμαστε μὲ τὴ γεύση πὸν δοκιμάζουμε ἀπὸ τὴν εὐλογία Σας.

Δὲν θὰ ἀναφερθῶ στὴν προσωπικότητά Σας καὶ τὸ ἱστορικὸ ἔργο πὸν ἐπιτελεῖτε.

Ἄλλωστε εἶναι σὲ ὄλους τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς γνωστὸ ὅτι ἀπὸ τὴν ὥρα πὸν ἀνήλθατε στὸ Πρωτόθρονον, ἄρχισε μιὰ καινούργια περίοδος γιὰ τὸν Οἰκουμενικὸ Θρόνο, τὴν Χριστιανοσύνη καὶ ἰδιαίτερα τὴν Ὁρθοδοξία.

Μιὰ περίοδος πὸν κρατᾶει τὰ στοιχεῖα τῆς παράδοσης ἐμπλουτισμένα μὲ τὶς ἀνακαινιστικὲς τομὲς πὸν ἐπιβάλλουν οἱ καιροί.

Ἡ συνέχιση τῆς μακροαίωνης παράδοσης τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας μὲ τὴ βαθιὰ καὶ ἄρρηκτη ἐνότητα τῆς Ὁρθοδοξίας, τὴν περιφρούρηση τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων τοῦ Γένους καὶ ἡ ὑψηλὴ Πνευμα-

τικὴ Διακονία Σας πὸν ὑπηρετεῖται ἀπὸ τὰ χαρισματικὰ στοιχεῖα τῆς προσωπικότητάς Σας, σφράγισαν ὅλες τὶς μέχρι σήμερα ἐνεργειές σας, ἔτσι ὥστε ὁ Οἰκουμενικὸς θρόνος, «Ἐλεύθερος Πολιορκημένος», νὰ ἔχει τὴν πνευματικὴ ἀκτινοβολία τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς ἅπασαν τὴν ὑφήλιον, ὁρατὸν σημεῖον τῆς ἐνότητος τῶν Ὁρθοδόξων.

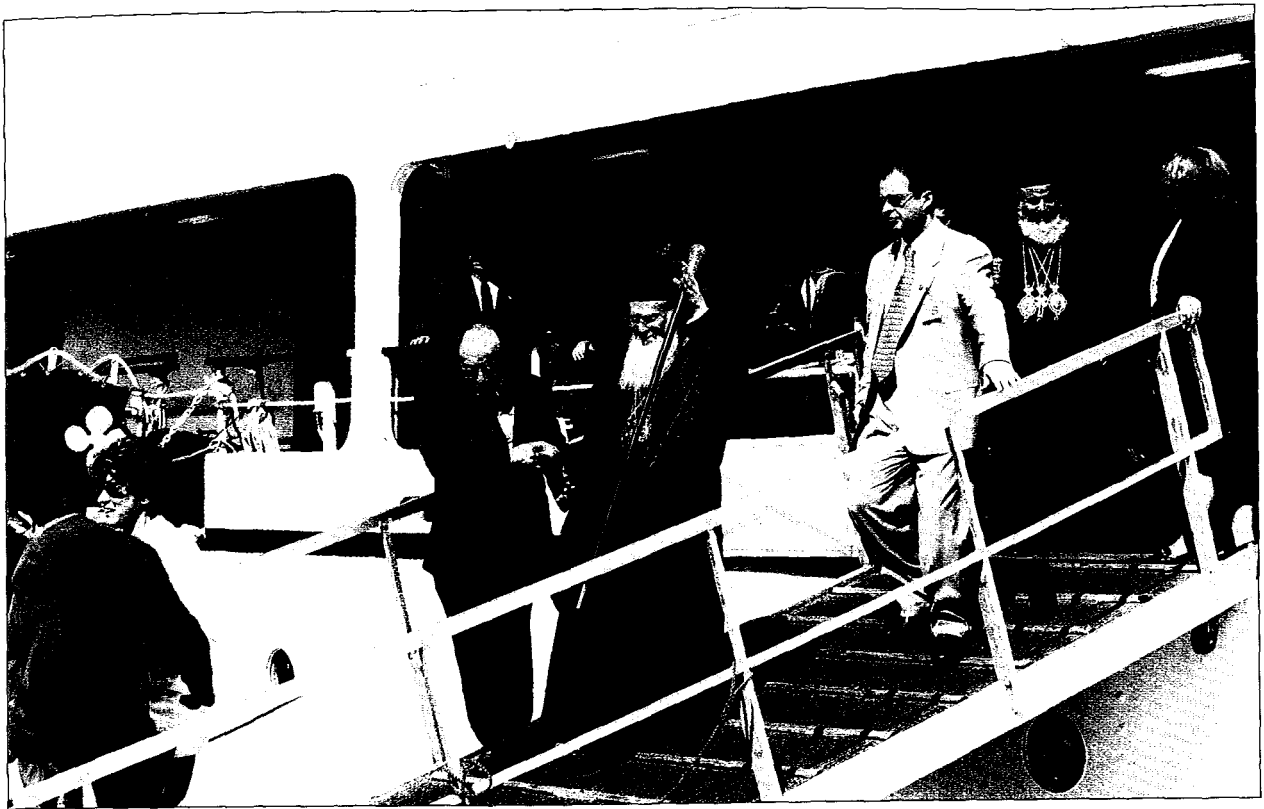
Παναγιώτατε,

Εἶσθε ἀντίρροπα ὁ Θεοσηκευτικὸς Ἠγέτης μας, μὲ δύναμη, πείρα καὶ ἐπιρροή πάνω στὰ θέματα πὸν ἀφοροῦν τὴν Ὁρθοδοξία.

Εἶσθε ἀκόμα ὁ φωτεινὸς Ἠγέτης πὸν ἀγκαλιάζει μὲ ἀγάπη κάθε καινούργιο πὸν δίνει νέες δυνάμεις καὶ ἀρδεύει μὲ νέες ιδέες τὸ ἔργο Του.

Ἡ ἐπίσκεψή Σας μετὰ ἀπὸ λίγη ὥρα, στὸ Κέντρο Περιθάλψης Ἀγρίων Ζῶων πὸν φιλοξενεῖται στὸ Νησί μας, ἀποτελεῖ χειροπιαστὴ ἀπόδειξη τῆς νέας ἀντίληψης πὸν χαρακτηρίζει τὴν πορεία Σας.

Ἡ δὲ ἐν συνεχείᾳ ἐπίσκεψη στὸ Κοιμητήριον τοῦ Νησιοῦ μας γιὰ Τρισάγιο στὸν τάφο τοῦ ἀείμνηστου Σπύρου Ἀλεξίου, διακεκρωμένου δημο-

Άφιξη του Πατριάρχη Βαρθολομαίου στην Αίγινα (Φωτ. Χρήστου Μπόνη).

σιογράφον, ἐκλεκτοῦ σύμπολίτη μας, Ἄρχοντα τῆς Ἀγλῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου, ἀγωνιστῆ τῆς Ὁρθοδοξίας, πὸν τιμοῦσατε μὲ τὴν φιλία Σας, ἀποδεικνύει τὸν σεβασμὸ Σας πρὸς τὴν παράδοση καὶ τοὺς ἐργάτες τῆς.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ καὶ ἀκόμα γιατί εἶσθε ὅπως ὁ ἴδιος χαρακτηρίσατε τὸν ἑαυτὸν Σας, «ὁ Κυρηναῖος τοῦ Φαναρίου», ἡ Αἴγινα μὲ ὁμόφωνη ἀπόφαση τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τῆς Σᾶς ἀνακηρύσσει Ἐπίτιμο Δημότη γιὰ νὰ κρατῆσει ἕσασι ζωτανὴ τῆ σημερινῆ παρουσία Σας στὸ Νησί.

Παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε, ὡς ἐπιβεβαίωση, τὸ Δίπλωμα τῆς ἀνακήρυξης πὸν τὸ συνοδεύουμε μὲ ἕνα μικρὸ συμβολικὸ ἀναμνηστικὸ δῶρο.

Πρὶν τελειώσω, ἐπιτρέψτε μου Παναγιώτατε, νὰ καλωσορίσω τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Χριστόδουλο, τοῦ ὁποῖου ἡ ἀγάπη γιὰ τὸ Νησί μας εἶναι δεδομένη οἱ δὲ δεσμοὶ του μὲ τὴν Αἴγινα πολὺ παλιοί.

Ἐπίσης θέλω νὰ καλωσορίσω καὶ τὴν τιμία χορεία τῶν σεπτῶν συνοδῶν Σας καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῆς Πολιτείας πὸν συμμετέχουν στὴ σημερινῆ

εὐφρόσνη γιὰ τὸ Νησί μας ἡμέρα.

Παναγιώτατε,

Μακαριώτατε,

Ἄγιοι Πατέρες,

Καλῶς ἦλθατε στὸ Νησί μας,

προσεύχεσθε γιὰ μᾶς, γιὰ τὴν εὐημερία τοῦ Νησιοῦ μας, γιὰ τὴν εἰρήνη τοῦ κόσμου καὶ εὐλογῆστε μας.

Ἡ Δημοτικὴ Φιλαρμονικὴ τῆς Αἴγινας παιάνιζε καὶ ὁ λαὸς χαιρετοῦσε μὲ θερμὰ αἰσθήματα τοὺς δύο Προκαθημένους, πὸν τὸν εὐλογοῦσαν. Στὴν προσφώνηση τοῦ Δημάρχου κ. Γκότση, ὁ Παναγιώτατος ἀπάντησε μὲ τὰ ἀκόλουθα λόγια:

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κύριε Χριστόδουλε,

Ἱερώτατε Μητροπολίτα Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κύριε Ἱερόθεε,

Ἐντιμώτατε κύριε Δήμαρχε,

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Μὲ ἰδιαίτεραν χαρὰν καὶ μεγάλην συγκίνησιν ἐφθάσαμε εἰς τὴν ὡραίαν καὶ εὐλογημένην νῆσον

Ύποδοχή του Πατριάρχη Βαρθολομαίου στην Αίγινα. Νεαρή με τοπική ένδυμασία του προσφέρει αιγινήτικο λαϊνό καλλιτεχνικά διακοσμημένο (Φωτ. Χρήστου Μπόνη).

Αίγινα, ή οποία έχει τὸ προνόμιον νὰ ἐπιλεγῆ ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου ὡς τόπος ἐγκαταστάσεως τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου, τὸ ὁποῖον ἴδρυσεν.

Εὐχαριστοῦμεν θεομῶς Ὑμᾶς Μακαριώτατε καὶ ὑμᾶς Ἱερώτατε διὰ τὴν συμπαραστάσιν σας καὶ δι' ὅσα ἐπράξατε προκειμένοι νὰ ἱκανοποιηθῆ ἢ ἐπιθυμία μας νὰ ἔλθωμεν εἰς τὴν νῆσον αὐτὴν προσκυνηταὶ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου καὶ φιλοξενούμενοι τοῦ εὐλαβοῦς λαοῦ της.

Ἀπὸ μέσης καρδίας εὐχαριστοῦμεν καὶ ὑμᾶς, Ἐντιμότητα κύριε Δήμαρχε, διὰ τὴν ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν τῆς ἡμετέρας Μετροπόλεως καὶ τῶν συνοδούντων ἡμᾶς. Πολλὰς εὐχαριστίας ἀπευθύνομεν ὁμοίως πρὸς τὸ Δημοτικὸν ὑμῶν Συμβούλιον, πρὸς τὸν εὐλαβῆ κληρον καὶ τὸν φιλόθεον λαὸν τῆς Αἰγίνης διὰ τὰς πολλὰς ἐκδηλώσεις σεβασμοῦ καὶ τιμῆς πρὸς τὴν Μητέρα Ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ πρὸς τὰ πρόσωπα ἡμῶν.

Ἀπευθύνομεν πρὸς τοὺς μονίμους κατοίκους καὶ τοὺς παρεπιδημοῦντας τὸν ὀλοκάρδιον χαιρετισμὸν καὶ τὴν πατρικὴν καὶ Πατριαρχικὴν ἡμῶν

εὐλογίαν καὶ εὐχὴν.

Εἶναι γνωστὸν, κύριε Δήμαρχε, ὅτι ἡ Αἴγινα σπουδαίαν κατέχει θέσιν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων ἤδη χρόνων καὶ ὅτι πολλαπλῶς ἔχει εὐλογηθῆ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ὡς μαρτυρεῖ τὸ φυσικὸν κάλλος αὐτῆς, ὁ πλοῦτος τῶν καρπῶν τῆς γῆς, τὸ πλῆθος καὶ ἡ σημασία τῶν ἀρχαίων καὶ μεταγενεστέρων μνημείων, ἡ μνήμη τοῦ πρώτου Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἡ προτίμησις της ἀπὸ τὸν Ἁγίου Νεκτάριον. Αὐτοῦ ἡ εὐλογία πολλαπλασιάζει ὅλας τὰς ἄλλας.

Πολλοί, ἐρχόμενοι εἰς τὴν θαυμαστὴν αὐτὴν νῆσον δι' ἀνάπανσιν καὶ ἀναψυχὴν, λαμβάνουν ἀπὸ τὴν ἐν αὐτῇ χάριν δύναμιν καὶ ἔμπνευσιν διὰ δημιουργικὰς ἐνασχολήσεις, τινὲς δὲ καὶ πνευματικὴν ἀναγέννησιν. Διότι ἔχετε τὸ μέγιστον τῶν πνευματικῶν προνομίων, κύριε Δήμαρχε, τὸν Ἁγίου τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος Νεκτάριον τὸν θαυματουργόν, τὸν προστάτην τῆς Αἰγίνης, τὸ πρὸς τὸν ὁποῖον βαθύτατον σέβας ἡμῶν ἔφερεν ἡμᾶς προσκυνηματικῶς σήμερον ἐνταῦθα. Ἔχετε καὶ τὸ ἕτερον προνόμιον, ὡς Δῆμος Αἰγίνης: ὅτι δη-

Ο Δήμαρχος Αιγίνης προσφέρει στον Παναγιώτατο άργυρό δίσκο με τὸ σχῆμα τοῦ νησιοῦ. Δίπλα του διακρίνονται ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γέρον Ἐφέσου κ. Χρυσόστομος κι ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Γερόθεος (Φωτ. Χρήστου Μπόνη).

λαδὴ τὴν ἐν τῇ νήσῳ ὑμῶν ἐγκαταβίωσιν τοῦ ἁγίου ἐνεθάρρουνεν ὁ ἐκ τῶν προκατόχων σας Δήμαρχος Αἰγίνης ἰατρὸς Νικόλαος Πέππας, ὅστις ὑπεδέχθη προφορῶνως τὸν Πενταπόλεως Ἅγιον Νεκτάριον κατὰ τὴν πρώτην ἐπίσκεψιν αὐτοῦ εἰς τὴν νήσον, διηκόλυνε δὲ καὶ τὴν ἀνέγερσιν τῆς Μονῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος. Μακάριος ὁ τόπος, οἱ ἄρχοντες τοῦ ὁποίου σέβονται τὸν Θεὸν καὶ παρέχουν καταφυγὴν εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς Αὐτοῦ! Καταφυγὴν, ἢ ὁποία ἐπιστρέφει εἰς τὸν τόπον ὡς εὐλογία καὶ χάρις.

Μνημονεύομεν ἀκόμη, κύριε Δήμαρχε, τῆς ἱστορικῆς συναντήσεως μεταξὺ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου καὶ τοῦ ἐκ τῶν προκατόχων ἡμῶν διακόνου τότε καὶ μετέπειτα Οὐκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου. Προσέβλεψε δὲ καὶ κατέγραψεν εἰς αὐτὴν προφητικῶς τὴν ἄνοδον τοῦ Ἀθηναγόρου εἰς τὰ ἀνώτατα ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα. Καὶ ἰδοὺ ὅτι ἠνδόκησεν ὁ Θεός, ὅπως ἐπὶ Πατριαρχίας Ἀθηναγόρου ἀναγνωρισθῆ καὶ ἐπισημῶς ὁ Νεκτάριος ὡς Ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν. Καὶ

ἄλλους μεγάλους ἄνδρας ἐξέθρεψε καὶ ἀνέδειξεν ἢ νῆσος Αἴγινα, ὅπως τὸν Οὐκουμενικὸν Πατριάρχην Κοσμᾶν τὸν Β΄ τὸν Ἀττικὸν καὶ τὸν προσφάτως κοιμηθέντα καὶ εὐδοκίμως ὑπηρετήσαντα τὴν ἐκκλησιαστικὴν δημοσιογραφίαν ἀείμνηστον Σπυριδῶνα Ἀλεξίου, ὧν ἡ μνήμη αἰωνία.

Εὐχεσθε, κύριε Δήμαρχε, εὐχεσθε ἀγαπητοὶ χριστιανοὶ τῆς Αἰγίνης, εὐχεσθε μαζί μας πάντες οἱ παρόντες, ὅπως ἀναδεικνύῃ ὁ Θεὸς Ἅγιους καὶ βοηθοὺς καὶ ὁδηγοὺς καὶ προστάτας τοῦ λαοῦ Αὐτοῦ, τὴν πρεσβείαν τῶν ὁποίων τόσον χρειαζόμεθα οἱ πάντες κατὰ τοὺς δυσχερεῖς τούτους χρόνους.

Ἡ χάρις καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου, εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν, πρεσβείαις τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου. Ἀμήν.

Στὴ συνέχεια ὁ Παναγιώτατος μετέβη στὸ Κοιμητήριον καὶ τέλεσε τρισάγιο στὸν τάφο τοῦ ἀείμνηστου Σπύρου Ἀλεξίου, Μ. Ἄρχοντα Ὀφφικιάλου τοῦ Πατριαρχείου καὶ διακεκομμένου ἐκκλησιαστικοῦ συντάκτη. Κατόπιν ἀνῆλθε στὸν περικαλλὴ νέο Ἱ. Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, ὅπου

ἐψάλη δοξολογία γιὰ τὴν ἀφιξή του, μὲ τὴν παρουσία ἐκπροσώπων ὄλων τῶν τοπικῶν ἀρχῶν. Στὸ τέλος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἱερόθεος τοῦ ἀπηθύθνε τὴν παρακάτω προσφώνηση:

Παναγιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικῆ Πατριάρχᾳ, Φιλόστοργε Ποιμενάρχα τῶν ἀπανταχοῦ γῆς καὶ μάλιστα τῶν ἐν τῇ Ἑλλοδικῇ γῇ Ὁρθοδόξων πιστῶν,

*Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου!
Ὡς εὖ παρέστητε!*

Τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς προσλαλιᾶς αὐτῆς, ἡ πτωχεία, ἡ λιτότης καὶ τὸ βραχὺ τοῦ λόγου, θὰ μᾶς δώσουν τὴν δυνατότητα νὰ περιγράψωμεν ἐπιγραμματικῶς τὴν χαρὰν, τὴν ὁποίαν αἰσθανόμεθα ἐπὶ τῇ ἀφίξει σας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πατρίδα, ἰδιαίτερος ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει σας εἰς Αἶγιναν.

Καὶ εἶναι πράγματι ἡ χαρὰ αὕτη, τὴν ὁποίαν αἰσθανόμεθα, ἀνεκλάλητος, δυσπερίγραπτος, τετελειωμένη καὶ πεπληρωμένη, χαρὰ, τὴν ὁποίαν δοκιμάζομεν ἐπὶ τῇ προσκνηματικῇ ἐπισκέψει Ὑμῶν, τοῦ κορυφαίου ἡγέτου, τῆς κεφαλῆς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ χαρὰ αὕτη, εἰς παροξυσμόν, διακατέχει τὰ στήθη τῶν Ὁρθοδόξων πιστῶν καὶ ἡ κεντρικὴ πηγὴ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκπορεύεται εἰσθε Ὑμεῖς, Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα: σαφέστερον καὶ ὀρθότερον εἰπεῖν ἡ κεντρικὴ πηγὴ, τῆς χαρᾶς, ἡ ἀνεξάντλητος, εἶναι ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ κατόπιν Ὑμεῖς, ὁ Ὅποιος ἴστασθε εἰς τύπον καὶ εἰς τόπον Χριστοῦ.

Διακρίνομεν ὅμως καὶ τρεῖς ἐπιμέρους πηγὰς τῆς χαρᾶς, βοηθητικὰς καὶ δευτερευούσας, αἱ ὁποῖαι ὅμως πλουτίζουν τὰ νάματα τῆς κεντρικῆς πηγῆς τῆς χαρᾶς.

Πρώτη ἐπιμέρους πηγὴ τῆς χαρᾶς εἶναι ὁ Ἅγιος τοῦ αἰῶνος μας, ὁ Ἅγιος Νεκτάριος καὶ οἱ δέκα ἄλλοι Ἅγιοι τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας τῆς Αἰγίνης. Ἀπὸ αὐτοὺς ἐδιδάχθησαν οἱ πατέρες μας, διδασκόμεθα καὶ ἡμεῖς: «Σέβειν τὸν Θεόν, προσκυνεῖν ἐπ' ἐκκλησιαίς Αὐτὸν καὶ ἀκολουθεῖν ὡς τῷ Κυρίῳ τῷ Ἐπισκόπῳ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ Οἰκουμενικῇ Πατριάρχῃ». Θεωροῦντες δὲ ὅτι ὀφείλομεν εἰς τὸ ἀκέραιον τὰ δίδακτρα τῆς διδαχῆς ταύτης εἰς τοὺς ἔνδεκα Ἁγίους τῆς Αἰγίνης, μνημονεύομεν μὲ εὐλάβειαν τὰ ἅγια ὀνόματά των:

Κρίσπος ὁ Ἀπόστολος ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα,

ἰδρυτῆς τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς νήσου Αἰγίνης, Λουκάς ὁ ἐν Στειρίῳ μὲ τὸν περίφημον διὰ τὰ μωσαικὰ του ναὸν εἰς Λεβάδειαν, Διονύσιος ὁ Αἰγίνης, Νεκτάριος ὁ Πενταπόλεως, ὁ νεώτερος τῶν Ἁγίων τῆς νήσου μας καὶ πολιοῦχος αὐτῆς μετὰ τοῦ Ἁγ. Σάββα τοῦ ἐν Καλύμῳ ὅστις παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου ἐδιδάχθη ἐπιτελεῖν ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ. Ἀκολουθεῖ ἡ Ἁγία Ἀθανασία, τὸ εἰς βράχον σπήλαιον τῆς Ὁποίας, ὅπου ἠσκήθη, εὐρίσκεται εἰς τὸν ὑπόγειον χώρον τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου. Αἱ Ἅγιοι Θεοδώρα καὶ Θεοπίστη αἱ Αἰγινήτισσαι καὶ Πολιοῦχοι τῆς μεγάλης πόλεως Θεσσαλονίκης καὶ οἱ Ἅγιοι Ἰούλιος καὶ Ἰουλιανός, ἀψάδελφοι ἱεραπόστολοι τοῦ ὄχι αἰῶνος ἀναδειχθέντες εἰς ἄλλους προδρόμους τοῦ Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου, τῶν Φωτιστῶν τῶν Σλαύων, τιμώμενοι ὑπὸ τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας ὡς προστάται τῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς.

Καὶ τέλος, ὁ στρατηλάτης καὶ Μεγαλομάρτυς τοῦ ἄ αἰῶνος, Ἅγιος Λεόντιος –ἐξ οὗ καὶ ἡ μονὴ Χρυσολεοντίσσης– τὸ μαρτύριον τοῦ ὁποίου εἰς τὴν Βόρειον Ἀφρικὴν συνεκλόνησε τὴν αυτοκρατορίαν καὶ τὴν νεοπαγῆ πρωτοχριστιανικὴν Ἐκκλησίαν.

Τὰς παραδόσεις καὶ τὰς διδαχὰς αὐτῶν τῶν Ἁγίων κρατῶμεν καλῶς μέχρι σήμερον.

Ἄλλ' ὅμως, Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, δὲν εὐρισκόμεθα ἐνώπιόν Σας μόνον οἱ πιστοὶ τῆς νήσου Αἰγίνης, ἀλλὰ καὶ ἐκπρόσωποι καὶ τῶν πέντε τμημάτων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, οἱ ὁποῖοι χαίροντες ἀναβλέπουν πρὸ Ὑμῶν προσμένοντες ὡς διψῶσα γῆ τὰ νάματα τοῦ παρακλητικοῦ λόγου Σας. Εἶναι ἐκπρόσωποι τῆς ἱστορικῆς καὶ ἡρωικῆς Ὑδρας, τῆς ἐξ ἴσου ἡρωικῆς νήσου τῶν Σπετσῶν καὶ τῆς περιοχῆς Ἐρμιονίδος μὲ τὸ μεγάλο Μοναστήρι καὶ παναργολικὸν προσκύνημα τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων. Καὶ τέλος παρίστανται καὶ ἐκπρόσωποι τῆς πέμπτης περιοχῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, Τροιζηνίας καὶ Πόρου. Αἱ πέντε περιοχαὶ αὗται συνθέτουν μίαν ἄλλην Πεντάπολιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνευπαύθη ὁ ἐξόριστος καὶ δεδιωγμένος Ἅγιος Νεκτάριος μέχρι σήμερον καὶ εἰς τὸν αἰῶνα. Ἄξιον εἰπεῖν ὅτι καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τέσσαρας περιοχὰς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τιμῶνται δεκατέσσαρες ἕτεροι τοπικοὶ Ἅγιοι, τοὺς ὁποίους, φοβούμενοι τὴν κλεψύδραν τοῦ χρόνου, δὲν μνη-

μονεύομεν. Ὑπῆρξαν ὁμως καὶ αὐτοὶ θεοκίνητοι διδάσκαλοι, προσφέροντες ἀπαύστως εἰς τοὺς πιστοὺς ῥήματα ζωῆς αἰωνίου.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Θέλομεν νὰ σᾶς ἐμπιστευθῶμεν μίαν μυστικὴν αἰτίαν, ἣ ὁποία αὐξάνει εἰς τὴν διαπασῶν τὴν χαρὰν τὴν ὁποίαν αἰσθανόμεθα ἐκ τῆς ἐπισκέψεώς Σας. Ἀναφερόμεθα ὅλως ἐμπιστευτικῶς, χωρὶς πολλὰς λεπτομερείας, διὰ νὰ μὴ παρεξηγηθῶμεν ἀπὸ κριτὰς τρίτους εἰς τὴν ἐπιλογὴν, τὴν ὁποίαν Σεῖς ἐκάματε, ζητήσαντες νὰ συμπεριληφθῇ καὶ ἡ Αἴγινα εἰς τὸν κύκλον τῶν προσκνηματικῶν ἐπισκέψεών Σας. Ἡ ἐπιλογή Σας αὕτη μᾶς συγκινεῖ βαθύτατα, μᾶς διδάσκει, μᾶς δίδει τὴν πληροφορίαν ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν Αἴγιναν ἰδιαιτέρως. Βεβαίως τὴν ἀγαπᾶτε ὄχι διότι ἤκμασε εἰς αὐτὴν εἰς τὴν πρὸ Χριστοῦ ἐποχὴν ὁ παπποῦς τοῦ ἥρωος Ἀχιλλέως, ὁ Αἰακός, οὔτε διότι ὑπάρχει εἰς αὐτὴν ὁ περιφημος Ναός τῆς Ἀφαιάς, οὔτε διότι ὑπῆρξε ἡ πρώτη Πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ Καποδίστρια, ἀλλὰ διότι ἔζησαν εἰς αὐτὴν ἔνδεκα ἔνδοξοι Ἅγιοι μὲ κορυφαῖον τὸν Ἅγιον τοῦ αἰῶνος μας. Καὶ ἔχομεν τὴν κατὰ Θεὸν φιλοδοξίαν νὰ ἀξιοποιήσωμεν τὸ ἱερὸν ἄλσος τῶν ἔνδεκα Ἁγίων, ὅπου διασώζονται αἱ σαράντα ἐκκλησίαι τῆς Παλαιᾶς Χώρας ἐν συνεχείᾳ κείμενον πρὸς τὸν ἱερὸν περιβόλον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νεκταρίου. Καὶ ζητοῦμεν τὰς πατρικὰς εὐχὰς Σας διὰ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ ὁράματος τούτου καὶ πρὸ πάντων ἵνα φανῶμεν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀντάξιοι τῶν ἔνδεκα Ἁγίων μας εἰς δόξαν τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐρχόμεθα εἰς μίαν δευτέραν πηγὴν χαρᾶς. Τὸ ἱστορικὸν ταξίδιον Σας εἰς τὴν Ἑλλαδικὴν γῆν δὲν τὸ παρακολουθεῖ ἀπλῶς σύμπας ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς μετὰ συγκινήσεως καὶ πνευματικῶν ἀναστάσεων. Τὸ παρακολουθεῖ ἀκόμη –τὸ κατασκευτικὸν αὐτὸ ὁδοιπορικόν– καὶ ὁ λαὸς τῶν Ὁρθόδοξων πιστῶν τῆς γειτονικῆς πρὸς βορρᾶν τῶν συνόρων μας Ὁρθόδοξου χώρας, οἱ ὁποῖοι σκληρῶς δοκιμάζονται, δι’ ὃ καὶ συγκλαίομεν καὶ συνοδουρόμεθα οἱ Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι πιστοὶ καθ’ ὅλον τὸ διάστημα τῶν ἐξήκοντα περιῶπων ἡμερῶν τῆς ἀναληγῆτος δοκιμασίας των. Βεβαίως χαίρουσιν οἱ χεμαζόμενοι βόρειοι ἀδελφοί μας. Εἰς τὰ τραυματισμένα, τὰ πυρέσσοντα πρόσωπά των διαγράφεται ἀμυδρῶς γλυκὴ χαμόγελον. Ὡς γνήσιοι Ὁρ-

θόδοξοι πιστοὶ ἔχουν μάθει, ἐφαρμόζοντες τὴν θεῖαν ἐντολήν, νὰ χαίρουσιν μετὰ χαϊρόντων –ὑπενθυμίζει τοῦτο ἀγγελικὴν κοινωνίαν– ἔτι δὲ καὶ ἔτι νὰ χαίρουσιν μετὰ καρτερίας φέροντες τὰ παρόντα γενναίως. Καὶ ἔχουν ἀπὸ αἰῶνων ἐθισθῆ οἱ Ὁρθόδοξοι λαοὶ εἰς τὰς ἀδικίας, τὰς ἀδίκους ἐπιθέσεις, τὰς ὑποδουλώσεις, ἔχουν ἐθισθῆ οὐχὶ εἰς τὴν ἀσκίαστον χαρὰν ἀλλ’ εἰς χαρμολύπην. Μὲ τοιαῦτα αἰσθήματα χαρμολύπης παρακολουθοῦν τὸ ὁδοιπορικόν Σας οἱ βόρειοι ἀδελφοί μας εἰς τὴν Ἑλλαδικὴν γῆν, τὴν ποτισμένην μὲ αἷμα μαρτύρων καὶ ἡρώων. Καὶ ἔχουν τὴν βεβαιότητα ὅτι τὸ ὁδοιπορικόν Σας αὐτὸ θὰ δώσῃ ἀφορμὴν ἀυξήσεως τῶν ὑπὲρ αὐτῶν προσευχῶν ἐκ μέρους ὄλων τῶν Ἑλλήνων.

Εἰς τὸ σημεῖον ὁμως τοῦτο ἐξομολογούμενοι ἐνώπιον Ὑμῶν διερωτώμεθα: Πρὸς τί ἡ τοιαύτη καταφορὰ ἐκ μέρους τῶν μεγάλων καὶ πολιτισμένων ἐναντίον τῶν μικρῶν Ὁρθόδοξων λαῶν; Διατί διακηρύσσουν *urbi et orbi*, ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι λαοὶ ἀποτελοῦν ξένον σῶμα πρὸς τὸν ὑπόλοιπον κόσμον; Διατί ἐνοχλοῦνται μὲ τὴν ἰδιοσυστασίαν τῆς Ὁρθοδοξίας ἐνῶ θὰ ἔδει ὡς ὄντως πολιτισμένοι νὰ ἔχουν μάθει τὸ πρῶτον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τοῦ ἀληθινὰ πολιτισμένου ἀνθρώπου: Τὴν ἀνοχὴν ἐν ἀγάπῃ τῶν ἰδιοσυστασιῶν καὶ τῶν λοιπῶν συνανθρώπων μας; Γνώρισμα τοῦτο ἀπαραίτητον –ἐκ τῶν *sine qua non*– διὰ τὴν ὑπαρξίν καὶ τὴν πρόοδον τῶν κοινωνιῶν.

Καὶ καθίστανται τὰ ἐρωτήματα ταῦτα τραγικότερα ὅταν βλέπωμεν τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς νὰ ἐπιχειροῦν ὄχι μόνον ἀνελέητον σφαγιασμὸν ἀθῶων καὶ ἀμάχων, ἀλλὰ καὶ δι’ ἄλλης ὁδοῦ, τοῦτ’ αὐτὸ καταχθονίου, ἂν μὴ σατανοκινήτου, νὰ διαφθείρουν τὴν καθαρότητα τῆς Ὁρθοδοξίας ὑπαινέοντες αὐτὴν μὲ τὸ σύγχρονον φαινόμενον τῆς παγκοσμιοποιήσεως καὶ τοῦ συγκρητισμοῦ.

Ἀλλὰ παρὰ τὰ ἀγωνιώδη ταῦτα ἐρωτήματα παραμένει ἔντονος ἡ χαρμολύπη μὲ τὴν ὁποίαν οἱ βόρειοι ἀδελφοί μας παρακολουθοῦν τὸ ὁδοιπορικὸν τοῦ Πατριάρχου μας.

Καὶ ἔρχομαι εἰς τὴν τρίτην πηγὴν χαρᾶς, τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ταξίδιον Σας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πατρίδα.

Σᾶς ὑποδεχόμεθα, Παναγιώτατε Ἅγιε Γέροντα, οὐχὶ ἀπλῶς ὡς τὸν κορυφαῖον Ἀρχοντα τῆς Ὁρθόδοξου πίστεως, ὡς τὴν κεφαλὴν τῆς Ὁρ-

δοξίας, ἀλλὰ κατ' ἐξοχήν ὡς τὸν ὑπερασπιστὴν τῶν Ὁρθοδόξων ἀληθειῶν, ὡς τὸν ἀκατάβλητον μαχητὴν εἰς τὸν ἀκαθαίρετον πύργον τοῦ Φαναρίου τῆς Βασιλευούσης ἐναντίον τῶν ἀκοιμήτων ἐπιθέσεων ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν τῆς Ὁρθοδοξίας, οἱ ὅποιοι μαίνονται, ἐπιδιώκοντες νὰ κρημνίσουν τὸ θρυλικὸν ὄχυρωμα, νὰ πατήσουν ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ πύργου τοῦ Ὁρθοδόξου Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ πρώτου Πατριάρχου Στάχυος –μετὰ τὸν Ἀπόστολον Ἀνδρέαν– μέχρι τῶν ἡμερῶν Σας ὁ Οἰκουμενικὸς θρόνος ἀντιμετωπίζει δεινὰς ἐπιθέσεις ποικιλονύμων ἐχθρῶν. Τὰ κύματα καταγιστικῶν τρικυμιῶν ὑψοῦνται ἀπειλοῦντα ἀγρίως νὰ καταποντίσουν τὸ ὄχυρόν, τὸ ὁποῖον ἐκ πρώτης ὄψεως ὁμοιάζει πρὸς ἄλλον φράκτην τοῦ Μεσολογγίου, ἐν μέσῳ μαινομένης θαλάσσης ἄλλοφύλων. Ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν οἱ μέχρι τοῦδε πορθηταὶ νὰ ἐκπορθήσουν τὸ θεοσκέπαστον φρούριον ἢ νὰ καταποντίσουν τὸ ἀδύναμον κατ' ὄψιν πλοιάριον, καθ' ὅσον εἰς τὸ πηδάλιον ἀγρυπνεῖ αὐτὸς οὗτος ὁ οἰακοστρόφος καὶ Κυβερνήτης τῆς Ἐκκλησίας καὶ οἱ φρουκτωροῦντες δοῦλοι Αὐτοῦ καὶ πιστοὶ Πατριάρχαι τοῦ Γένους, ἔτοιμοι ἀείποτε νὰ ἀποθάνουν παρὰ νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν ἔπαλξιν, τὴν σκοπιάν, εἰς ἣν παρὰ Κυρίου ἐκλήθησαν.

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Πληροὶ τὴν καρδίαν μας χαρᾶς, χαίρομεν καὶ πάλιν χαίρομεν διὰ τὴν τοιαύτην γενναίαν καὶ ἀταλάντευτον προάσπισιν καὶ διαφύλαξιν τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως ἐκ μέρους τῶν κορυφαίων ἡγετῶν τῆς Ὁρθοδοξίας. Καὶ ὡσάκις δημιουργοῦνται διαφοραὶ ἀπόψεων μεταξὺ τῶν ἐπὶ μέρους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐναντι τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχόντων τῆς Δύσεως, οἱ ὅποιοι δὲν παύουν μὲ τὴν ἐπάρατον Οὐνίαν νὰ διεκδικοῦν τὴν ἀποδυνάμωσιν –μόνον;– τῆς Ὁρθοδοξίας, καταφεύγομεν εἰς τὸν Πολιοῦχον ἡμῶν Ἅγιον Νεκτάριον τὸν θαυματοβρύτην, ὁ ὁποῖος μὲ νηφαλιότητα εἰς τὸ δίτομον ἔργον Του περὶ Σχίσματος γράφει τὰ ἐξῆς: «Οἱ ἄρχοντες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Δύσεως ὑποστηρίζουν ὅτι ἀποτελοῦν τὴν Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς αὐτὸ μένουν ἀνυποχώρητοι». Ἐρωτᾷ ὁμῶς ὁ Ἅγιος: «Ποία Ἐκκλησία διετήρησε χωρὶς οὐδεμίαν προσθήκην ἢ ἀφαίρεσιν τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναγράφεται ἡ φράσις: “Εἰς

Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν;”». Καὶ καταλήγει: «Ἡ Δύσις προσέθεσε τὸ Filioque καὶ πολλὰ ἄλλα δόγματα καὶ μάλιστα τὸ κορυφαῖον δόγμα τοῦ Πρωτείου, συνεπεία τοῦ ὁποίου, ἐπὶ Μ. Φωτίου, ὠδηγήθημεν εἰς τὸ Σχίσμα. Καὶ οἱ Διαμαρτυρόμενοι ἀντὶ τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας ἐδημιούργησαν πεντακοσίας τὸ ὀλιγώτερον “ἐκκλησίας”, αἱ ὁποῖαι αὐξάνονται μὲ τερατώδη ῥυθμόν». Καὶ οὕτω καταλήγει ὁ Ἅγιος: «Ὡς μόνη κρατοῦσα τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν ἐπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων παραμένει ἡ Ὁρθόδοξος, τὰ αὐτοκέφαλα τμήματα τῆς ὁποίας δύνανται νὰ προκαλέσουν τὴν Ὀγδόην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον». Αὐτὰ ἔλεγεν ὁ Ἅγιος Νεκτάριος. Ποίαν χρεῖαν ἔχομεν καὶ ἐτέρων μαρτύρων; Φρονοῦμεν ὅτι ἰκανὸς ἐστὶν ὁ Ἅγιος τοῦ αἰῶνος μας πρὸς καθάραισιν ὀχυρωμάτων, ἐὰν τοῦτο χρειασθῆ, ἀποδεκτὴ δὲ ὅπωςδήποτε ἡ πορεία τὴν ὁποίαν χαράσσει διὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν, ἢ ὁποία εὐστόχως χαρακτηρίζεται ὡς μία τῶν περισσότερων συντηρητικῶν Ἐκκλησιῶν.

Μετὰ βαθείας εὐγνωμοσύνης, κλείοντες τὴν τρίτην παράγραφον καὶ πηγὴν τῆς χαρᾶς, υἱκῶς εὐγνωμονοῦμεν τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα, διότι καὶ οἱ σεπτοὶ προκατόχοι Ὑμῶν καὶ Ὑμεῖς προσωπικῶς μὲ τὴν ὄλην κατὰ τὸν ἔσω καὶ ἔξω ἄνθρωπον Ὁρθόδοξον προσωπικότητά Σας παρέχετε Ἐαυτὸν τύπον καὶ ὑπογραμμὸν ἡγέτου ὅλης τῆς Ὁρθοδοξίας, μαχομένου ὑπὲρ διασφάλισεως τῆς ἀκεραιότητος καὶ τῆς ἀληθείας αὐτῆς, ὥστε «ἰὼτα ἐν ἡ κεραία μία» νὰ μὴ ἀλλοιωθῆ, διὰ νὰ ἰσχύσῃ ὁ προφητικὸς λόγος τοῦ Κυρίου περὶ τῆς Μιᾶς, Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας: «Καὶ πύλαι Ἰερουσὺλὸν οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς».

Παναγιώτατε Ἅγιε Γέροντα καὶ Οἰκουμενικὸ Πατριάρχα,

Μακροθυμήσατε, ἐὰν ὁ λόγος τῆς προσφωνήσεως δὲν ὑπῆρξε βραχὺς ἢ ἐὰν ἐν τῇ ῥύμῃ τοῦ λόγου ἐλέχθη τι ἀπροσδιόριστον. Συγχωρήσατέ μοι κατακλείων τὸν λόγον νὰ ἀναφερθῶ δι' ἐλαχίστων εἰς τὸν Ἱερὸν Ναόν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου προσευχόμεθα τὴν ὥραν αὐτὴν. Εἶναι ὁ ναὸς τὸν ὁποῖον ἀνήγειρεν ἡ εὐλάβεια καὶ τὸ κεράκι τοῦ πιστοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ λαοῦ τῆς Αἰγίνης καὶ τῶν λοιπῶν νήσων τοῦ Σαρωνικοῦ καὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι ὁ ναὸς τὸν ὁποῖον ἠθελήσατε εὐγενῶς

καί στοργικῶς νά ἐγκαινιάσετε τήν 21ην Μαΐου 1994, ἀλλά πολλά ἐμπόδια δέν ἐπέτρεψαν τήν μεγάλην αὐτήν εὐλογίαν τῆς Πατριαρχικῆς ἱερουργίας διὰ τόν Ναόν μας. Ὁ Ναός ἀνήκει εἰς τόν τύπον τῶν περιστύλων ὀκταγωνικῶν Ναῶν μέ μέγαλον τροῦλλον. Εἶναι καθαρόν, πλήρες ὀκτάγωνον. Ἔχει δύο Ναούς, ἰσόγειον καί ὑπέργειον. Ἔχει δύο παρεκκλήσια εἰς τόν κυρίως ναόν καί πέντε παρεκκλήσια - βαπτιστήρια εἰς τόν ἰσόγειον Ναόν. Ἀρχιτέκτων τοῦ Ναοῦ εἶναι ὁ κ. Γεώργιος Νομικός, ὁ πρύτανις τῶν ἐν Ἑλλάδι ναϊκῶν ἀρχιτεκτόνων, τόν ὁποῖον εὐηρεστήθητε νά ἀναδείξετε Ἄρχοντα ὀφφικιάλον ὡς ἐπίσης καί τούς μεγάλους εὐεργέτας τοῦ Ναοῦ κυρίους Ἀνδρέαν Κυρτάταν, ἐφοπλιστήν, Θεόδωρον Ξενάκην ὡσαύτως, οἱ ὁποῖοι εὐγνωμόνως θά ἔλθουν νά σᾶς φιλήσουν τὸ χέρι καί νά λάβουν τήν εὐχὴν Σας.

Καί μία ἀκροτελεύτιος εἰδήσις, ἡ ὁποία θά σᾶς χαροποιήσῃ. Ἐτελείωσε τὸ πρῶτον ψηφιδωτόν, ἡ Πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν εἰς τήν ἀψίδα τοῦ Ἱεροῦ, δωρεὰ τοῦ ἀνωνύμου δωρητοῦ Α.Μ, καί ἔργον τοῦ ψηφιδογράφου Φανουρίου Μαυρίδη, ὁ ὁποῖος ζητεῖ εὐχὴν νά σᾶς φιλήσῃ τὸ χέρι διὰ νά συνεχίσῃ. Ἐπίσης ἀγγέλλω εἰς τήν ἀγάπην σας ὅτι ὁ Ἐλευθέριος Μουζάκης, βιομήχανος, τόν ὁποῖον ἤδη ἀπὸ τὸ 1994 ἀνεδέξατε εἰς Ἄρχοντα ὀφφικιάλλον τοῦ Πατριαρχείου, ἀνέλαβε ἰδίους ἐξόδοις νά φιλοτεχνήσῃ τόν Παντοκράτορα καί τόν τροῦλλον, ὁ ὁποῖος καλύπτει ἕκτασιν πεντακοσίων τετραγωνικῶν μέτρων. Ζητεῖ εὐλογίαν, νά σᾶς φιλήσῃ τὸ χέρι διὰ τήν ἀποκατάστασιν τῆς ὑγιείας του. Εὐχῆθητε ἅπαντες Παναγιώτατε, ὥστε, ἀπὸ τῆς προσφορᾶς τῶν ψηφιδογραφιῶν νά ἀχθῶμεν εἰς τήν προσφορὰν τῶν καρδιῶν μας πρὸς τόν κυριεύοντα, καταφλέγοντα καί αἰχμαλωτίζοντα τὰς καρδίας τῶν τέκνων του.

Καί ἤδη προάγομαι ἐκ μέρους τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας Ὑδρας, Σπετσῶν, Αἰγίνης, Ἐρμιονίδος καί Τροιζηνίας καί τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου μας νά σᾶς προσφέρω σύνολον Πατριαρχικῶν ἐγκολπίων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν πιστὸν ἀντίγραφον τοῦ ἐγκολπίου, τὸ ὁποῖον ἔφερεν ὁ Ἅγιος Νεκτάριος ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ καί τὸ ὁποῖον εὐχόμεθα ἀπὸ καρδίας νά ἀποτελῇ σκέπην κραταίαν καί προστασίαν ἀμάχητον δι' ὅλου τοῦ μακροῦ, εὐλογημένου, πολυκάρπου καί καλλικάρπου Πατριαρχικοῦ βίου Σας.

Βαρθολομαίου τοῦ Παναγιωτάτου καί Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πολλά τά ἔτη!

Ὁ Παναγιώτατος ἀπάντησε μέ τοῦτα τὰ λόγια:

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κύριε Χριστόδουλε,

Ἱερώτατε Μητροπολίτα Ὑδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης καί ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφὲ κύριε Ἱερόθεε,

Τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἐντονος συγκίνησις διακατέχει τήν καρδίαν ἡμῶν, εὐρισκομένων ἐν τῷ περικαλλεῖ καί παμμεγίστῳ τούτῳ Ναῷ τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νεκταρίου τοῦ θαυματουργοῦ.

Ἡ παρουσία τοῦ Ἁγίου εἶναι λίαν αἰσθητὴ εἰς οἰονδήποτε ἐπισκέπτεται ὡς ἀπλοῦς προσκυνητῆς τὸ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ Ἱερόν Μοναστήριόν του. Ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἡ καταλάμψασα τήν ψυχὴν καί τὸ σῶμα τοῦ Ἁγίου Ἱεράρχου παραμένει ἕκτοτε τόσον ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ αὐτοῦ, ὅσον καί ἐν ὅλῃ τῇ νήσῳ, διαδηλοῦσα τρανῶς εἰς πάντας ἡμᾶς πόσον τυγχάνει τιμὰ τῷ Θεῷ ἡ ἀρετὴ τῆς ταπεινοφροσύνης, δι' ἧς κεκόσμητο ὁ θεῖος Νεκτάριος.

Ἀναλογιζόμεθα τούς κόπους, τὰς θλίψεις, τὴν ὑπομονὴν εἰς τὰ λυπηρά, τὴν ἐλπίδα καί πίστιν πρὸς Κύριον, δι' ὧν ἤρχισεν τὴν ἀνακαινίσιν καί ἐπαναλειτουργίαν τῆς Μονῆς ταύτης. Ἐχων συνεχῶς ἐστραμμένα πρὸς Κύριον νοῦν τε καί καρδίαν δέν ἐδειλία πρὸ τῶν δυσκολιῶν, ἀλλὰ «ὑπομένων ὑπέμενε τὸν Κύριον (ὅστις) καί εἰσήκουσεν τῆς δεήσεως (αὐτοῦ)».

Κατὰ τὸν λόγον συγγρόνου βιογράφου τοῦ Ἁγίου: «Οἱ Ἅγιοι δέν ἐνδιαφέρθησαν νά κάμουν μεγάλα καί κοινωφελῆ ἔργα στήν ἐποχὴ τους. Ἐβλεπαν ὅτι, ἐὰν ἐπιτύχουν παρρησίαν στὸ Θεό, ἂν γίνονιν φίλοι τοῦ Θεοῦ, θά ἔχουν νά προσφέρουν στοὺς συνανθρώπους των ἀνυπολόγιστες εὐεργεσίες σὲ ὅλους τούς αἰῶνες καί θά βοηθήσουν τούς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς των στήν αἰώνια σωτηρία τους». Τοιοτρόπως βιώσας ὁ Ἅγιος Νεκτάριος, ἐγένετο φίλος καί οἰκεῖος τοῦ Θεοῦ καί αἰώνιος εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος. Διήλθεν τὴν ζωὴν αὐτοῦ διὰ πολλῶν θλίψεων καί ταπεινώσεων, ἃς ὑπέμεινεν ἀγογγύστως, μόνῳ τῷ Θεῷ ἐλπίζων καί παρ' αὐτοῦ ἀναμένων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν θειῶν αὐτοῦ πόθων. Καί τῷ ὄντι, οἱ ἀδι-

κήσαντες αὐτόν, ὑπὲρ τῶν ὁποίων συνεχῶς ἠύχετο ὁ ἀνεξίκακος Πατήρ, ἐξέλιπον. Καὶ νῦν ὁρῶμεν τὸν θεῖον Νεκτάριον ὡς λαμπρὸν ἥλιον φωτίζοντα τὸν κόσμον ἡμῶν, τὴν δὲ Μονὴν αὐτοῦ κραταιὰν γενομένην καὶ λαμπρῶς διαγγέλλουσαν τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακρὰν τὴν μεγάλην αὐτοῦ πρὸς Κύριον παρρησίαν, διὰ τοῦ πλήθος τῶν καθ' ἐκάστην γινομένων θαυμάτων. Πρὸ ὀλίγων δὲ μηνῶν εἶδομεν καὶ τὴν ἐπίσημον ἀποκατάστασιν αὐτοῦ, ἔστω καὶ μετὰ τὴν ὀσιακὴν κοίμησιν αὐτοῦ, παρὰ τοῦ πρεσβυγενοῦς Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, ἐξ οὗ ἔτι ζῶν ἀπεμακρύνθη ἀναιτίως, κρῖμασιν οἷς Κύριος οἶδεν.

Οὕτως ὁ Ἅγιος Νεκτάριος, ὁ λίαν προσφνῶς ἀποκληθεὶς καὶ «Ἅγιος τοῦ αἰῶνος μας», ἠὺλόγησεν ὀλόκληρον τὸν εἰκοστὸν αἰῶνα· τὴν μὲν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ τῶν ἀσκητικῶν αὐτοῦ ἀγώνων, δι' ὧν «πορευόμενος ἐπορεύετο σπειρῶν ἐν δάκρυσι», τὸ δὲ τέλος διὰ τῆς παρὰ Θεῶ καὶ ἀνθρώποις ἀναδείξεως αὐτοῦ, δι' ἧς «ἐν ἀγαλλιάσει θεοῖζει» τοὺς καρπούς τῶν πόνων αὐτοῦ, ἦτοι τὰς θεοφιλεῖς ψυχὰς τὰς ἐκ τῶν περάτων τῆς Οἰκουμένης ἐρχόμενας ἵνα ἀντλήσωσι τὸ ζῶν ὕδωρ τῶν πολλῶν του θαυμάτων.

Καὶ ἡμεῖς, ταπεινὸς ἰκέτης τοῦ θεῖου Νεκταρίου, ἐπικαλούμεθα τὴν παρ' αὐτοῦ χάριν ἐφ' ὅλους ὑμᾶς τοὺς περικυκλοῦντας τὸν θεῖον αὐτοῦ οἶκον, τόσον τὰς εὐλαβεῖς μοναχάς, ὅσον καὶ τοὺς πληθεῖς προσκυνητὰς αὐτοῦ.

Ἰκετεύομεν τὸν Ἅγιον, ὅπως ταῖς θερμαῖς αὐτοῦ πρὸς Κύριον εὐχαῖς χαρίζεται ὑγείαν καὶ μακρότητα ἡμερῶν τοῖς γεραροῖς Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κυρίῳ Χριστοδογύλῳ καὶ Ἱεροτάτῳ Ποιμενάρχῃ τῆς θεοσώστον ταύτης Μητροπόλεως κυρίῳ Ἱεροθέῳ, τοῖς λίαν προσφιλέσιν ἀδελφοῖς ἡμῶν καὶ λίαν γνωστοῖς ἐν τῷ Ὁρθοδόξῳ χώρῳ, διὰ τὴν ζέουσαν πρὸς τὸν Κύριον καὶ τὸν Ἅγιον ἀγάπην αὐτῶν. Ἰκετεύομεν προσέτι τὸν Ἅγιον καὶ ὑπὲρ ἐνισχύσεως καὶ θείας παρηγορίας τῶν ἐν τῷ ἱερῷ Μοναστηρίῳ αὐτοῦ ἐνασκουμένων θεοφιλῶς, τῆς τε Ὁσιωτάτης Καθηγουμένης καὶ τῶν περὶ αὐτὴν Ὁσιωτάτην Μοναζουσῶν.

Ὁμοίως ἰκετεύομεν τὸν θαυματουργὸν Ἅγιον, ὅπως τῇ πολλῇ πρὸς Θεὸν παρρησίᾳ αὐτοῦ σκέπη πάντας ἡμᾶς τοὺς ἐν τῇ Μητρὶ Ἁγίᾳ τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ διακονοῦντας, ἵνα διδῶμεν τὴν

μαρτυρίαν τῆς ἀμωμῆτον ἡμῶν Πίστεως πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ οὕτω δοξάζηται τὸ προσκυνητὸν Ὄνομα τοῦ Ἁγίου Τριαδικοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Εὐχόμεθα δὲ ἐπὶ πάντα τὸν περιεστῶτα λαὸν τοῦ Κυρίου παρὰ τοῦ Ἁγίου τῇ τε ψυχῇ καὶ τῷ σώματι τὰ βέλτιστα, καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης εἴη μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

Στὴ συνέχεια ὁ Παναγιώτατος ἐπισκέφθηκε τὴν Ἱ. Μονὴ τῆς Ἁγίας Τριάδος - Ἁγίου Νεκταρίου καὶ προσκύνησε τὸ ἱερὸ λείψανό του. Ἐκεῖ ἡ Καθηγουμένη μοναχὴ Εἰρήνη τὸν καλωσόρισε μετὰ ἀκόλουθα:

Θειότατε καὶ Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, πολυσέβαστε Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα κ. κ. Βαρθολομαῖε,

Ἡ ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Τριάδος - Ἁγίου Νεκταρίου αἰσθάνεται βαθιὰ συγκίνηση μὲ τὴν ἐπίσκεψή Σας εἰς τὴν ἀγιοῦδροτον καὶ ἀγιοβάδιστον Ἱερὰν Μονὴν μας, διότι εἶναι πρώτη φορὰ στὴν Ἱστορία της ποὺ τὴν ἐπισκέπτεται Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ μας ἀν καὶ σχετικῶς νέα, δὲν ἔκλεισε τὰ 100 χρόνια ζωῆς, ἐν τούτοις λόγῳ τῆς παρουσίας τῶν χαριτοβρυτῶν καὶ μυροβλήτων λειψάνων τοῦ Ἁγίου Ἰδρυτοῦ της Ἐπισκόπου Πενταπόλεως Ἁγίου Νεκταρίου, τοῦ σημειοφόρου, κατέχει ἐξαιρετικὴν καὶ διακεκομμένην θέσιν εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον Ὁρθοδόξων πιστῶν καὶ σημεῖον ἀναφορᾶς δυσεξαριθμητῶν προσκυνητῶν εὐεργετηθέντων ὑπὸ τοῦ Προστάτου αὐτῆς Ἁγίου Νεκταρίου.

Αἱ ἀδελφαὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἔχουν συναίσθησιν τῆς ὑψηλῆς τιμῆς ἀλλὰ καὶ τῆς βαρείας εὐθύνης νὰ δίδουν τὴν καθημερινὴν μαρτυρίαν τῆς ὀρθοδόξου πνευματικότητος καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης εἰς τοὺς πολυπληθεῖς προσκυνητὰς, ὑπὸ τὴν σοφὴν, διακριτικὴν καὶ ὄντος πατερικὴν καθοδήγησιν τοῦ πολιοῦ καὶ ἀσκητικοῦ Ποιμενάρχου μας κ. κ. Ἱεροθέου.

Παρακαλοῦμεν τέλος, Παναγιώτατε, καὶ σᾶς καὶ τὴν τιμίαν συνοδίαν Σας, νὰ εὐχεσθε γιὰ μᾶς καὶ τὸ μοναστήρι μας, νὰ τηροῦμεν τὰς μοναστικὰς ὑποσχέσεις μας καὶ νὰ ἀνταποκρινώμεθα εἰς τὴν διακονίαν τῶν ἀδελφῶν μας εὐλαβῶν προσκυνητῶν, ὅπως καὶ ἐμεῖς θὰ προσευχώμεθα ὑπὲρ τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, ὑπὲρ

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ἀσπάζεται τὸ ἱερό λείψανο τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου στὸν μεγαλώνυμο ἱερό ναό του στὴν Αἴγινα (Φωτ. Χρήστου Μπόνη).

ὑγείας, μακροημερεύσεως καὶ ὑπὲρ τοῦ ὀρθοτομεῖν τὸν Λόγον τῆς Ὁρθοδόξου Ἀληθείας».

Εἰς πολλὰ ἔτη Δέσποτα.

Λαμβάνοντας τὸν λόγο στὴ συνέχεια ὁ Παναγιώτατος εἶπε:

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κύριε Χριστόδουλε,

Ἰερώτατε Μητροπολίτα Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης καὶ ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφὲ κύριε Ἰερόθεε,

Τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Μὲ πολλὴν χαρὰν καὶ συγκίνησιν ἐπισκεπτόμεθα τὴν Ἱερὰν Μονὴν σας, ἀκούομεν τοὺς ἐγκαρδίους λόγους σας καὶ δεχόμεθα τὰς εὐκρινεῖς καὶ ἐνθέρμους τιμητικὰς ἐκδηλώσεις σας πρὸς τὴν ἡμετέραν Μετριότητα, ἐκδηλώσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπηχοῦν τὰ αἰσθήματα τῆς πολλῆς σας ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν καὶ τὴν Ἁγίαν Ἐκκλησίαν του. Δι' ὅλα αὐτὰ εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τῆς Ἁγίας Τριάδος Αἰγίνης, τὴν ὁποῖαν ἴδρυσεν ὁ Ἅγιος τοῦ αἰῶνος μας, εἶναι περισσότερο γνωστὴ εἰς ὅλην τὴν γῆν ὡς ἡ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου καὶ ἀποτελεῖ πανορθόδοξον προσκύνημα. Ἡμεῖς αἰσθανόμεθα οἰκειότητα πρὸς τὸν ἐν λόγῳ Ἅγιον, ὁ ὁποῖος κατάγεται ἀπὸ τὰ περὶχωρα τῆς Πόλεως, τῆς ὁποίας Θεία Χάριτι εἴμεθα Ἀρχιεπίσκοπος. Ἄλλ' ὁ Ἅγιος Νεκτᾶριος δὲν εἶναι μόνον οἰκεῖος εἰς ἡμᾶς. Εἶναι οἰκεῖος καὶ εἰς κάθε ἓνα Ὁρθόδοξον Χριστιανόν, εἰς ὁποιοδήποτε σημεῖον τῆς οἰκουμένης καὶ ἂν κατοικῆ, διότι ἐνεργεῖ διὰ τῶν θαυμάτων του εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Κατὰ τὴν ἐπίγειον ζωὴν του ὁ Ἅγιος Νεκτᾶριος ὑπῆρξεν ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Ἁγίαν Τριάδα, τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ τοὺς Ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὑπῆρξεν ἐπίσης καὶ ὁ ταπεινός, ἀνεξίκακος καὶ πρᾶος, ὁ Ἱεράρχης τῆς προσευχῆς, τῆς ἀφανείας, τῆς ἐγκαρτερήσεως, τῆς ὑπομονῆς. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Ἁγία Τριάς τὸν ἐδόξασε τόσο λαμπρῶς μετὰ θάνατον, καὶ ἀνέδειξε τὸ

Πριν τὸ ἐπίσημο πρόγευμα στὴν Ἱ. Μονὴ Ἁγίου Νεκταρίου. Προπόσεις μεταξὺ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίου καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου. Διακρίνεται ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἱερόθεος (Φωτ. Χρήστου Μπόνη).

ιερόν του λείψανον πηγὴν θαυμάτων καὶ ἰάσεων καὶ αὐτὸν ἀπροσμάχητον βοηθὸν διὰ κάθε πιστόν, ὁ ὁποῖος τὸν ἐπικαλεῖται, καὶ φρουρὸν καὶ προστάτην ἀνύστακτον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς του καὶ ὁλοκλήρου τῆς νήσου ταύτης. Ἐδῶ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ μὴ συγχαρῶμεν καὶ τὸν Ἱερώτατον Μητροπολίτην Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κύριον Ἱερόθεον, προσφιλέστατον ἐν Χριστῷ ἀδελφὸν καὶ συλλειτουργὸν ἡμῶν, διὰ τὴν ἀπόφασίν του, λόγῳ τῆς συρροῆς τῶν πιστῶν, νὰ ἀνεγείρῃ τὸν περικαλλῆ καὶ μεγαλοπρεπῆ Ἱερόν Ναὸν πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου πλησίον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς του.

Ὁ Ἅγιος Νεκτᾶριος εἶναι καὶ ἓνας ἀπὸ τοὺς πρωτεργάτας τῆς ἀναβιώσεως τοῦ γυναικείου μοναχισμοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Εἶναι γνωστὸν τὸ ἀντιμοναχικὸν πνεῦμα τὸ ὁποῖον ἐπεκράτει τότε εἰσαχθὲν ὑπὸ τοῦ Διαφωτισμοῦ καὶ τῶν Βαναρῶν. Εἶναι γνωσταὶ καὶ αἱ δυσκολίαι, οἱ ὄνειδισμοὶ καὶ αἱ θλίψεις τὰς ὁποίας ἀντιμετώπισεν ὁ Ἅγιος ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Μονῆς μέχρι τῆς ὁσιακῆς τελευτῆς του. Ἀλλὰ γνωστὴ εἶναι καὶ ἡ

ἐγκαρτέρησίς του ἐνώπιον ὄλων αὐτῶν, καθὼς καὶ ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ ἐπιμονὴ μὲ τὰς ὁποίας καθωδηγοῦσε τὰς πρώτας ἀδελφὰς τῆς Μονῆς. Ὑπῆρξε πρότυπον πνευματικοῦ πατρὸς μοναστικῆς ἀδελφότητος. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον καὶ ὁ σημερινὸς ἑλληνικὸς μοναχισμὸς τοῦ ὀφείλει πολλὰ.

Ἡ Ὅσιωτάτη Ἡγουμένη καὶ πολλαὶ ἀπὸ τὰς ἀδελφὰς προεφθάσατε τὰς ἀμέσους μαθητρίας τοῦ Ἁγίου, καὶ ἀπὸ αὐτὰς ἐτρυνήσατε τὸ μέλι τῶν διδασχῶν καὶ νουθειῶν του, τὰς ὁποίας διετήρουν ζωντανὰς εἰς τὴν μνήμην των. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι καὶ εἰς τὰς νεωτέρας ἀδελφὰς μετέδωσαν ὄχι μόνον τὸ γράμμα, ἀλλὰ καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ὑπακοῆς εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς Γεροντίσεως, τὸ πνεῦμα τῆς σωματικῆς καὶ ψυχικῆς παρθενίας, ἡ ὁποία κατὰ τὸν Ἅγιον Γρηγόριον τὸν Παλαμᾶν εἶναι «ἡ πρὸς πᾶσαν κακίαν ἀσυνδύαστος γνώμη», τὸ πνεῦμα τῆς ὑπομονῆς καὶ ἐγκαρτερήσεως πρὸς πάντα τὰ λυπηρὰ καὶ ἐπίπονα τῆς κατὰ Χριστὸν ζωῆς, τὸ πνεῦμα τῆς διακονίας, τῆς ταπεινώσεως, τῆς προσευχῆς καὶ τῆς ἀγάπης δι' ὅλους.

Διὰ τοῦτο ἀπὸ καρδίας σᾶς προτρέπομεν Συνεχίζετε νὰ ἀκολουθῆτε κατὰ πάντα τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νεκταρίου τοῦ θαυματουργοῦ, τοῦ κτίτορος τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Μονῆς καὶ πνευματικοῦ πατρὸς τῶν κατὰ πνεῦμα μητέρων σας. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον δώσατε τὸ ἔδαφος εἰς τὴν Χάριν τοῦ Θεοῦ νὰ ἐργασθῆ εἰς τὰς καρδίας σας· οὕτως ὥστε ὁ Ἅγιος νὰ εὐαρεστῆται εἰς ἐσᾶς καὶ οἱ ἀνά τὴν οἰκουμένην Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ νὰ εὐρίσκουν ἐδῶ παρηγορίαν καὶ ἀνάπαισιν. Προσεύχεσθε καὶ ὑπὲρ ἡμῶν προσωπικῶς, καὶ παρακαλεῖτε τὸν Ἅγιον Νεκτᾶριον νὰ μᾶς χαρίξῃ τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν ἐγκαρτέρησιν, αἱ ὁποῖαι τὸν διέκριναν· νὰ μᾶς παρέχῃ βοήθειαν κατὰ τὴν ἄρσιν τοῦ σταυροῦ τῆς πρωτοθρόνου Ἐκκλησίας καὶ φωτισμὸν κατὰ τὴν διαποίμανσιν τοῦ ἀνά τὴν οἰκουμένην ποιμνίου.

Εὐχόμεθα δὲ ἡ Χάρις καὶ τὸ ἔλεος τῆς πανσθενουργοῦ Ἁγίας Τριάδος, διὰ πρεσβειῶν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, Ἐπισκόπου Πενταπόλεως τοῦ θαυματουργοῦ, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, νὰ εἶναι πάντοτε μαζί σας. Ἀμήν.

Τὸ μεσημέρι παρατέθηκε πρόγευμα στὴν Ἱ. Μονὴ πρὸς τιμὴν τοῦ Πατριάρχου, ὅπου παρακάθησαν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, οἱ ἐκπρόσωποι τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, οἱ συνοδοὶ κ.ἄ. ἐπίσημοι. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἱερόθεος ἔκανε τὴν παρακάτω προσφώνησιν:

Παναγιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως καὶ Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικῆ Πατριάρχα,

Αὐτὴν τὴν ἡμέραν τὴν ὁποῖαν ὁ Κύριος ἐποίησε καὶ κατὰ τὴν ὁποῖαν ἠξιώθημεν νὰ γίνωμεν ὁμοτράπεζοι καὶ ὁμοδίαυτοι μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ Πατριάρχου τοῦ Γένους ἡμῶν, αισθανόμεθα νὰ ἀναπηδᾷ ἐντός μας πασχάλιος χαρμόσυννος αἴνεσις: «Αγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ».

Οἱ περισσότεροι συνδαιτημόνες ἐν τῇ τραπέζῃ ταύτῃ, ἂν ἐξαιρέσωμεν τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ τοὺς λοιποὺς Ἀρχιερεῖς τῆς Συννοδίας Σας, ὡς καὶ τῆς Συννοδίας τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τῶν Συννοδιῶν Σας, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ἂν ἐξαιρέσωμεν τοὺς κ. Βουλευτάς, τὸν κ. Περιφερειάρχην, τοὺς κ. Νομάρχας, τοὺς ἐκπροσώπους τῶν Πολιτικῶν, Δικαστικῶν καὶ Στρατιω-

τικῶν ἀρχῶν, τοὺς κ. Δημάρχους καὶ λοιποὺς ἐκπροσώπους τῆς Τοπικῆς Αυτόδιοικήσεως, τοὺς κ.κ. Καθηγητὰς ἐκπαιδευτικῶν ὄλων τῶν βαθμίδων, Διευθυντὰς Ὑπηρεσιῶν καὶ εἴ τινος ἐτέρου ἐκ τῶν εὐγενῶς ἀποδεξαμένων τὴν πρόσκλησιν τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας καὶ εὐρισκομένων εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην, οἱ ὑπόλοιποι πάντες ὡς καὶ ἱκανοὶ ἐκ τῶν μνημονευθέντων, διὰ πρώτην φορὰν ἠξιώθησαν νὰ παρακαθῆσιν εἰς Τράπεζαν, τὴν κεφαλὴν τῆς ὁποίας πληροὶ Γνήσιοι Πατὴρ καὶ Ποιμενάρχης ὄλων τῶν Ὁρθοδόξων πιστῶν καὶ ὁπωσδήποτε καὶ ἡμῶν τῶν ταπεινῶν κατοίκων τῆς Αἰγίνης, οἱ ὁποῖοι βλέπομεν εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς Τραπέζης ἰστάμενον τὸν Πρῶτον Ἀρχοντα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἐπαναλαμβάνομεν ἐν συγκινήσει βαθεῖα τὸ δαυτιτικόν: «Κύκλω τῆς τραπέζης σου ὡς στελέχη βλέπων τὰ ἔκγονά σου χαῖρε· εὐφραίνου προσάγων ταῦτα τῷ Χριστῷ Ποιμενάρχα».

Πολυσέβαστε καὶ ἀγαπητὲ Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Ἐπιτρέψατε ἡμῖν μίαν ἐξομολόγησιν. Οἱ περισσότεροι ἐξ ἡμῶν μᾶλλον δὲν θὰ ἔχουν καιρὸν καὶ χρόνον—διότι οἱ ἐνιαυτοὶ ἔρχονται καὶ παρέρχονται καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ἐφήμεροι ἄνθρωποι—οὔτε καὶ προσμένομεν κατ' ἄνθρωπον βεβαίως ὅτι θὰ παρακαθῆσωμεν εἰς τὸ μέλλον καὶ πάλιν ὡς ὁμοτράπεζοί Σας, ὅπως κατὰ τὴν σημερινὴν ἐξόχως τιμητικὴν δι' ἡμᾶς εὐκαιρίαν. Δι' αὐτὸ ἐπιτρέψατε εἰς τὰ ἐλάχιστα λεπτὰ τὰ ὁποῖα μοῦ παραχωρεῖ ἡ κλεψύδρα τοῦ χρόνου νὰ ὑψώσω φωνὴν ἐκ μέρους ὄλων τῶν συνδαιτημόνων καὶ νὰ ἱκετεύσωμεν τὸν Πανάγαθον ὅπως παρέχῃ εἰς Ὑμᾶς κραταιὰν ἰσχύν, ῥώμην ψυχῆς καὶ σώματος διὰ νὰ δύνασθε εἰς τὴν κορυφαίαν ἔπαλξιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου νὰ καταρρίπτετε ὡς ἄχρηα χόρτου τὰς ποικιλωτάτας δοξασίας τῶν αἰρεσιαρχῶν καὶ αἰρετικῶν, παλαιῶν τε καὶ νεωτέρων.

Αἰσθανόμεθα, Παναγιώτατε Ἁγιε Γέροντα, παραμυθίαν καὶ παρηγορίαν μεγίστην, ὅταν ἀκούωμεν τὴν Ὑμετέραν Κορυφὴν καταδικάζουσαν ἀπεριφρόστως τὴν συστροφὴν τῆς Οὐνίας. Καὶ συμπάσχωμεν μεθ' Ὑμῶν, ὡς ἄλλας περιπτώσεις, ὑπέικοντες εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν καιρῶν, σιωπᾶται πρὸς ὦραν ἀναβάλλοντες νὰ λάβετε εἰς χεῖρας τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, διὰ τὸν ἀγνισμὸν τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, δηλαδὴ τῆς Ἁγίας Αὐτοῦ Ἐκκλησίας.

Συμπαθήσατέ μοι, διότι ἤνοιξα θέμα καιρίον

βεβαίως, ἀλλ' ἀκανθῶδες καὶ ἐγερτικόν. Δι' αὐτὸ παρακαλῶ νὰ μὴ τὸ θεωρήσετε ὡς πρόκληση, διὰ νὰ ἀπαντήσετε. Ἐπιθυμοῦμεν ἐκ βαθέων νὰ παραμείνη ὡς μῆνυμα τῆς παραγράφου αὐτῆς τῆς παρουσίας προσλαλιᾶς ἢ βεβαιότητος τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ Ὁρθόδοξος συνειδήσις ὅτι ἀποτελεῖτε φύλακα Ἄγγελον, ἀγρυπνον φρουρὸν καὶ μαχητὴν ἕως θανάτου, ὑπερασπίζοντα τὰς ὀρθοδόξους παραδόσεις καὶ τοὺς κανόνας αὐτῶν. «Υπερ ὧν οὐ χρὴ ψηφίζειν ἀλλ' ἔπασθαι».

Θὰ παραμείνη, Παναγιώτατε Δέσποτα, ἄσβεστος εἰς τὰς καρδίας ὄλων τῶν Αἰγινήτων καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν νήσων Ὑδρας, Πόρου, Σπετσῶν, Ἐρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας, οἱ ὁποῖοι πληροῦν τὰ ἔδρανα τῆς τραπέζης αὐτῆς ἢ ἐπιλογή Σας: ἐζητήσατε νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα, τὸ καταρτισθὲν ὑπὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐζητήσατε λέγομεν, νὰ προστεθῇ καὶ ἡ Αἴγινα καὶ πράξατε τοῦτο, διότι σᾶς εἴλωσε ἡ μορφή τοῦ Ἁγίου τοῦ αἰῶνός μας. Ὑποσχόμεθα ὅτι ἀνελλιπῶς καὶ ἐκτενῶς, κληρὸς καὶ λαὸς θὰ προσευχώμεθα ὑπερ τῆς Παναγιότητός Σας καὶ τοῦ βαρυτάτου λειτουργήματός Σας, ὥστε τὸ θεῖον ἔλεος νὰ διακρατῆ τὸν Πατριάρχην καὶ Πατέρα ἡμῶν «σῶον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς Ἀληθείας».

Καὶ τώρα, ἐπιτρέψατέ μοι Παναγιώτατε, νὰ σᾶς προσφέρω μίαν εἰκόνα φιλοτεχνηθεῖσαν εἰς τὸ ἀγιογραφικὸν ἐργαστήριον τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίων Πάντων Σπετσῶν, τὸ ὁποῖον εἶναι βραβευμένον εἰς Πανελλήνιον Διαγωνισμὸν Ἀγιογραφίας, σὺν τῇ διαπύρῳ εὐχῇ, νὰ ἀποτελέσῃ ἢ εἰκὼν αὕτη ἀφορμὴν, ὥστε ὅλα τὰ ὡς πλεῖστα ἔτη τοῦ βίου σας καὶ ὅλαι αἱ στιγμαὶ ἐκάστου εἰκοσιτετραώρου νὰ διεξέρχωνται ὑπὸ τὴν κραταιὰν σκέπην τοῦ ἀχωρίστου συνοδίτου καὶ συνοδοιπόρου Σας Ἁγίου Πατρὸς ἡμῶν Νεκταρίου, τοῦ καὶ διακαῶς ποθοῦντος συμπλέειν τοὺς πάντας μετ' Αὐτοῦ.

Ἀγγέλλω πρὸς τούτους, ὅτι τὸ ἀγιογραφεῖον τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγ. Πάντων Σπετσῶν φιλοτεχνεῖ τρεῖς μινιατοῦρες διὰ τὰ Πατριαρχικὰ ἐγκόλπιά Σας. Ἡ φιλοτέχνησις των ἀπαιτεῖ πολὺ χρόνον. Ὅταν θὰ ἐτοιμασθοῦν θὰ σᾶς εἰδοποιήσωμεν καὶ θὰ τὰ ἀποστείλωμεν ἀσφαλῶς.

Διὰ τὴν Συνοδίαν Σας, Παναγιώτατε, ἡ Τοπικὴ Ἐκκλησία καὶ ἡ Ἱ. Μονὴ Ἁγίου Νεκταρίου προσφέρει διὰ μὲν τοὺς Σεπτοὺς Ἀρχιερεῖς ἐγκόλπιον ἀργυροῦν, φιλοτεχνημένον κατ' ἀντιγραφὴν

ἐγκολπίων τῶν χρόνων τοῦ Ἁγίου μας καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Συνοδείας Σας ἀργυρᾶν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου μετὰ βιβλίων Πρακτικῶν τοῦ Συνεδρίου μας κ.λπ.

Ἀκολουθῶς, δότε μοι παρακαλῶ, Παναγιώτατε, τὴν ἄδειαν νὰ παρακαλέσω τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν κ. κ. Χριστόδουλον –καὶ ἐπειδὴ γνωρίζω πόσον ἐκ βαθέων σέβεται τὸν Ἅγιον τοῦ αἰῶνός μας– νὰ ἀποδεχθῇ πιστὸν καλλιτεχνικὸν ἀντίγραφον ἐγκολπίου, τὸ ὁποῖον ἔφερον εἰς τὸ στήθος του ὁ Ἅγιος τοῦ αἰῶνός μας, σὺν τῇ διαπύρῳ εὐχῇ νὰ ἰχνηλατῆ τὸν Ἅγιον ἰσοβίως. Καὶ εἰς τοὺς συνοδοὺς Σας, Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, ἡ Τοπικὴ Ἐκκλησία καὶ ἡ Ἱ. Μονὴ Ἁγίου Νεκταρίου, εἰς μὲν τοὺς Ἁγίους Ἀρχιερεῖς προσφέρει ἐγκόλπιον ὅμοιον πρὸς τὰ ἥδη προσφερθέντα εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς τοῦ Θρόνου, εἰς δὲ τοὺς κληρικούς καὶ λαϊκοὺς τὴν ἀργυρᾶν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου μας, σὺν τὰ βιβλία.

Καὶ τέλος, εὐλογήσατε, Παναγιώτατε Πατριάρχα καὶ Δέσποτα ἡμῶν τὸ δίπτυχον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ εὐλογητῇ προσκυνήσει Ὑμῶν εἰς τὸν Ἅγιον Νεκτᾶριον διὰ νὰ διανεμηθῇ εἰς ὅλους τοὺς συνδαιτημόνας καὶ εἰς τὸν πολὺν κόσμον, ὁ ὁποῖος αὐριὸν Κυριακὴν, ἀκολουθῶν τὰ ἴχνη σας θὰ κατακλείσῃ τοὺς ναοὺς καὶ τοὺς αὐλείους χώρους τοῦ προσκυνήματος τούτου.

Κατακλείων τὴν προσλαλιὰν ταύτην ἐνθυμοῦμαι τὴν φράσιν τοῦ Μ. Βασιλείου: «Καὶ εἰπεῖν ὀκνῶ καὶ σιωπᾶν οὐ βούλομαι». Ἔχω ὅμως θεῖον χρέος νὰ εὐχαριστήσω τὸν δωρητὴν τοῦ ψηφιδωτοῦ τῆς Πλατυτέρας, ἢ ὁποία ἐστοίχισε μίαν μικρὰν περιοσίαν. Ὁ Δωρητὴς θέλει ἀνωνυμίαν. Δι' αὐτὸ ἀναφέρω τὰ ἀρχικὰ τοῦ ὀνόματός του Α.Μ. Κι ἔχω χρέος ἀκόμη νὰ εὐχαριστήσω τὸν Μεγάλον εὐεργέτην τοῦ Ἱ. Ναοῦ, τὸν καὶ Ἀρχοντα - Ὁφφικιάλον καταστάντα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ὅστις ἀνήγγειλε προχθὲς ὅτι θὰ ἀναλάβῃ τὴν ψηφιδογράφησιν τοῦ Παντοκράτορος τοῦ τρούλλου, ἔργον τὸ ὁποῖον στοιχίζει μίαν μεγάλην περιοσίαν.

Εἴμεθα εὐγνώμονες κ. Ἐλευθέριε Μουζάκη καὶ κορυφαῖε εὐεργέτα τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγίου μας, τὸν ὁποῖον ἐπιθυμεῖτε νὰ καταστολίσετε μετὰ τὰ ὠραιότερα ψηφιδογραφικὰ πρότυπα. Σᾶς εὐχόμεθα σταθερὰν ὑγίαν καὶ ἀκλόνητον, ψυχικὴν καὶ σωματικὴν. Θὰ ἤμην ὁμολογουμένως ξένος πρὸς πᾶσαν ἔννοιαν ἀνταποδόσεως τῆς εὐεργεσίας, ἐὰν δὲν ἀνέφερα ἐνώπιόν Σας, Παναγιώτατε

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος στό Κέντρο περιθάλψεως ἀγρίων ζώων στήν Αἴγινα. Μαζί του ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος (Φωτ. Χρήστου Μπόνη).

Δέσποτα, κατακλείων τὰς γραμμὰς ταύτας, τὸ ὄνομα τοῦ κ. Ἀνδρέου Κυρτάτα, ὁ ὁποῖος φιλοτεχνεῖ τὰ μωσαϊκὰ τῶν Ἱερῶν Ναῶν τοῦ Ἁγίου μας καὶ ἠθέλησε νὰ παραθέσῃ ὡς ἀρχοντικός ἀμφιτροῦν τὴν τράπεζαν ταύτην.

Καὶ κατακλείει τὴν σειρὰν τῶν εὐεργετῶν ὁ κ. Θεόδωρος Ξενάκης, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε νὰ διακοσμήσῃ τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Μεγάλου Ἱεροῦ Ναοῦ, ἀφιερωμένον εἰς τὰ Ἅγια Λείψανα τοῦ Ἁγίου. Ὅλα τὰ ἱερὰ σκευὴ τοῦ παρεκκλησίου τούτου, ἢ διακόσμησις καὶ πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ὀλοκλήρωσίν του θέλει νὰ εἶναι ἰδική του προσφορά. Εὐλογῆσαι αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς καὶ μακροημερεύσαι ἐν ὑγιείᾳ ἀστεμφεῖ. Καὶ συγκλείεται ὁ κατάλογος μὲ τὰ ὀνόματα χιλιάδων πιστῶν χριστιανῶν, οἱ ὁποῖοι προσέφερον καὶ ἐκ τοῦ ὑστερήματός των διὰ νὰ πυργωθῇ ὁ τρισμέγιστος αὐτὸς Ναός, ἐντὸς μόλις δύο δεκαετιῶν. Διότι διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἔχομεν χρέος νὰ διαλαλήσωμεν ὅτι ὁ Ναὸς τούτος ἀνηγέρθη μὲ τὸ κερὰκι τοῦ εὐλαβοῦς προσκνητοῦ καὶ ὑπὸ σὺδεμίαν κρατικὴν ἢ ἄλλην τινὰ συμπαράστασιν, πλὴν τῶν

ιδιωτῶν εὐεργετῶν.

Εὐλογῆσατε, Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, τὸν εὐσεβῆ λαόν μας καὶ τοὺς μεγάλους εὐεργέτας μας, τοὺς ὁποῖους, τῇ ταπεινῇ ἡμετέρα εἰσηγήσει, εὐαρεστηθῆτε νὰ ἀνακηρύξετε Ὁφφικιάλους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Τοῦτο θὰ τοὺς συνδέσῃ περισσότερον μὲ τὴν Ἀγιοπάτην Ἐκκλησίαν τοῦ κέντρου τῆς Ὁρθοδοξίας, ὥστε, ταχύτερον, νὰ συγκλεισθῇ μὲ τὰς θεοπειθεῖς εὐχὰς Σας τὸ τιάνιον ἔργον τῶν ψηφιδογραφιῶν τοῦ Ναοῦ τούτου, ὁ ὁποῖος, ὡς ὁμολογοῦν οἱ πάντες, ἀποτελεῖ κόσμημα τῆς ὅλης Ὁρθοδοξίας».

Κατόπιν τὸν λόγο ἔλαβε ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ὁ ὁποῖος ἔκανε τὴν παρακάτω πρόποση:

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κύριε Χριστόδουλε,

Ἱερῶτατε Μητροπολίτα Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης καὶ ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφεῖ κύριε Ἱερόθεε,

Τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ὅσον ἐμβαθύνει κανεὶς εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ

Θεοῦ, τόσον κατάπληκτος γίνεται. Ἡ ἀγάπη Του μᾶς χαρίζει ἄπειρα ἀγαθά, τὴν ζωὴν, τὴν κοινωνικότητα, τὴν ἀγάπην, τὰ ὑλικά ἀγαθά, τοὺς προστάτας ἁγίους του, τὴν ὁμορφιὰ τῆς φύσεως καὶ τῆς τέχνης, τὴν Ἐκκλησίαν Του, τὴν ἀλήθειάν Του, καὶ ἀκόμη τὴν μυστικὴν ὠφέλειαν ἀπὸ τὰ νομιζόμενα δεινά. Δι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἀπόστολος μᾶς συμβουλεύει, «ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε» (Α' Θεσ. 5, 18), δι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία μας τὴν θείαν λειτουργίαν ἔχει ὀνομάσει θείαν εὐχαριστίαν, δι' αὐτὸ καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος παρέδωσε τὸ πνεῦμα ἐν τῇ ἐξορίᾳ εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ πάντων ἔνεκεν. Ὁ γογγυσμὸς δι' ὅσα δυσάρεστα τυχὸν μᾶς συμβαίνουν ἐνέχει ἀμφισβήτησιν τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, ἢ ὅποια ὁμως οὐδέποτε ἐκπίπτει. Ἐχομεν ἐμπρὸς μας ἀδιαφιλονίκητον ἀπόδειξιν τὴν ζωὴν τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, τὸν ὅποιον δὲν ἠμπόδισαν τὰ πολλὰ πλήγματα νὰ εὐρίσκειται μακάριος πλέον εἰς τοὺς οὐρανούς αἰωνίως. Ἄς συγχωροῦμεν, λοιπόν, ὅλους ὅσοι χωρὶς νὰ γνωρίζουν τί πράττουν μᾶς πικραίνουν, κατὰ τὸ παράδειγμα ὄλων τῶν Ἁγίων, καὶ ἄς εὐχαριστοῦμεν πάντοτε τὸν Θεὸν δι' ὅλα ὅσα χαρούμενα καὶ λυπηρὰ στέλλει εἰς τὴν ζωὴν μας.

Ἀπολαμβάνοντες τὴν ὥραν αὐτὴν τὴν ὠραίαν αὐτὴν τράπεζαν καὶ τὴν ὠραιότεραν παρουσίαν τόσων καρδιῶν πλήρων ἀγάπης, εὐχαριστοῦμεν τὸν Κύριον καὶ τοὺς προσφέροντας καὶ διακονοῦντας αὐτὴν καὶ ὑψοῦντες τὸ κύπελλον, προσπίνομεν ὑπὲρ ὑγείας καὶ εἰρηνικῆς μακροσημερεύσεως πάντων ὑμῶν.

Ἄφοῦ ἐπισκέφθηκε τὸ Ἑλληνικὸ Κέντρο Περιθάλασσης Ἁγίων Ζώων, ὁ Παναγιώτατος ἐπέστρεψε ἀπὸ τὴν Αἴγινα στὸν Πειραιᾶ.

Διέλευση ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ

Στὴν προκυμαία τοῦ λιμανιοῦ τοῦ Πειραιᾶ ἀνέμενε τὸν Παναγιώτατο ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιῶς κ. Καλλίνικος ἐπικεφαλῆς τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τὸν συνόδευσε στὸν πρὸ τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου χώρο, ὅπου ὁμάδες νέων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως παρουσίασαν πρὸς τιμὴν του μουσικοχορευτικὸ πρόγραμμα.

Ἐκπρόσωπος τῶν νέων ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὴν ἀκόλουθη προσλαλιά:

Παναγιώτατε,

Μὲ αἰσθήματα εὐλαβείας, βαθιᾶς συγκίνησης

καὶ μεγάλης χαρᾶς, ἐμεῖς ἡ νεολαία τῆς Πειραιϊκῆς Ἐκκλησίας, συμμετέχουμε στὶς ἐκδηλώσεις ὑποδοχῆς τῆς Παναγιότητάς σας στὴν πόλιν μας. Ἡ σεπτὴ σας παρουσία ἀνάμεσά μας ἀποτελεῖ τιμὴ καὶ εὐλογία, ἰδιαίτερος γιὰ μᾶς τοὺς νέους οἱ ὅποιοι ἀγωνιζόμαστε ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ πνευματικοῦ μας πατέρα, Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιῶς κ. κ. Καλλινίκου.

Στὸ πρόσωπό σας, Παναγιώτατε, ἀναγνωρίζουμε τὸν γνήσιο ἐκφραστὴ τῆς σταυρωμένης ἑλληνορθόδοξης παράδοσής μας. Στὸν ὅμιλόν σας φέρετε τὸ βαρὺ φορτίο τῆς βυζαντινῆς παράδοσης καὶ κληρονομιάς. Φορτίο γεμάτο δόξα, μὰ καὶ πόνο. Πόνο, ὁμως, πὸν δὲν ἀπογοητεύει, γεμάτο ἐλπίδα, πὸν δίνει ὁμορφιὰ καὶ ἀξία σ' αὐτοὺς πὸν ἐπάξια φέρουν τὸ σταυρὸ τῆς ὑπερχιλιόχρονης παρακαταθήκης μας.

Εἶστε γιὰ μᾶς ὁ θεματοφύλακας τῆς πίστεως καὶ τοῦ ἔθνους μας. Σύμβολο ἐνότητας ἀδιάσπαστης. Μιᾶς ἐνότητας τόσο ἀπαραίτητης, ὅσο ποτὲ ἄλλοτε, σὲ μιὰ ἐποχὴ πὸν ὅλα πέφτουν καὶ φαίνεται πλέον ξεκάθαρα τὸ ἦθος τῆς «Νέας Τάξης» πραγμάτων.

Ἐμεῖς ἡ σύγχρονη νεολαία, ἐξαπατημένη πολὺ φορὲς ἀπὸ ψεύτικα ὀράματα καὶ ἰδανικά, προσβλέπουμε σ' ἐσᾶς ὡς «τύλον πυρός» ὅπως οἱ Ἰσραηλίτες σ' ἐκεῖνον καὶ τὴν νεφέλη πὸν τοὺς ὁδήγησε ἀπὸ τὴν ἔρημο στὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας, γιὰ νὰ βαδίζουμε σταθερὰ καὶ μὲ βεβαιότητα τὴν Ὁδὸ τοῦ Κυρίου, τὴν πορεία μ' Ἐκεῖνον πρὸς Ἐκεῖνον.

Παναγιώτατε, ζητώντας τις εὐχὲς καὶ τις πατριαρχικὲς σας εὐλογίες, σᾶς παρακαλοῦμε νὰ δεχτεῖτε αὐτὰ τὰ λουλούδια ὡς ἐλάχιστο, συμβολικὸ, πλὴν ὁμως καρδιακὸ, δεῖγμα ἀφοσίωσης καὶ τιμῆς στὸ πρόσωπό σας.

Ὁ Παναγιώτατος εὐλόγησε πατρικὰ ὅλους τοὺς νέους καὶ τὸν λαὸ πὸν εἶχε κατακλύσει τὸν πέριξ τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου χώρο. Στὴν ἐκδήλωση παρίστατο ὁ Δήμαρχος Πειραιῶς κ. Χρῆστος Ἀγραπίδης, ὁ ὅποιος εἶπε στὸν Πατριάρχη:

Παναγιώτατε,

Ἀποτελεῖ ἰδιαίτερη τιμὴ γιὰ τὴν πόλιν μας καὶ τὸν πειραιϊκὸ λαὸ ἡ ἐπίσκεψή σας σήμερα ἐδῶ, στὸ πρῶτο λιμάνι τῆς πατρίδας μας.

Ἡ ἐπίσκεψή τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη τῆς

Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ βασικοῦ θεματοφύλακα τῆς ὀρθόδοξης χριστιανικῆς πίστεως καὶ παράδοσης καὶ θεμελιώδη παράγοντα τῆς Ὁρθοδοξίας μέσα στὸν κόσμο, ἀποτελεῖ γεγονός ὑψίστης σημασίας γιὰ τοὺς ὀρθόδοξους χριστιανούς τοῦ Πειραιᾶ, ἰδιαίτερα αὐτὴν τὴν κρίσιμη ἱστορικὰ περίοδο.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας, μὲ μιὰ ἱστορικὴ διαδρομὴ εἴκοσι αἰῶνων ἐγγυᾶται τὴν γνησιότητα τῆς Πίστεώς μας καὶ μᾶς ἐξασφαλίζει τὴν προσωπικὴ τῆς σωτηρίας.

Δυστυχῶς, στίς ἡμέρες μας, οἱ ἡγέτες αὐτοῦ τοῦ κόσμου ἔχουν παρασυρθεῖ σὲ ἔργα καὶ πράξεις ποὺ δὲν συμβαδίζουν μὲ τὸ λόγο καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ὀρθόδοξης πίστεως μας.

Ἡ ἀλαζονεία, ἡ ἔλλειψη σεβασμοῦ στὴν ἀνθρώπινη ζωὴ, ἡ ὑποδούλωση τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος στίς ἀνάγκες τοῦ ὕλισμοῦ καὶ τῆς εὐδαιμονίας, ἡ ἀδιαφορία γιὰ τὸ περιβάλλον καὶ τὴν ποιότητα ζωῆς, χαρακτηρίζουν τὴν ἐποχὴ μας.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἔρχεται μὲ τὸν πνευματικὸ λόγον νὰ καλύψει τὰ κενὰ τῆς ἐποχῆς μας. Προκειμένου νὰ προσεγγίσει τὸν ἄνθρωπον τῆς ἐποχῆς, χρησιμοποιεῖ γλῶσσα σύγχρονη, ἐπιστρατεύει τὰ τεχνολογικὰ ἐπιτεύγματα τοῦ αἰῶνα μας.

Σκύβει μὲ συμπόνια καὶ ἀγωνία στὰ προβλήματα τῶν συνανθρώπων μας.

Ἄκουμπᾷ μὲ ἀληθινὸ ἐνδιαφέρον στὰ προβλήματα τῆς νέας γενιᾶς καὶ τοὺς προσφέρει διέξοδο καὶ δρόμους ζωῆς.

Προσεγγίζει μὲ τὴν δέουσα προσοχὴ τὰ σύγχρονα οἰκολογικὰ καὶ βιοηθικὰ διλήμματα καὶ καταθέτει τὶς ἀπόψεις της.

Ἡ χριστιανικὴ πίστη καὶ παράδοση ἐκτείνει τὰ λυτρωτικὰ της πλοκάμια, σὲ κάθε τομέα τῆς ἀνθρώπινης κοινωνικῆς ζωῆς.

Μὲ αὐτὸν τὸν δημιουργικὸ τρόπο, στέκεται πλάι στίς ἀνάγκες τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου.

Καθοδηγεῖ ἀνθρώπινες συνειδήσεις στὴν ἔμπρακτη ἀποδοχὴ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀρετῆς, καταυγάζει τὴν πνευματικὴ ζωὴ τοῦ πολιτισμένου κόσμου.

Ὁ ἀπλὸς καθημερινὸς ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας χαίρεται, ποὺ ἡ Ὁρθόδοξη πίστη παραμένει ζωντανή.

Χαίρεται, ποὺ ἡ Ὁρθόδοξία παραμένει ἡ οὐσιαστικὴ ἐλπίδα σωτηρίας σ' ἓναν κόσμο ἀφιλόξενο καὶ ἀπατηλό.

Παναγιώτατε,

Ἡ ἐπίσκεψή σας στὴν Ἑλλάδα καὶ στὴν πόλη μας ἀποτελεῖ ἓνα ἱστορικῆς σημασίας γεγονός.

Θέλω νὰ σᾶς ἐκφράσω, ἐκ μέρους τοῦ πειραιικοῦ λαοῦ, τὴν ἀγάπη καὶ τὸν σεβασμὸ μας μὲ τὸν ὅποιον περιβάλλουμε τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχην, τὸν πνευματικὸ ἡγέτη τῆς Ὁρθόδοξης Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

Εἶναι μεγάλη τιμὴ γιὰ ὅλους μας, ποὺ σήμερον βρισκεστε ἐδῶ κοντά μας. Γιατί, πέρα ἀπὸ τὶς πνευματικῆς σας ἀρετῆς, ἔχετε ἐπιδείξει μιὰ ἰδιαίτερη εὐαισθησία γιὰ τὰ μεγάλα κοινωνικὰ προβλήματα τῆς σημερινῆς ἐποχῆς καὶ εἶναι ἀξιοθαύμαστες οἱ πρωτοβουλίες ποὺ ἔχετε ἀναλάβει γιὰ τὴν ἐπίλυσή τους.

Ἡ θερμὴ ὑποδοχὴ ποὺ σᾶς ἐπιφυλάσσει ὁ λαὸς μας ἐπιβεβαιώνει μὲ τὸν πιὸ τρανὸ τρόπο τὸ πόσο ἔχετε καταφέρει νὰ μπεῖτε στίς καρδιές τῶν ἀπλῶν ἀνθρώπων.

Τιμοῦμε τὴν πανανθρώπινη καὶ ὑψηλὴ προσφορὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ σᾶς διαβεβαιῶ, ὅτι ὁ πειραιϊκὸς λαὸς παραμένει σταθερὰ προσηλωμένος στίς εὐαγγελικῆς ἀρχές τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀδελφοσύνης πρὸς ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους, ἀνεξαρτήτως ἐθνικότητας ἢ θρησκευτικοῦ δόγματος.

Ἐλπίζουμε αὐτὴ ἡ ἀγάπη νὰ κυριεύσει καὶ τὶς καρδιές τῶν ἰσχυρῶν αὐτῆς τῆς γῆς καὶ πολὺ σύντομα νὰ μπεῖ τέλος στὸν πόλεμον ποὺ διεξάγεται πολὺ κοντά μας.

Ἡ ἀγάπη νὰ μαλακῶσει τὶς καρδιές, νὰ συναδελφώσῃ τοὺς σημερινούς ἀντιπάλους καὶ νὰ δώσει διέξοδο στὰ σημερινὰ ἀδιέξοδα.

Δὲν σᾶς κρύβω, ὅτι γνωρίζουμε πολὺ καλά τὶς δυσκολίες καὶ τὶς ἀντιξοότητες κάτω ἀπὸ τὶς ὁποῖες καλεῖστε νὰ ἀσκήσετε τὸ θεάρεστο ἔργον σας.

Υπάρχουν πολλοὶ ποὺ δὲν θέλουν ν' ἀκούγεται δυνατὰ καὶ καθαρὰ ἡ φωνὴ τῆς Ὁρθοδοξίας.

Θέλω ὅμως νὰ ξέρετε ὅτι οἱ σκέψεις μας εἶναι πάντοτε δίπλα σας. Ἡ παρουσία ἐνὸς ἀνδρα μὲ τὶς δικῆς σας ἀρετῆς στὴ θέσση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀποτελεῖ γιὰ ἐμᾶς τοὺς ἀπλοὺς χριστιανούς τὴν καλύτερη ἐγγύηση ὅτι ἡ ἑλληνοχριστιανικὴ πίστη καὶ παράδοση θὰ παραμείνουν ζωντανές.

Τελειώνοντας, Παναγιώτατε, σᾶς λέγω, πὼς ἡ

ἐπίσκεψή σας ἀποδεικνύει περίτρανα τὴν ἀρραγὴ ἐνότητα τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἡ ὑποδοχὴ τοῦ λαοῦ μας, τὴν ἀκλόνητὴ ἀγάπη τῶν ἀπλῶν χριστιανῶν στὸ πρόσωπο τοῦ πνευματικοῦ ἡγέτη τῆς Ὁρθόδοξης Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Σὰς εὐχαριστῶ.

Στὸ Πάντειο Πανεπιστήμιο

Τὸ ἀπόγευμα ὁ Παναγιώτατος ἐπισκέφθηκε τὸ Πάντειο Πανεπιστήμιο, ὅπου τοῦ ἀπονειμήθηκε τὸ χρυσὸ μετάλλιο τοῦ ιδρύματος, ὁ Πρύτανης τοῦ ὁποῖου Καθηγητῆς Ἡλίας Ε. Σιδηρόπουλος προσφώνησε τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη ὡς ἑξῆς:

Μὲ βαθύτατη εὐλάβεια καὶ ἐξαιρετικὴ τιμὴ, τὸ Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ὑποδέχεται σήμερον τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη Κύριον Κύριον Βαρθολομαῖον τὸν Α΄.

Ἐνας ἀκαδημαϊκὸς θεσμὸς 70 περίπου ἐτῶν, τὸ Πάντειο Πανεπιστήμιο προσκυνᾷ τὴν σεπτὴ κορυφὴ ἐνὸς θρησκευτικοῦ, πολιτιστικοῦ καὶ κοινωνικοῦ θεσμοῦ 1700 ἐτῶν, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Παρὰ τὴν δυσκολία καὶ τὸν κίνδυνον, ἴσως τὴν βλασφημίαν, ἐπιτρέψατέ μου, Παναγιώτατε, μία ριψοκίνδυνη ἀλλὰ ἀναγκαία –νομίζω– θεώρηση τοῦ παράλληλου βίου τῶν δύο αὐτῶν πνευματικῶν θεσμῶν.

Τὸ Πανεπιστήμιό μας, ἓνα νέο σχετικὰ Ἀνώτατο Ἐκπαιδευτικὸ Ἴδρυμα, ἀποτελεῖ προϊόν πρωτοβουλίας δύο Ἑλλήνων εὐεργετῶν, τοῦ ἐκ Θεσσαλίας Πάντου καὶ τοῦ ἐκ Κύπρου Φραγκοῦδη, ἀλλὰ καὶ τῆς ἰσχυρᾶς πολιτικῆς ἐνόρασης καὶ βούλησης τοῦ Ἐθνάρχου Ἐλευθερίου Βενιζέλου. Στὶς 7 δεκαετίες τῆς λειτουργίας του, τὸ Πάντειο πέτυχε νὰ ὑπερκεράσει τοὺς λόγους τῆς ιδρύσεώς του ὡς Ἴδρυμα Πανεπιστημιακῆς Ἐκπαίδευσης καὶ Ἐρευνας καὶ νὰ ἀναχθεῖ σταθερὰ σὲ ἓνα βαθύτατα κοινωνικὸ καὶ προοδευτικὸ πνευματικὸ χῶρο, κοιτίδα πνευματικῆς σκέψης καὶ φορέα ἐκδρασης κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν ἀγώνων καὶ ἀνησυχιῶν.

Ἡ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπέτυχε στὴν μακροαίωνα, τιμημένη καὶ μαρτυρικὴ ἱστορία της νὰ ὑπερβεῖ ἐπίσης τὸν –σὲ στενὰ πλαίσια– λόγο ιδρύσεώς της. Οἱ

θρησκευτικῆς, λατρευτικῆς καὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίαις της δὲν ἀποτελοῦν ὅπως στὶς περιπτώσεις ἄλλων Πατριαρχείων καὶ Αὐτοκέφαλων Ἐκκλησιῶν τοῦ Ὁρθόδοξου ἀλλὰ καὶ ἄλλων δογμάτων, ἀποκλειστικὸ στίβο. Τὰ «Πρεσβεῖα Τιμῆς», δηλαδὴ ἡ ἔκφραση τῆς πρώτης θέσεως μεταξὺ τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν φαίνεται ὅτι προφήτευσαν τὸ ἀνοιγμα σὲ ἄλλα πεδία. Πολλοὶ μπορεῖ νὰ θεωροῦν ὅτι ὁ περιορισμὸς, κατὰ τὴ μετάβαση ἀπὸ τὴν Ὁθωμανικὴ Αὐτοκρατορία στὴν Τουρκικὴ Δημοκρατία, τοῦ Πατριάρχῃ ἀπὸ Ἐθνάρχη, δηλαδὴ πολιτικὸ ἀρχηγὸ σὲ πνευματικὸ μόνον ἡγέτη τῶν Ὁρθόδοξων, σήμαινε τὸ τέλος τοῦ πολιτικοῦ ρόλου τοῦ Φαναρίου.

Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι ἀληθές. Διότι ἀνεδείχθη ὁ Παγκόσμιος, ὁ Οἰκουμενικὸς του πολιτιστικὸς ρόλος. Ρόλος ποὺ μεγάλυναν μορφῆς ποὺ διαδεχτήκατε, Παναγιώτατε, στὸ Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἰδιαίτερα τὰ μεταπολεμικὰ ἔτη. Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ιδρύθηκε στὴ νέα πρωτεύουσα τῆς μεγαλύτερης Αὐτοκρατορίας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ στὸ χρονικὸ μεταίχμιο κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία μεταλλάσσεται στὴν Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία. Στὸ κέντρο του τότε πολιτισμένου κόσμου δύο πόλεις, ἡ Ρώμη καὶ ἡ Κωνσταντινούπολη, μοιράζονταν τὴν ἐνιαία πολιτικὴ ἀλλὰ καὶ θρησκευτικὴ ἀρχή. Ἦταν τὸ τέλος τῆς παλιάς, ἡ ἀρχὴ μιᾶς νέας ἐποχῆς.

Διανύουμε ἤδη τὴν περίοδο μιᾶς νέας ἐποχῆς, ποὺ καλεῖται παγκοσμιοποίηση. Κύρια χαρακτηριστικὰ της: ἡ πολυπλοκότητα στὶς σχέσεις τῶν λαῶν καὶ ἡ ἰσχυρὰ συγκεντρωμένη πολιτικὴ ἐξουσία. Ἐξουσία ποὺ δὲν ἐπέτυχε τὴν εἰρηνικὴ ἐπίλυση τῶν διαφορῶν, οὔτε ὅμως τὴν καταπολέμηση τῆς ἀνεργίας καὶ τῆς φτώχειας, τὴν μὴ ὑπερεκμετάλλευση τῶν φυσικῶν πόρων, τὸν τεματισμὸ τῆς καταστροφῆς τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, τὴν ἀναβάθμιση τῆς ποιότητας ζωῆς τῶν κατοίκων τῶν πόλεων.

Σ' αὐτὸ τὸ περιβάλλον, φυσικὸ καὶ ἀστικό, τὸ βαρύτερα ἐπιβεβαρυνμένο, ἡ ἰσχύς ξεπερνᾷ κάθε ὄριο. Σ' αὐτὴν τὴν χρονικὴ στιγμή ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται ἀγωνία καὶ στρέφεται σὲ ὅ,τι δὲν εἶναι ὑλικὸ γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων του. Ὅπως λέει ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος «Μέγιστη ἐπικουρία τοῖς ἀτυχοῦσιν ἐλπίς μεταβολῆς» Πόθεν ὅμως ἡ ἐλπίς αὐτή;

Άπό τήν ἐκδήλωση στό Πάντειο Πανεπιστήμιο πρὸς τιμὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου (Φωτ. Ἀφῶν Ἀναγνωστόπουλων).

Χωρὶς ἀμφιβολία αὐτὴ εἶναι ἡ στιγμή τῆς Οἰκουμενικότητας καὶ τοῦ Κοινωνικοῦ ρόλου τοῦ Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Αὐτὴ εἶναι ἡ στιγμή τοῦ Προκαθημένου του, τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Πατριάρχου κ. κ. Βαρθολομαίου τοῦ Α', πον τιμᾶ καὶ εὐλογεῖ σήμερα τὸ Πανεπιστήμιο τοῦτο. Γεννημένος στὴ νῆσο Ἴμβρο ἐνῶ εἶχε ξεσπάσει ὁ Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, κάτι πὸν ἐξηγεῖ τὸ πάθος του γιὰ τὴν παγκόσμιο εἰρήνη. Μὲ θεολογικὲς σπουδές, προπτυχιακὲς καὶ μεταπτυχιακὲς, στὴν περιώνυμο Σχολὴ τῆς Χάλκης καὶ στὴν Εὐρώπη, ἔχει ἐξαντλήσει ὅλη τὴν ἱεραρχία καὶ τίς διοικητικὲς θέσεις τῆς Ἁγίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐπίτιμος Διδάκτωρ Πανεπιστημίων τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ρωσίας, τῆς Ἀγγλίας, τοῦ Βελγίου, τῆς Γαλλίας, τῆς Σκωτίας, τῶν ΗΠΑ, τῆς Ρουμανίας, τῆς Αὐστρίας καὶ ἄλλων χωρῶν. Πολύγλωσσος καὶ πολυμαθής. Ἡ συνεισφορὰ του στὸν τομέα προωθήσεως τῶν Διορθοδόξων, τῶν Διαχριστιανικῶν καὶ τῶν Διαθρησκειακῶν σχέσεων εἶναι κολοσσιαία. Ἰδιαίτερα, μάλιστα, σὲ μιὰ περίοδο πὸν ξεθάβονται θρησκευτικὲς ἀντιπαραθέσεις καὶ στήνον-

ται θρησκευτικοὶ πόλεμοι. Ἡ Α.Θ.Π. ἐργάζεται γιὰ τὴν ἐνότητα τῆς Ὁρθοδοξίας, μέσω τοῦ θεσμοῦ τῶν Συνάξεων τῶν προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ὑποστηρίζει τὴ συμφιλίωση καὶ καταλλαγὴ μεταξύ τῶν χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν, χωρὶς νὰ ὑποχωρεῖ ἀπὸ τὸ νὰ κατακρίνει τίς παρεκκλίσεις τους.

Ἀποτελεῖ δὲ τὴν κολόνα, στὴν ὁποία στηρίζεται ἡ προσπάθεια εὐρέσεως ἀτραπῶν συνεργασίας καὶ κατανοήσεως, μεταξύ τῶν θρησκείων, ἰδιαίτερα δὲ μὲ τίς δύο ἄλλες μονοθεϊστικὲς θρησκείες, τὴ Μουσουλμανικὴ καὶ τὴν Ἰουδαϊκὴ, μὲ ἐπιστέγασμα τὸ Συνέδριο «Εἰρήνη καὶ Ἀνεξιθρησκεία» στὸ Βόσπορο τὸ 1994.

Ἡ παρουσία τῆς Α.Θ.Π. σὲ διεθνή πολιτικὰ καὶ πολιτιστικὰ Fora, ὅπως τὸ Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο, ἡ Γενικὴ Συνέλευση τῆς UNESCO ἀλλὰ καὶ οἱ συναντήσεις του μὲ κορυφαῖες πολιτικὲς προσωπικότητες, ἐπιτρέπουν στοὺς κατοίκους τῆς Γῆς νὰ αἰσθάνονται σὲ ἓνα ταραγμένο κόσμῳ ὅτι ἡ ὀρθόδοξη παράδοση μπορεῖ νὰ ἐπιτελέσει ὅ,τι πολλὰ μοντέρνα πράγματα δὲν μποροῦν νὰ ἐπιτύχουν.

Θά πρέπει ιδιαίτερα νά τονισθεῖ ὅτι οἱ ἀγῶνες τῆς Α.Θ.Π. καθιέρωσαν διεθνῶς τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ὡς τὴν πρώτη καὶ μόνη Χριστιανικὴ Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία ἀσχολεῖται σοβαρὰ μὲ τὸ περιβάλλον. Συναντήσεις, συνέδρια, ἐπισκέψεις, πρόκληση συμμετοχῆς προσωπικοτήτων εἶναι λίγα μόνο ἀπὸ τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν Θεία Χάρη, χρησιμοποιεῖ ὁ προκαθήμενος τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας.

Στὰ πλαίσια αὐτῆς τῆς πέραν τῶν ἀνθρωπίνων καὶ μόνον ἐκ Θεοῦ νοουμένης πολιτικῆς ὑπογραμμίζεται ἡ νέα πρωτοβουλία κατὰ τῆς κατ' ἐξοχὴν σύγχρονης κοινωνικῆς μάστιγας, τῆς ἀνεργίας. Γιά πρώτη φορά, στήν μακροαίωνα ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας, παράλληλα πρὸς τὴν φιλανθρωπίαν, ἐπεκτείνει τὴν δυναμικὴ τῆς στήν διὰ τοῦ λόγου καὶ τῆς συνεγέρσεως ἀντιμετώπιση τῆς ἀνεργίας. Εἶναι αὐτοὶ οἱ λόγοι γιὰ τοὺς ὁποίους στήν ἀρχὴ αὐτῆς τῆς προσφωνήσεως ἐζήτησα ἀπὸ ὄλους καὶ ιδιαίτερα ἀπὸ τὸν ἀποψινὸν Τιμώμενο, νὰ συγχωρήσουν τὴν παράλληλη θεώρηση τῶν δύο πνευματικῶν αὐτῶν θεσμῶν, τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Καὶ εἶναι αὐτοὶ οἱ λόγοι πού ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ Α.Θ.Π., ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Κύριος Κύριος Βαρθολομαῖος συνετέλεσε ὥστε στὸν μικρὸν σχετικὰ χρόνον τῆς παρουσίας του στήν κορυφὴ του Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως νὰ ἐπεκτείνει τὸν ρόλο του στήν σύγχρονη ἐποχὴ, ἡ ὁποία χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸ Ἐβερρεστ τῆς ἀνάπτυξης καὶ τῆς τεχνολογίας ἀλλὰ καὶ τὶς Κάτω Χῶρες τῆς αὐθαιρεσίας καὶ τῶν φυσικῶν καταστροφῶν.

Παναγιώτατε,

Εἶναι ἡ πρώτη φορά κατὰ τὴν ὁποία ἓνας μέγας θρησκευτικὸς καὶ πολιτικὸς –μὲ τὴν Ἀριστοτελικὴν ἔννοιαν– Ἠγέτης, ὁ Ποιμενάρχης τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους, ὁ Προστάτης τοῦ Φυσικοῦ Περιβάλλοντος, διέρχεται τὶς πύλες τοῦ Ἰδρύματός μας.

Ἡ ἐπίσκεψή σας γράφει μιὰ ἱστορικὴ σελίδα. Ἡ εὐλογία σας ἐνισχύει τὴν προσπάθεια τῶν μελῶν τῆς Πανεπιστημακῆς Κοινότητος νὰ ἐργαστοῦν ἄοκνα γιὰ τοὺς ἴδιους σκοποὺς γιὰ τοὺς ὁποίους Ἐσεῖς ἐργάζεσθε.

Παναγιώτατε,

γιὰ τὸ μέγαλον τοῦ ἔργου σας, πού τόσο ἀ-

τελῶς ἡ μετριότητά μου παρουσίασε,

γιὰ τὸ ὄραμά σας, τῆς διαβίωσης τῶν λαῶν ἐν εἰρήνῃ, σὲ ὅλα τὰ μήκη καὶ πλάτη τῆς γῆς,

γιὰ τὴν ἀποφασιστικότητά σας νὰ ἀντιμετωπισθεῖ ἡ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου καταστροφή τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος,

γιὰ τὴν ἐλπίδα πού προσφέρετε στὸν Ἄνθρωπο στήν ἀρχὴ τῆς Τρίτης Χιλιετίας νὰ ζήσει κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης «ἐκκλινον ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιήσον ἀγαθόν» (Ψαλμ. ΛΣΤ 27),

τὸ Πάντειον Πανεπιστήμιον Κοινωνικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἀποφάσισε νὰ σᾶς παρακαλέσει νὰ δεχθεῖτε τὴν μεγίστην αὐτοῦ διάκρισιν, τὸ Χρυσοῦν Μετάλλιον.

Κατόπιν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ἀφοῦ ἀπέδωσε καὶ τὴν τιμὴ αὐτὴ στὴ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, ἀνέπτυξε τὸ θέμα «Πόλις καὶ Κοινωνία»:

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κύριε Χριστόδουλε,

Ἐλλογμώτατε κύριε Πρύταμι,

Ἐλλογμώτατοι κύριοι καθηγηταί,

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἀποδεχθέντες εὐχαρίστως τὴν εὐγενῆ πρόσκλησιν τοῦ ἱστορικοῦ ἤδη Πανεπιστημίου τούτου, εὐρισκόμεθα ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν, τῶν διακονούντων τὰς ἐπιστήμας καὶ τῶν σπουδαζόντων αὐτάς. Πολλὰς ὀφείλομεν καὶ ἀπὸ μέσης καρδίας ἐκφράζομεν εὐχαριστίας διὰ τὴν πρόσκλησιν καὶ ὑποδοχὴν, διὰ τὰς φιλόφρονας προσρήσεις καὶ τὰς λοιπὰς ἐκδηλώσεις ὑπὲρ ἡμῶν, μάλιστα δὲ διὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ Χρυσοῦ Μεταλλίου τοῦ Πανεπιστημίου τούτου. Ἀποδεχόμενοι πάντα ταῦτα εὐγνωμόνως, διευκρινοῦμεν ὅτι θεωροῦμεν ὅτι αἰτιαῦται ἀναφέρονται καὶ ἀποδίδονται εἰς τὴν Μητέρα Ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ὄχι εἰς τὸ πρόσωπον τῆς ἡμετέρας Μετριότητος.

Εἶναι μεγάλη ἡ χαρὰ ἡμῶν καὶ βαθυτάτη ἡ συγκίνησις. Διότι μετὰ τοῦ Ποιμενάρχου σας καὶ ἀγαπητοῦ ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κυρίου Χριστοδούλου καὶ τῶν συνοδευόντων ἡμᾶς, ἐπικοινωνοῦμεν σήμερον πρὸς τὴν ἡμετέραν ἀγάπην, τοὺς ἤδη ὠρίμους ἐργάτας τῆς ἐπιστήμης καὶ τὴν σπουδάζουσαν νεότητα, εἰς τὰ πρόσωπα τῆς

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ὁμιλεῖ στό Πάντειο Πανεπιστήμιο (Φωτ. Ἀφῶν Ἀναγνωστόπουλων).

ὁποῖας ἀναγνωρίζομεν τοὺς μελλοντικοὺς ἐργά-
τας τοῦ πνεύματος καὶ τῆς κοινωνικῆς προκοπῆς.

Τὸ Πανεπιστήμιον τοῦτο διακονεῖ κυρίως τὰς
κοινωνικάς καὶ πολιτικάς Ἐπιστήμας, αἱ ὁποῖαι
ἔχουν ὡς ἀφετηρίαν τὰς ἐννοίας τῆς πόλεως καὶ
τῆς κοινωνίας, αἱ ὁποῖαι κατέχουν κεντρικὴν θέ-
σιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν σκέψιν καὶ εἰς τὴν χριστιανι-
κὴν διδασκαλίαν καὶ ζωὴν.

Αἱ ἐννοιαὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς κοινωνίας ἔχουν
κοινὸν χαρακτηριστικόν, ὅτι ἐκφράζουν τὴν δι-
τὴν ἀνάγκην τοῦ ἀνθρώπου νὰ διατηρήσῃ τὴν
ιδιοπροσωπεῖαν του καὶ νὰ ἐπικοινωνῇ καὶ συμ-
βιώνῃ μετὰ τῶν συνανθρώπων του. Ἡ χριστιανικὴ
καὶ ἀριστοτελικὴ μεσότης, τὸ ὀρθὸν δηλαδὴ μέ-
τρον εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν δύο αὐτῶν ἀναγ-
κῶν, ὀδηγεῖ εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῆς συλλογικῆς
ζωῆς εἰς τὰ πρότυπα τῆς γνωστῆς πόλεως, εἰς τὴν
ὁποῖαν ἢ μὲν ἀτομικὴ ζωὴ ἐξασφαλίζεται διὰ τῆς
ἰδιατέρας κατοικίας καὶ οἰκογενείας, ἢ δὲ συνερ-
γασία πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτῆς τῆς ἀτομικῆς ζωῆς
ἐξασφαλίζεται διὰ τῶν θεσμῶν τῆς πολιτείας, ἢ
ὁποῖα εἰς τὴν πρώτην φάσιν, ὡς γνωστόν, ἐταντί-

ζετο πρὸς τὴν πόλιν. Ὁ ὑπερτονισμὸς τοῦ ἀτομι-
μοῦ καταλύει τὴν πόλιν καὶ συνιστᾷ τὴν ἀριστο-
τελικὴν ὑπερβολὴν, τὴν ἀποτελοῦσαν δεξιὰν ἀπό-
κλισιν ἀπὸ τῆς ἀρετῆς, ὁ δὲ ὑπερτονισμὸς τῆς συλ-
λογικότητος καταλύει τὸ ἀνθρώπινον πρόσωπον
καὶ συνιστᾷ τὴν ἀριστοτελικὴν ἔλλειψιν, ἢ ὁποῖα
ἀποτελεῖ ἀριστερὰν ἀπόκλισιν ἀπὸ τῆς ὀρθῆς με-
σότητος.

Πρότυπα ζωῆς, κατὰ τὰ ὁποῖα τὰ ἄτομον δοῦναι
μὲ ἀδιαφορίαν διὰ τοὺς συνανθρώπους του, ἢ ἢ
μαζικὴ ὀλότης δοῦναι μὲ ἀδιαφορίαν διὰ τὸ μεμονω-
μένον πρόσωπον εἶναι ἐξ ἴσου ἀποκρουστικά διὰ
πάντα ὀρθοφρονοῦντα ἄνθρωπον. Τόσον εἰς τὴν
ἑλληνικὴν, ὅσον καὶ εἰς τὴν χριστιανικὴν σκέψιν,
ὅπως διέπλασαν αὐτὴν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλη-
σίας, τὸ πρόσωπον καὶ τὸ σύνολον δὲν εὐρίσκον-
ται εἰς σχέσιν ἀντιπαλότητος, ἀλλὰ συναλληλίας
καὶ συμπληρωματικότητος. Τὸ μὲν δὲν ἤμπορεῖ νὰ
ἐννοηθῇ, οὔτε νὰ λειτουργήσῃ, ἄνευ τοῦ ἑτέρου.
«Ἄφιλον, ἔρημον, ἄπολιν, ἐν ζωσιν νεκρόν», ὀρί-
ζει ὁ Σοφοκλῆς εἰς τὸν Φιλοκτῆτην τὸν ἄνθρω-
πον, ὁ ὁποῖος ζῆ μόνος, μακρὰν πόλεως καὶ

ἄλλων ἀνθρώπων. Ὡς «ζῶον πολιτικόν» ὀρίζει ὁ Ἀριστοτέλης τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου «τῷ αἰτοῦντί σε δίδου καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῆς» (Ματθ. 5, 42), παρατηρεῖ: «Ἐπὶ τὸ κοινωνικὸν καὶ φιλόλληλον καὶ τῇ φύσει οἰκεῖον ὁ λόγος ἡμᾶς προκαλεῖται. Πολιτικὸν γὰρ ζῶον καὶ συναγελαστικὸν ὁ ἄνθρωπος. Ἐν δὲ τῇ κοινῇ πολιτείᾳ καὶ τῇ μετ' ἀλλήλων ἀνατροφῇ ἀναγκαῖον τὸ εὐμετάδοτον...».

Ἀκόμη καὶ ὁ Ὁρθόδοξος Μοναχισμός, ἡ κατ' ἐξοχὴν αὐτῆ ἔκφρασις τοῦ μονήρους βίου, δὲν ἐκκινεῖ ἀπὸ τὴν ἄρνησιν, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ συνανθρώπου, καὶ ἔχει ὡς ιδεώδη μορφήν αὐτοῦ τὸ κοινόβιον. Αὐτὸ χρειάζεται μικρὰν τινα ἀνάλυσιν. Καὶ ἰδοῦ:

Ἡ καλύτερα ἔκφρασις τῆς κοινωνικότητος, τοῦ ἐνδιαφέροντος δηλαδή διὰ τὸν ἄλλον, εἶναι ἡ ἀγάπη· καὶ τὸ μεγαλύτερον ἐμπόδιον τῆς ἀγάπης εἶναι ὁ ἐγωϊστικὸς ἀτομισμός. Ὁ χριστιανός, ὁ ὁποῖος αἰσθάνεται ἐντὸς τοῦ ὑπερτροφικὸν αὐτὸν τὸν ἀτομιστικὸν ἐγωϊσμόν καὶ παραλλήλως ἔχει τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὸν καταπολεμήσῃ, ὑποτάσσεται εἰς ἓνα γέροντα ὁδηγόν, εἴτε εἰς ὀλιγάριθμον συνουδεῖαν, εἴτε εἰς κοινόβιον, διὰ νὰ κόψῃ διὰ τῆς ὑπακοῆς τὸ ἴδιον θέλημα καὶ νὰ στραφῇ πρὸς τὸν πλησίον. Παραλλήλως καὶ ὁ χριστιανός ὁ ὁποῖος αἰσθάνεται ἐντὸς τοῦ ἐκχειλίζουσιν τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν συνάνθρωπον, ὅταν δὲν ἐπαρκῆ ἡ φιλανθρωπικὴ ἐνασχόλησις διὰ νὰ γεμίσῃ τὴν καρδίαν του, καταφεύγει εἰς τὸν μοναχικὸν βίον, ὥστε νὰ κόψῃ τελειῶς τὰς ρίζας τοῦ ἀτομισμοῦ του καὶ νὰ ἐκδαπανηθῇ εἰς τὴν ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων ὄλου τοῦ κόσμου αὐτοθυσίαν. Αὐτὴ εἶναι ἡ χριστιανικῶς ὀρθῆ διπολικὴ ἐκκίνησις διὰ τὸν μοναχικὸν βίον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλας θρησκείας, εἰς τὰς ὁποίας ἡ ἐκκίνησις εἶναι ἀτομιστικὴ καὶ ἐγωκεντρικὴ καὶ ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀτομικὴν σωτηρίαν ἢ τὴν ἀτομικὴν διεύρυνσιν, ἀνάπτυξιν, ἐπέκτασιν καὶ λοιπὰς ἰσοδυνάμους ἐκφράσεις, αἱ ὁποῖαι ὅλαι φανερόνουν τὴν ἀτομοκεντρικὴν ἀφρητιρίαν τῶν κατ' αὐτὰς μοναχικῶν ἐπιδιώξεων.

Βεβαίως δὲν ἀποκλείονται αἱ ἐκατέρωθεν ἐκτροπαί, καὶ ἐπομένως εἶναι δυνατόν νὰ εὗρεθῇ ὀρθόδοξος μοναχὸς κακῶς τοποθετημένος ἔναντι τῆς ἀγάπης, τῆς βασικῆς εὐαγγελικῆς ἐντολῆς, (ἀλλ' αὐτὸ θεωρεῖται ἁμαρτία, παρεκτροπὴ ἀπὸ

τὸν ὀρθὸν πνευματικὸν στόχον), ὅπως εἶναι δυνατὸν ἴσως νὰ εὗρεθῇ εὐγενὴς ἀλτρουϊστικὴ διάθεσις εἰς ἀλλόθρησκον μοναχόν, γεγονός τὸ ὁποῖον καθιστᾷ αὐτὸν ὥριμον πρὸς ἀποδοχὴν τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ ζωῆς.

Ἀλλὰ βεβαίως ἡ διδασκαλία μιᾶς θρησκείας δὲν κρίνεται ἀπὸ τοὺς κακοὺς τηρητὰς τῶν ἐντολῶν τῆς, ἀλλ' ἀπὸ τοὺς συμμορφουμένους πρὸς αὐτάς.

Ἡ βασικὴ χριστιανικὴ ἀντίληψις περὶ τοῦ ἀνθρώπου ὡς προσώπου ἀποτελεῖ θεμέλιον τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Κατὰ τὴν χριστιανικὴν πίστιν, ὁ ἄνθρωπος ὑπάρχει ὡς πρόσωπον, δηλαδή ὡς ἓνα ὄν τὸ ὁποῖον προϋποθέτει ἀπέναντί του ἓνα ἄλλο ὄμοιον πρὸς αὐτὸ ὃν πρὸς τὸ ὁποῖον προσβλέπει. Κατὰ τὴν γλωσσικὴν τῆς ἔννοιαν ἡ λέξις ἀναφέρεται εἰς τὸ ὄν πρὸς τὸ ὁποῖον ἴσταται ἢ ὄψις ἐνὸς ἄλλου ὄντος, καὶ οὕτω φανερόναι τὴν προεκτεθεισάν σύλληψιν. Ὑπάρχει βεβαίως καὶ μία διαφορετικὴ σημασία τῆς λέξεως πρόσωπον, αὐτῆ τοῦ προσωπείου, δηλαδή τῆς μάσκας, ἡ ὁποία ἔχει τεθῆ ἐπὶ μιᾶς ὄψεως, ἀλλ' αὐτῆ, ἂν καὶ προεκάλεσε δυσκολίας συνεννοήσεως κατὰ τὴν μεταφορὰν τῆς πρώτης ἐννοίας εἰς ἄλλας γλώσσας, δὲν μᾶς ἀπασχολεῖ.

Ἡ προδιαληφθεῖσα χριστιανικὴ ἀντίληψις περὶ τοῦ ἀνθρώπου ὡς προσώπου δηλώνει ὅτι τὸ ἀνθρώπινον ἄτομον καθ' ἑαυτό, χωρὶς δηλαδή ἀναφορὰν καὶ σχέσιν πρὸ ἄλλο ἀνθρώπινον ὄν, εἶναι ἐλλιπές. Αὐτὸ ἔχει ἐκφρασθῆ ἤδη ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ πρώτου ἀνθρώπου, τοῦ Ἀδάμ ὅτε ὁ Θεός, κατὰ τὴν διήγησιν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, εἶπεν: «οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον· ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν» (Γεν. 2, 18).

Ἀλλὰ τὸ ὅτι δὲν εἶναι καλὸν νὰ εἶναι ὁ ἄνθρωπος μόνος, συνεπάγεται ὅτι εἶναι καλὸν νὰ εἶναι μαζί με ἄλλους. Αὐτὸ ὀδηγεῖ εἰς τὴν σύμπηξιν τῶν ἀνθρωπίνων ομάδων, ἀπὸ τῆς οἰκογενείας ἕως τῆς πόλεως καὶ τῆς κοινωνίας εὐρύτερον, εἰς τρόπον ὥστε ἐντὸς αὐτῶν νὰ ὀλοκληρῶνεται τὸ ἀνθρώπινον πρόσωπον τόσον ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν τῆς ἀνεπαναλήπτου ἰδιοπροσωπείας του, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς ὄντότητός του διὰ τῆς σχέσεως πρὸς τὸ Σύ, τὸ ἄλλο δηλαδή πρόσωπον. Ἐκ τούτου καταφαίνεται καὶ πόσον ἀντίθετος πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ἰδιότητα εἶναι ἡ ἄποψις γνωστοῦ φιλοσόφου, ἐπὶ ἔτη παρασύραν-

τος πολλοὺς εἰς τὰς ἀφιλοσοφήτους ἀπόψεις του, ὅτι ἡ κόλασις εἶναι οἱ ἄλλοι.

Αὐτὴ, λοιπόν, ἢ κατὰ φύσιν συνύπαρξις εἰς τὸν ἄνθρωπον τῶν ἀναγκῶν τῆς ἀνεπιναλήπτου προσωπικῆς ταυτότητος καὶ τῆς ἀγαπητικῆς σχέσεως μετὰ τοῦ ἄλλου ἔχει, μεταξὺ ἄλλων, δύο σημαντικὰς συνεπειάς:

Πρῶτον, ὅτι ἐπιτρέπει, ὅπως θεωρῆται ὑπὸ τὸ αὐτὸ ἀξιολογικὸν πρίσμα ἢ τε προσωπικῆ ἀτομικότης καὶ ἡ συλλογικότης, ἀντίληψις, εἰς τὴν ὁποίαν συγκλίνουν τόσον ἡ ἑλληνικὴ σκέψις, ὅσον καὶ ἡ ἐν Χριστῷ ἀποκάλυψις. Διότι οὔτε ἡ πόλις, οὔτε ἡ κοινωρία διακρίνονται ὡς ἰδιαίτεραι καὶ διακεκριμέναι φύσεις, αἱ ὁποῖαι λειτουργοῦν ἐπὶ διαφορικῶν ἀρχῶν καὶ πρὸς ἀποκλινοῦσας στοχεύσεις ἐν σχέσει πρὸς τὸ πρόσωπον. Ἡ ἔννοια τῆς μονοσημάντου κρατικῆς σκοπιμότητος, τῆς *raison d'Etat*, χάριν τῆς ὁποίας ἀγνοεῖται τὸ πρόσωπον, δὲν εἶναι οἰκεία εἰς τὴν ἑλληνικὴν σκέψιν καὶ τὴν Πατερικὴν διδασκαλίαν. Ἡ πόλις, καθὼς καὶ ἡ κοινωρία, ὀφείλουν νὰ ὑπακούουν εἰς τὸ αὐτὸ ἀξιακὸν σύστημα καὶ νὰ διακονοῦν τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ἰσότητά καὶ τὴν φιλαλληλίαν ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τε τὸ ἄτομον καὶ πρὸς τὸ σύνολον.

Δεύτερον, ἢ ἐν λόγῳ ἀντίληψις ἀνάγει τὴν τοπικὴν κοινότητα, εἴτε μὲ τὴν μορφήν τῆς ἀρχαίας πόλεως καὶ τῆς μεταγενεστερᾶς κοινότητος, εἴτε μὲ τὴν μορφήν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνορίας, εἰς κομβικὸν σημεῖον, τὸ ὁποῖον ἐνώνει τὸ ἀτομικὸν μὲ τὸ καθολικόν, τὸ τοπικὸν μὲ τὸ παγκόσμιον, τὸ ἀνθρώπινον πρόσωπον μὲ τὸ ἀνθρώπινον γένος, ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα ἀπ' ἀρχῆς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας εἰς ἓν σῶμα, τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ προσδίδει τοιοντοτρόπως τὴν ἀληθινὴν καὶ ὄντως πανανθρωπίνην ἔννοιαν τῆς οἰκουμενικότητος. Εἰς τὴν Κοινότητα, τὴν Ἐνορίαν, ἐνυπάρχει ἢ ὅλη Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, τὴν δὲ λύτρωσιν τοῦ ἐνὸς ἀπεκδεχόμεθα ἐν προσευχῇ καὶ ἐλπίδι ὑπὲρ λυτρώσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου. Κατ' ἐξοχὴν εἰς τὸ μυστήριον πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν συνάνθρωπον, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν ὑλικὸν κόσμον, τὰ στοιχεῖα τοῦ ὁποίου προσλαμβάνονται καὶ μεταποιοῦνται εἰς σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ καὶ εἰς «φάρμακον ἀθανασίας».

Ὁ χώρος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐκεῖνος τῆς πολιτικῆς πράξεως εἶναι βεβαίως διακριτοί. Ἡ πολιτικὴ πράξις ἐκφράζει ὁμως μίαν στάσιν τοῦ νοῦς

καὶ ἐν φρόνημα, ἐν ἤθος, μίαν αὐτοσυνειδησίαν τοῦ δρωῦτος ὑποκειμένου. Καὶ εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον ἢ συμβολὴ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἠρμήνευσαν αὐτὸ οἱ μεγάλοι Πατέρες καὶ Ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας ἐν ἀναφορᾷ καὶ πρὸς τὴν Πολιτείαν, δὲν ἠμπορεῖ νὰ παροραθῇ. Δὲν θὰ ἐπεκταθῶμεν ἐδῶ εἰς τὸ θέμα τοῦτο. Θὰ περιορισθῶμεν εἰς ἓν καὶ μόνον παράδειγμα, τὸ ὁποῖον, ἐν τούτοις, εἶναι πάντοτε ἐπίκαιρον. Ἀναφερόμενος εἰς τὸ θέμα τῆς ἐλευθερίας ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Νύσσης παρατηρεῖ: «Ἐν δὲ τῶν πάντων καὶ τὸ ἐλεύθερον ἀνάγκης εἶναι, καὶ μὴ ὑπεξευχθαί τινι φυσικῇ δυναστείᾳ· ἀλλ' αὐτεξούσιον πρὸς τὸ δοκοῦν ἔχειν τὴν γνώμην. Ἀδέσποτον γὰρ τι χρῆμα ἢ ἀρετὴ καὶ ἐκούσιον, τὸ δὲ κατηναγκασμένον καὶ βεβιασμένον ἀρετὴ εἶναι οὐ δύναται» (Περὶ κατασκευῆς τοῦ ἀνθρώπου, ΕΠΕ, τομ. 5, σελ. 120, 24· ΒΕΠ, τόμ. 65 Α, σελ. 49, 18). Καὶ ἄλλου: «Δουλεία καταδικάζεις τὸν ἄνθρωπον, οὐ ἐλευθέρᾳ ἢ φύσιν καὶ αὐτεξούσιον, καὶ ἀντινομοθετεῖς τῷ Θεῷ ἀνατρέπων αὐτοῦ τὸν ἐπὶ τῇ φύσει νόμον... Τὸν καθ' ὁμοιότητα τοῦ Θεοῦ ὄντα, καὶ πάσης ἄρχοντα τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς τὴν ἐξουσίαν παρὰ τοῦ Θεοῦ κληρωσάμενον, τίς ὁ ἀπεμπολῶν, εἶπέ τις ὁ ὠνούμενος;» (Εἰς Ἐκκλησιαστήν, Ὁμιλ. 8).

Συνοπτικά, πλὴν σαφῆ εἶναι αὐτὰ τὰ δείγματα τῆς περὶ αὐτεξουσίον καὶ ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου Πατερικῆς διδασκαλίας, ἣτις, ἀναδεικνύουσα τὴν ἱερότητα καὶ τὸ ἀπαραβίαστον τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ὀρίζει ταυτοχρόνως καὶ τὸν βαθμὸν τῆς εὐθύνης αὐτοῦ διὰ τε τὸν προσωπικὸν βίον καὶ διὰ τὰς ἐν τῇ πόλει καὶ τῇ πολιτείᾳ σχέσεις αὐτοῦ.

Ἐπίκαιρος, λοιπόν, παραμένει πάντοτε ὁ πολιτικὸς καὶ κοινωνικὸς λόγος τῶν Πατέρων καὶ ἰδιαιτέρως τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, τοὺς ὁποίους σέβεται ἢ ἀκαδημαϊκὴ κοινότης ὡς Προστάτας τῶν Γραμμάτων. Ἐπίκαιρος ἂν καὶ ἀπλῶς προπαρασκευαστικὸς εἰς Χριστὸν καὶ ἀτελής καὶ ὁ λόγος τῶν ἀρχαίων ρητόρων καὶ φιλοσόφων.

Εἶναι ἐλεύθερος ὁ ἄνθρωπος ἀλλὰ καὶ θαρραλέος ἐνώπιον τῶν δυνάμεων καὶ τῶν ἐξουσιῶν τοῦ κόσμου τούτου, ἀκριβῶς ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει δύναμις, ἱκανὴ νὰ ἐξαφανίσῃ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ, ὡς ἔχει παρατηρήσει καὶ ὁ Ὁμότιμος Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τούτου καὶ τέως Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας Μιχαὴλ Στασινόπου-

λος, ὅστις ὑπενθυμίζει καὶ τοὺς λόγους ἐνὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν Πατέρων, ὁ ὁποῖος, ἀψηφῶν τὴν παντοδυναμίαν τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους, ὡς καὶ μύριοι Μάρτυρες τῆς Ἐκκλησίας, εἶπε τὴν τολμηρὰν φράσιν: «μόνον ἂν εἶμαι κόλαξ ἢ ἂν εἶμαι βλάξ, θὰ δεχθῶ ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ γίνεται θεὸς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου αὐτοῦ». Ὁ Καθηγητὴς Στασινόπουλος γράφει ἐν συνεχείᾳ: «Αὐτὲς οἱ πράξεις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προέρχονται παρὰ μόνον ἀπὸ ἀνθρώπους πραγματικὰ ἐλεύθερους... Ἀπὸ ἀνθρώπους, τῶν ὁποίων ἡ θέληση ἐγιναντῶθηκε μὲ τὴν εὐαγγελικὴ ἐλευθερία καὶ μὲ αὐτὴ τὴν ἐλευθερία ὁδηγήθηκαν εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ τὸ μαρτύριον. Ἡ ἐλευθερία λοιπὸν τοῦ χριστιανοῦ πρέπει νὰ εἶναι κοινωνικὴ, ἢ, ἂν θέλετε, κοινωφελὴς καὶ νὰ ἀξιοποιεῖται ἀπὸ τὸν χριστιανὸν ὡς ἀφετηρία γιὰ μιὰ δράση κοινωνικὴ, πὸν νὰ συντελεῖ εἰς τὴν πρόοδο τοῦ συνόλου, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀτόμου. Νὰ εἶναι κοινωφελὴς καὶ ἀνθρωποφελὴς. Εἰς αὐτὴν τὴν πρόοδον ὁ χριστιανὸς εἶναι σημαιοφόρος καὶ πρωταγωνιστὴς, γιατί αὐτὸ ἀρμόζει στὴν προνομιούχο θέση, ὅπου τὸν ἔχει τοποθετήσει ἡ προσέλευσὶς του στὴ θρησκεία τῆς ἀγάπης. Αὐτὴ ἡ ἐλευθερία, ἐπαληθεύει τὴν φράσιν τῆς Γραφῆς ὅτι «ὄντως ἐλεύθεροι ἔσσεσθε» (Ἰωάν. 8, 36)».

Ἐὰν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ κοινωνικοπολιτικαὶ συνθήκαι τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ, τῶν Ἀποστόλων, τῶν πρώτων ἐν γένει χριστιανικῶν αἰώνων, διαπιστοῦται εὐκόλως ἡ ἐπαναστατικότης τῶν περὶ ἐλευθερίας καὶ κοινωνικῆς στρατεύσεως λόγων τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν πιστῶς ἀκολουθησάντων αὐτό. Ἐκείνων, ἐπὶ παραδείγματι, οἵτινες ἠγωνίσθησαν ἰδεολογικῶς διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων τῶν ταπεινῶν καὶ ἀδικημένων ἀνθρώπων. Ἡ δημοσία καταγγελία τῆς ἀδικίας καὶ τῆς κοινωνικῆς ἀνισότητος καὶ ἐκμεταλλεύσεως ἦτο διακήρυξις μιᾶς κοινωνικῆς ἀναμορφώσεως, ἀληθῶς ἐπαναστατικῆς διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Μιᾶς ἀναμορφώσεως, τὴν ὁποίαν χρειάζεται πρὸ παντὸς ὁ σύγχρονος ἀνθρώπος, ἡ σύγχρονος Κοινωνία καὶ Πολιτεία. Διότι ἡ πορεία αὐτῆς, παρὰ κρημνιστὴ πάντοτε, προσεγγίζει τὸ χεῖλος τῆς ἀβύσσου. Πολλὰ τεκμήρια πρὸς τοῦτο παρέχει ὁ ἀπερχόμενος αἰὼν, μάλιστα κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας τῶν παραδόξων τρόπων ἐπιβολῆς τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τῶν ἀποτροπαίων ἐγκλημάτων. «Ἄρχοντες ἀρχόντων εἰσὶν οἱ νόμοι», ἔλεγεν ὁ Ἰω-

άννης ὁ Χρυσόστομος. Καὶ πρὸ παντὸς οἱ νόμοι τοῦ Θεοῦ, οἱ ἄρχοντες πάντων τῶν ἀνθρώπων, πάντων τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν συνασπισμῶν τῶν ἐθνῶν.

Ἐρμηνευταὶ τῶν νόμων ὑμεῖς, καλεῖσθε εἰς ἔργον ἀγαθὸν καὶ ὄντως ἀνθρωποφελές καὶ κοινωφελές. Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι προσέρχεσθε ἐλευθέρως εἰς τὰς πηγὰς τῆς ὄντως ἐλευθερίας καὶ διοχετεῦτε τὰ νάματα αὐτῶν τῶν πηγῶν, καθαρὰ καὶ ἀμόλυντα, πρὸς τὴν πόλιν καὶ τὴν κοινωνίαν. Πρὸ παντὸς δὲ καὶ πρωτίστως πρὸς τὴν ἰδικὴν σας ψυχὴν, ὑπὲρ τῆς ὁποίας Χριστὸς ἀπέθανε! Εἰς τὸ δυσχερὲς τοῦτο ἔργον ἔχετε παραστάτην τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸν Παράκλητον τῆς ζωῆς ἡμῶν. «Ἐπ' ἐλευθερία ἐκλήθητε» (Γαλ. 5, 13). «Οὗ δὲ τὸ Πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία!» (Β' Κορ. 3, 17).

Εἰς τὴν ὁδὸν ταύτην τῆς ἐρεῦνης, τῆς σπουδῆς, πρὸ παντὸς ὁμως τῆς προσωπικῆς βιώσεως τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς προασπίσεως αὐτῆς εἰς τὴν πόλιν καὶ τὴν κοινωνίαν καὶ τὸν κόσμον, συνοδεύει ὑμᾶς ἡ ἔνθερμος πατρικὴ ἡμῶν εὐχὴ καὶ Πατριαρχικὴ εὐλογία».

Τὴν ἴδια μέρα ὁ Παναγιώτατος ἐπισκέφθηκε τόσο τὸ Νοσοκομεῖο «Ὁ Ἅγιος Σάββας», ὅσο καὶ τὸ Γηροκομεῖο Ἀθηνῶν, ὅπου εὐλόγησε τίς διοικήσεις, τοὺς ἐργαζομένους, τοὺς νοσηλευμένους καὶ τοὺς τροφίμους. Στὸ Νοσοκομεῖο «Ἅγιος Σάββας» ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. κ. Κ. Μπάνης καλωσόρισε τὸν Παναγιώτατο τὸν ὁποῖο συνόδευε ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, κάνοντας τὴν παρακάτω προσφώνηση:

Παναγιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικῆ Πατριάρχᾳ Κύριε Κύριε Βαρθολομαῖε,

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος, Κύριε Κύριε Χριστόδουλε,

Μὲ αἰσθήματα χαρᾶς, συγκινήσεως καὶ σεβασμοῦ Σᾶς ὑποδεχόμεσθε ἐκ μέρους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν ἐργαζομένων στὸ Νοσοκομεῖο «Ὁ Ἅγιος Σάββας», τὸ σημαντικότερο Ὀγκολογικὸ Ἰδρυμα τῆς χώρας μας.

Ἡ Σεπτῆ παρουσία Σας καὶ ἡ εὐλογία Κυρίου πού ἐπαγγέλλεσθε, Παναγιώτατε, μᾶς εἶναι περισσότερο ἀπὸ ποτὲ ἄλλοτε ἀπαραίτητη γιὰ νὰ κο-

πάσουν οί «άνεμοι πολέμου» πού σκορπούν τή δυστηγία γύρω μας αλλά και μέσα μας.

Τό ειδικό αυτό Νοσοκομείο πού τιμάτε σήμερα μέ τήν παρουσία Σας, φιλοδοξεϊ μέσα από τις ύπηρεσίες πού παρέχει νά αποτελεϊ νησιδα ανακούφισης σέ άσθενείς τών όποιών ό βιολογικός κύκλος συγκλίνει πρός τό τέλος. Καϊ οί προσπάθειές μας εστιάζονται στο νά αυξάνουμε όχι μόνο τήν επιβίωσή τους αλλά και νά τούς παρέχουμε παράλληλα καλή ποιότητα ζωής.

Οί 996 εργαζόμενοι στο χωρο αυτό πού συνθέτουν τήν ιατρική, νοσηλευτική, τεχνική και διοικητική του ύπηρεσία, καταβάλουν υπεράνθρωπες προσπάθειες για τή νοσηλεία 11.000 άσθενών ετησίως, καθώς και για τή διάγνωση, έλεγχο και ειδικές θεραπείες 70.000 άσθενών κάθε χρόνο.

Υπάρχουν αναπτυγμένα σύγχρονα χειρουργεία πού στις μέρες μας εξελίσσονται μέ τήν ανάπτυξη νέων μεθόδων, καθώς και σύγχρονες ειδικές μονάδες χημειοθεραπείας, μεταμόσχευσης μυελού και άκτινοθεραπείας. Τό Άκτινοθεραπευτικό μας Κέντρο εξελίσσεται σέ ένα από τά πλέον σύγχρονα σέ έξοπλισμό κέντρα σέ ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η Πολιτεία μās παρέχει τις βασικές οικονομικές δυνατότητες πού μās επιτρέπουν νά παράγουμε τό έργο αυτό, διαθέτοντας ετησίως 15 δισεκατομμύρια δραχμές. Παράλληλα όμως στηρίζει και ενισχύει διαρκώς τήν ύποδομή του Νοσοκομείου τό Έλληνικό Άντικαρκινικό Ίνστιτούτο πού ίδρυσε και λειτούργησε τόν «Άγιο Σάββα» από τό 1937 έως τό 1992 ως ΝΠΔ, ένω σήμερα, στο ΝΠΔΔ συμμετέχει στο Διοικητικό του Συμβούλιο. Πριν από 24 χρόνια, ή οικογένεια Άγγελουπούλου είχε προστρέξει άρωγός στο Άκτινοθεραπευτικό μας Κέντρο μέ τή δωρεά από τόν άείμνηστο Δημήτρη Άγγελόπουλο ένός πρωτοποριακού για τήν εποχή του, κυκλικού επιταχυντή βητατρονίου. Σήμερα, μιά νέα δωρεά του Παναγιώτη και τής Έλένης Άγγελουπούλου αποτελούμενη από δύο υπερόςγχρονους γραμμικούς επιταχυντές φωτονίων και ηλεκτρονίων έχει ήδη μπει σέ παραγωγική διαδικασία.

Παναγιώτατε,

Πριν ένα ακριβώς χρόνο στις 26 Μαΐου 1998, όταν ό Μακαριώτατος Άρχιεπίσκοπος Άθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. κ. Χριστόδουλος, λίγες μέρες μετά τήν ανάληψη τών καθηκόντων του, έτί-

μησε μέ τήν επίσκεπή του τό Νοσοκομείο μας, στην προσφώνησή μου του έτόνισα ότι οί άσθενείς μας παράλληλα μέ τις ιατρικές φροντίδες έχουν ανάγκη ψυχικής και πνευματικής ύποστήριξης, πού αποτελεί μέρος και όχι συμπλήρωμα τής θεραπείας τους. Η σύγχρονη Έκκλησία μας όφείλει μέ τή ζεστασιά τών λόγων του Θεανθρώπου, νά σταθει περισσότερο κοντά, αλλά και ανθρώπινα στον πόνο και στις υπαρκτιές αγωνίες τών άσθενών μας. Ο έφημέριός μας, ό άγαπητός σέ όλους μας πατέρας Νεκτάριος, καταβάλλει καθημερινά υπεράνθρωπες προσπάθειες για νά ανταποκριθεί στο έργο του. Θα πρέπει όμως νά βοηθηθεί και ενισχυθεί ακόμα περισσότερο.

Κυρίες και Κύριοι, άγαπητοί εργαζόμενοι, άγαπητοί μας άσθενείς,

Η παρουσία σήμερα στο Νοσοκομείο μας τής Κεφαλής τής Όρθοδόξου Έκκλησίας μας, ενισχύει τήν πεποίθησή μας ότι ή Έκκλησία πράγματι βρίσκεται κοντά μας.

Κατόπιν τόν λόγο έλαβε ό Πρόεδρος του Δ.Σ. του Έλληνικού Άντικαρκινικού Ίνστιτούτου κ. Ευστάθιος Φραγκούλης.

Στό Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας

Στά πλαίσια τής επίσημης επίσκεψης του Παναγιωτάτου, τό Γραφείο Νεότητας τής Ίερής Άρχιεπισκοπής Άθηνών σέ συνεργασία μέ 8 ακόμη Ί. Μητροπόλεις του λεκανοπεδίου (Άττικής - Βύρωνος, Καισαριανής και Ύμηττου - Μεγάρων και Σαλαμίνος - Μεσογαίας και Λαυρεωτικής - Ν. Ίωνίας και Φιλαδελφείας - Ν. Σμύρνης - Πειραιώς - Περιστερίου) πραγματοποίησε μεγάλη έορταστική εκδήλωση πρός τιμήν του, τό βράδυ του Σαββάτου 22 Μαΐου, από 7 έως 10 μ.μ. στην κεντρική αίθουσα (άρένα) του Σταδίου «Ειρήνης και Φιλίας» στο Νέο Φάληρο.

Στό πρόγραμμα εμφανίσθηκαν περισσότερα από 1.500 παιδιά τών ένοριών τής Άρχιεπισκοπής και τών 8 Μητροπόλεων του νομού Άττικής, πού συμμετέχουν σέ νεανικές χορωδίες, παραδοσιακά χορευτικά συγκροτήματα, θεατρικά δρώμενα κ.λπ.

Στήν εκδήλωση παρέστησαν ό Μακ. Άρχιεπίσκοπος Άθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστόδουλος, ιεράρχες, κληρικοί, πλήθος κόσμου, κυρίως νέοι, πρός τούς όποιους ό Παναγιώτατος

Εορτή Νεότητος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ ὁμόρων Ἱ. Μητροπόλεων πρὸς τιμὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου (στὸ βῆμα). Δίπλα του ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος (Φωτ. Ἀφῶν Ἀναγνωστόπουλων).

ἀπηύθυνε τὸ ἀκόλουθο μήνυμα, στὴ δημοτικὴ μάλιστα γλῶσσα:

Μακαριώτατε,

Τερώτατε Μητροπολίτα Πειραιῶς κύριε Καλλίνικε,

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Ἀνέκφραστη χαρὰ καὶ συγκίνησι γεμίζει τὴν πατρικὴ μου καρδιά ἢ ἀποφινὴ συνάντησίς μου μαζί σας. Καὶ ἀνθόρμητα ἀναδύεται ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς μου ἡ θερμότερη εὐχὴ νὰ εἰσέλθετε καὶ σεῖς στὴ χώρα τῆς ἀτέλειωτης χαρᾶς καὶ νὰ ζήσετε στὴν χαρὰ καὶ στὴν χαρὰ τῆς χαρᾶς χωρὶς τελειωμό. Διότι γνωρίζω ὅτι, ἀκριβῶς γιὰ νὰ ζήσωμε μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀταλάντευτη χαρὰ, μᾶς χάρισε τὴν ζωὴ ὁ Μεγάλος κοινός μας Πατέρας. Κι αὐτὴ τὴν χαρὰ μᾶς τὴν προσφέρει.

Αὐτὴ ἡ χαρὰ δὲν εἶναι μιὰ φαντασία. Δὲν εἶναι ἓνα μακρινὸ γεγονός, τὸ ὁποῖον θὰ ζήσωμε κάποτε. Μπορεῖ πραγματικὰ νὰ εἶναι ἓνα διαρκές παρόν, πὸν ἀρχίζει ἀπ' αὐτὴν τὴν στιγμή, ἀπὸ κάθε στιγμή, καὶ δὲν τελειώνει ποτέ. Καὶ μπορεῖ νὰ γε-

μίξη τὴν ὑπαρξή μας καὶ νὰ ξεχειλίξη ἀπ' αὐτὴν καὶ νὰ μεταδίδεται στοὺς γύρω μας. Ὅπως ἀκριβῶς ἓνα ἄρωμα. Καὶ εἶναι ὠραῖο ἄρωμα τὸ ἄρωμα τῆς χαρᾶς. Πολὺ ὠραῖο!

Μέσα στὴν πηγὴ αὐτῆς τῆς χαρᾶς ζοῦμε. Καὶ ὅμως πρέπει νὰ τὴν ἀνακαλύψουμε. Διότι πολλοί, μὰ πάρα πολλοί, διαλαλοῦν τὸ ἐμπόρευσμά τους, ὡς ἐκεῖνο πὸν θὰ μᾶς δώσῃ τὴν χαρὰ, ἀλλ' ἐὰν τὸ δοκιμάσουμε, διαπιστώνουμε ὅτι ἀφήνει μιὰ πίκρα στὴν ὑπαρξή μας. Ἐνῶ ἡ χαρὰ ἢ ἐκ τοῦ Θεοῦ ὄχι μόνον εἶναι καθαρὴ καὶ χωρὶς πικρὸς ὀπισθενέργειες, ἀλλὰ γλυκαίνει ὅλες τὶς πικρὸς πὸν γενθήκαμε δοκιμάζοντας νὰ βροῦμε τὴν χαρὰ σὶς δῆθεν χαροποιὲς ὑποσχέσεις τῶν διαφόρων ἐμπόρων τῆς χαρᾶς.

Ἡ χαρὰ ἢ ἐκ τοῦ Θεοῦ εἶναι δυνατότερη ἀπὸ κάθε ἐρέθισμα. Εἶναι γλυκύτερη ἀπὸ κάθε γλύκα. Εἶναι μεθυστικότερη ἀπὸ κάθε πιστό. Εἶναι σταθερότερη ἀπὸ κάθε σιγουριά. Εἶναι εἰρηνικότερη ἀπὸ κάθε ἀταραξία. Εἶναι πιὸ ἀνακουφιστικὴ ἀπὸ κάθε ἡρεμιστικὸ. Εἶναι ἐπιτυχέστερη ἀπὸ κά-

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ἀφήνει ἐλεύθερο ἓνα περιστέρι, ἐνῶ παρακολουθεῖ ὁ Μακαριώτατος (Φωτ. Ἀφῶν Ἀναγνωστόπουλων).

θε μέθοδο. Εἶναι δυνατότερη ἀπὸ κάθε δύναμι. Εἶναι πιὸ χαρμόσυνη ἀπὸ κάθε χαρά. Εἶναι ἐλεύθερη ἀπὸ κάθε ψυχαναγκασμό. Εἶναι ὠφέλιμη σὲ ὅλους. Εἶναι ἡ μόνη πὸν ὅταν τὴν μοιραζόμαστε αὐξάνεται. Εἶναι ἡ μόνη ἀληθινή καὶ ἀναφαίρετη χαρά. Εἶναι ἡ μόνη στὴν ὁποία ταιριάζει ἀπόλυτα ἡ λέξις καὶ ἡ ἔννοια τῆς χαρᾶς. Ὅλες οἱ ἄλλες δῆθεν χαρὲς εἶναι παροδικὲς μικροευχαριστήσεις, πὸν δὲν τοὺς ἀνήκει ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς χαρᾶς.

Ἡ ἐπιστήμη στηρίζεται στὶς διαπιστώσεις τῶν πρὶν ἀπὸ μᾶς ἐπιστημόνων. Αὐτὲς τὶς δεχόμεθα καὶ πάνω σ' αὐτὲς οἰκοδομοῦμε τὴν πρόοδο τῆς ἐπιστήμης. Καὶ ἡ ζωὴ μας πρέπει νὰ ὠφελεῖται ἀπὸ τὶς διαπιστώσεις τῶν ἄλλων καὶ νὰ οἰκοδομεῖται πάνω σ' αὐτὸ πὸν δοκιμάστηκε καὶ βρέθηκε σίγουρο. Δὲν μποροῦμε νὰ δοκιμάσουμε στὸν ἑαυτὸ μας τὴν θανατηφόρο ἰσχύ τῶν δηλητηρίων διότι θὰ πεθάνουμε καὶ ἄλλοι θὰ ὠφεληθοῦν ἀπὸ τὴν ἀνώφελη πιὰ γιὰ μᾶς ἐμπειρία μας. Δὲν ὠφελεῖ νὰ δοκιμάσουμε στὸ σῶμα μας τὴν καυστική δύναμι τῆς φωτιᾶς. Διότι θὰ μείνουμε ἀνάπηροι

ἀπὸ ἐγκαύματα καὶ ἡ ἄμεση γνώση θὰ εἶναι γιὰ μᾶς καταστρεπτική.

Ὁ ἔξυπνος μαθαίνει ἀπὸ τὴν πείρα τῆς ζωῆς ὅλου τοῦ κόσμου. Δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ καῖ γιὰ νὰ μάθῃ ὅτι ἡ φωτιὰ καίει.

Ἐμεῖς οἱ μεγαλύτεροι ἔχουμε δεῖ καὶ ἔχουμε ζήσει μερικὰ γεγονότα, πὸν μᾶς δίδαξαν ὠρισμένα πράγματα. Ἐκμεταλλεθῆτε τὴν πείρα μας. Προχωρήστε πέρα ἀπ' αὐτήν. Μὴ θελήσετε νὰ ξαναδοκιμάσετε δοκιμασμένες ἀποτυχίες.

Ἡ χαρὰ ἔχει τοὺς ἐχθρούς της. Εἶναι οἱ ψεύτικες ἀπομιμήσεις της. Εἶναι οἱ φηγὲς καὶ οἱ ψευδαισθήσεις. Εἶναι ἡ ἀπατηλὴ ἰδέα ὅτι πρέπει νὰ διαγράψουμε πείρα καὶ γνώσεις αἰῶνων καὶ νὰ δοκιμάσουμε στὸν ἑαυτὸ μας τὶς συνέπειες ὠρισμένων πράξεων, πὸν ἄλλοι πρὶν ἀπὸ μᾶς, ἀκόμη καὶ σνομηλικοί μας, γέυθηκαν καὶ ὑπέστησαν.

Αὐτὸ δὲν εἶναι ἔξυπνο. Εἶναι ἀπατηλὸ καὶ ὁ ἔξυπνος δὲν πρέπει νὰ δέχεται νὰ ἐξαπατηθῇ.

Νέοι καὶ Νέες, ἀγαπητὰ μου παιδιὰ,

Ἔχετε μέσα σας πολλὲς δυνάμεις, πὸν εἶναι

ὅλες δῶρα τοῦ Θεοῦ. Ἔχετε τὴν δύναμι νὰ χαίρεσθε, ἔχετε τὴν δύναμι νὰ ἀγαπάτε. Σᾶς ἐχαρίσθη ἡ λογικὴ καὶ ἡ κρίσις. Δὲν σᾶς λείπει ἡ ἐπιθυμία τῆς ἐλευθερίας. Αἰσθάνεσθε κλίσι πρὸς τὴν ἀλήθεια. Ἔχετε τὴν δυνατὸτητα τῆς μαθήσεως. Ἡ ζωὴ σᾶς ἐλκύει. Τὰ μυστικὰ τοῦ οὐρανοῦ σᾶς προκαλοῦν. Ἡ γενναιότητα καὶ ἡ εὐψυχία βρίσκονται μέσα σας. Ἡ δημιουργικότητά σας ζητᾶ διέξοδο. Μπορεῖτε νὰ ὀνειροπολεῖτε. Μπορεῖτε νὰ ἀπολαμβάνετε τὴν ἁρμονία τῆς μουσικῆς. Θέλετε νὰ αὐτοελέγχεσθε. Ἡ διάθεσί σας γιὰ προσφορὰ σπάει τὴν ἐσωστρέφειά σας καὶ ζητᾶ τὸν ἀποδέκτη τῆς. Ἡ ἐπιθυμία σας γιὰ αὐτογνωσία ζητᾶ ἱκανοποίησι. Ὁ φόβος δὲν σᾶς νικᾷ.

Σὲ κάθε μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς ἐπιθυμίες σας καὶ τὶς δυνατότητες σας ὑπάρχουν δύο ἀπαντήσεις. Ἡ ἀληθινὴ καὶ ἡ ψεύτικη. Ὅποια θέλετε διαλέγετε.

Ἡ σωστὴ ἐπιλογή σᾶς ὀδηγεῖ στὴν ἀληθινὴ χαρὰ. Ἡ λανθασμένη ἐπιλογή σᾶς φέρνει μιὰ προσωρινὴ εὐχαρίστησι πὺν ἀκολουθεῖται ἀπὸ μιὰ δυνατὴ πίκρα. Καὶ ὅσο ζητᾶτε νὰ διώξετε αὐτὴν τὴν πίκρα μὲ νέα ὅμοια ἢ παρόμοια εὐχαρίστησι, τόσο ἡ θλίψις μεγαλώνει, ὅσο κι ἂν κρύβεται κάτω ἀπὸ ἓνα προσωπεῖο εὐθυμίας καὶ εὐτραπείας. Καὶ ἐπὶ πλέον, κάποια κρυφὰ δίχτυα ἀπλώνονται γιὰ νὰ δεσμεύσουν τὴν ἐλευθερία σας στὸν φαῦλο κύκλο τῆς ἐπαναλαμβανομένης ἀποτυχίας.

Πῆτε θαρραλέο ὄχι στὶς ἀπατηλὲς προσφορές. Στραφῆτε μὲ ἀποφασιστικότητα στὴν μοναδικὴ πηγὴ τῆς πραγματικῆς, τῆς χωρὶς τὴν συνοδεία τῆς πίκρας, χαρᾶς.

Ἡ πηγὴ τῆς χαρᾶς εἶναι ὁ Χριστός. Οἱ λόγοι Του καὶ οἱ συμβουλές Του εἶναι γεμᾶτες ἀγάπη γιὰ σᾶς καὶ γιὰ ὅλους.

Μὴν ἐμπιστεύεσθε αὐτοὺς πὺν θέλουν νὰ σᾶς ἐκμεταλλεθοῦν. Ἐμπιστευθῆτε αὐτὸν πὺν θυσιάσθηκε γιὰ σᾶς. Μὴν ἐμπιστεύεσθε αὐτοὺς πὺν προσδοκοῦν ὀφέλη ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσία σας στὴν ψυχαναγκαστικὴ κατανάλωσι τῶν ἐμπορευμάτων τους. Ἐμπιστευθῆτε Αὐτὸν πὺν σᾶς προσφέρει ἐλευθερία ἀπὸ κάθε πάθος. Μὴν ἐμπιστεύεσθε αὐτοὺς πὺν θέλουν νὰ σᾶς χρησιμοποιήσουν γιὰ τοὺς σκοποὺς των. Ἐμπιστευθῆτε Αὐτὸν πὺν χρησιμοποιήθηκε γιὰ νὰ ἀποκτήσετε ἐλευθερία καὶ χαρὰ.

Αὐτὸς εἶναι ἡ Πηγὴ τῆς Ζωῆς καὶ τῆς Ἀλήθειας καὶ τῆς Χαρᾶς. Αὐτὸς εἶναι ἡ ἴδια ἡ Ζωή, ἡ

Ἀλήθεια καὶ ἡ Χαρὰ.

Μὴ τρομάζετε ἀπὸ τὶς φαινομενικὲς δυσκολίες τοῦ δρόμου πὺν σᾶς ὑποδεικνύει. Αὐτὸς θὰ σηκώσῃ ὅλα τὰ βάρη σας. Μάθετε ἀπ' Αὐτὸν ὅτι εἶναι πρῶτος καὶ ταπεινὸς στὴν καρδιὰ καὶ ὅτι ὁ ζυγὸς του εἶναι εὐχρηστος καὶ τὸ φορτίον τῶν ὀδηγῶν Του ἐλαφρὸ. Καὶ ἐπὶ πλέον ὅταν φορτωθῆτε καὶ κουρασθῆτε, Αὐτὸς θὰ σᾶς ξαλαφρώσῃ ἀπὸ κάθε βάρους. Διαγράφει ἁμαρτίες, διορθώνει λάθη, ἐπουλώνει τραύματα, καθαρίζει ρύπους, ἀνακαινίζει ψυχές, θεραπεύει σώματα. Μὰ πάνω ἀπ' ὅλα δίνει τὴν δύναμι πὺν μετατρέπει τὴν θλίψι σὲ χαρὰ, πὺν κάνει τὸν Ἀπόστολο νὰ λέγῃ «Χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου» (Κολ. 1, 24). Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ὅλα τὰ λυπηρὰ ὑπερβαίνονται, ἡ χαρὰ κυριαρχεῖ, ὁ πόνος ἀλλοιώνεται, ἡ χαρὰ δεσπόζει, ἡ θλίψις ὑποβαθμίζεται, ἡ χαρὰ νικᾷ.

Κοντὰ στὸν Χριστὸ καὶ τὴν ἀγάπη Του, γιὰ τὸν Χριστὸ καὶ τὴν ἀγάπη Του, ἀπὸ τὸν Χριστὸ καὶ ἀπ' τὴν ἀγάπη Του, ἡ χαρὰ πλημμυρίζει τὴν ὑπαρξί μας καὶ σὰν χεῖμαρρος ὀρμητικὸς παρασύρει ὅλα τὰ θλιβερὰ καὶ σὰν ποτάμι εἰρηνικὸ ποτίζει ὅλα τὰ εὐάρεστα.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ δίνει φτερά, δίνει χαρὰ, δίνει εὐεξία καὶ δημιουργικότητα. Δίνει θάρρος, σιγουριά, εἰρήνη, ἐμπιστοσύνη. Παρατηρῆστε πόσο βασανίζονται οἱ μακρὰν τοῦ Χριστοῦ καὶ πόσο ψεύδονται ὅταν ἰσχυρίζονται ὅτι χαίρουν. Μὴ σᾶς παρασύρει ἡ ἐπιφάνεια, προχωρῆστε στὸ βάθος. Ἐκεῖ ὅπου ὁ ἄνθρωπος ἀπωθεῖ καὶ κρύβει τὰ δυσάρεστα τοῦ δρόμου πὺν βαδίζει, γιὰ νὰ μὴν ὁμολογήσῃ τὸ λάθος του.

Ἐμεῖς δὲν φοβόμαστε τὴν ἀλήθεια. Ὁμολογοῦμε τὰ λάθη μας, καθαρίζουμε τὰ ἀποστήματα τῆς ψυχῆς μας καὶ χαίρομε τὴν ἀποκατάστασι τῆς πνευματικῆς ὑγείας μας, πὺν ἐπιδορᾷ εὐνοϊκὰ καὶ στὴν ὑγεία τοῦ σώματος. Ἔτσι μετασχηματίζουμε τὸ κάθε τι σὲ αἰτία χαρᾶς. Χαίρομε ὄχι γιὰ τὴν νόσο, ἀλλὰ γιὰ τὴν θεραπεία. Χαίρομε ὄχι γιὰ τὴν ἁμαρτία, ἀλλὰ γιὰ τὴν συγχώρησι. Χαίρομε ὄχι γιὰ τὸν θάνατο, ἀλλὰ γιὰ τὴν Ἀνάστασι. Ὁ Χριστὸς ἔχει τὸ ἀντίδοτο γιὰ κάθε κακό. Μεταμορφώνει τὸν κόσμον καὶ τὸν ἄνθρωπο. Ἀφθαρτοποιεῖ τὰ φθαρτὰ, μετατρέπει τὰ λυπηρὰ, γεμίζει τὰ πάντα ἀπὸ χαρὰ.

Τὸ κήρυγμά Του εἶναι χαρούμενο ἄγγελμα, εἶναι φανέρωσι τῆς εὐδοκίας τοῦ Θεοῦ, εἶναι λύ-

της λυτήριο, καὶ χαρᾶς πρόξενο. Οἱ ὁδηγίες Του δὲν εἶναι αὐθαίρετη θέλησι, εἶναι ὑποδείξεις γιὰ κινδύνους. Δὲν εἶναι ἡ αὐθεντία Του πὸν μιλά, εἶναι ἡ ἀγάπη Του. Μᾶς δείχνει τὸν δρόμο τῆς χαρᾶς. Δὲν μᾶς δείχνει τὸν δρόμο τῆς κατήφειας.

Μὴ σᾶς πλανοῦν ὅσοι σᾶς λένε ὅτι τὸ Εὐαγγέλιο εἶναι γεμᾶτο ἀπαγορεύσεις. Ὁχι! Εἶναι γεμᾶτο σήματα κινδύνου πὸν δείχνουν ὅλα τὰ μονοπάτια πὸν σᾶς μακροαίνουν ἀπὸ τὴν χαρὰ. Ἐμπιστευθῆτε αὐτὰ πὸν σᾶς λέγει ὁ Χριστός. Δὲν εἶναι τύραννος, εἶναι φίλος συμπαθῆς καὶ στοργικὸς καὶ ὁδηγὸς ἀλάνθαστος. Ξέρει ὅλες τὶς κακοτοπιές, σᾶς προφυλάσσει ἀπὸ ὅλες τὶς παγίδες.

Τὰ λόγια μου βγαίνουν ἀπὸ μέσα μου μαζί με τὴν καρδιά μου. Σᾶς τὴν προσφέρω γιατί σᾶς ἀγαπῶ. Θέλω νὰ εὐτυχήσετε, νὰ χαίρεσθε τὴν ζωὴ, νὰ χαίρεσθε ὅλα τὰ ὠραῖα τῆς ζωῆς. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος δρόμος γι' αὐτό. Ὁ μόνος δρόμος εἶναι ὁ Χριστός. Σᾶς ἀγαπᾶ, ἀγαπήστε Τον. Σᾶς ἐμπιστεύεται, ἐμπιστευθῆτε Τον. Σᾶς προσφέρει τὴν χαρὰ, χαροποιήστε Τον.

Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ τέλεια σχέση. Ἀποκτήστε την. Καὶ δὲν θὰ πληρώσετε. Θὰ πληρωθῆτε. Καὶ ἡ πληρωμὴ σας θὰ εἶναι ἡ χαρὰ. Χαρὰ παντοτεινὴ, χαρὰ ἀψεγάδιαστη, χαρὰ γνήσια καὶ βαθειά, χαρὰ μεταδοτικὴ.

Ἔτσι, με τὴν χαρὰ βαθειὰ στὴν ψυχὴ σας, με τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλή σας, με τὴν ἀγάπη στὴν καρδιά σας, με τὸν καλὸ λόγγο στὸ στόμα σας, με τὴν φρονιμάδα στὴ ζωὴ σας, με τὴν ἀγνότητα στὶς διαθέσεις σας, θὰ διώξετε ἀπὸ τοὺς γύρω σας τὴν κατήφεια, τὴν μιζέρια, τὴν γκρίνια, τοὺς τσακωμούς.

Θ' ἀνθίσετε σὰν χαρούμενα λουλούδια πὸν ἀνθίζουν τὴν ἀνοιξὴ καὶ χαρίζουν τὴν χαρὰ σὲ δικαίους καὶ ἀδίκους. Γιατί καὶ οἱ ἀδικοὶ εἶναι ἀδελφιά μας, πὸν δὲν ἔμαθαν τὸν δρόμο τῆς χαρᾶς καὶ βασανίζονται ἀπὸ τὶς ἴδιες τὶς ἀδικίες τους.

Παιδιά μου,

Ἀγαπήστε τὸν Χριστὸ καὶ κερδίστε τὴν χαρὰ. Αὐτὸ εἶναι ὅλο.

Σᾶς εὐλογῶ ἀπὸ τὴν καρδιά μου. Σᾶς χαίρομε γιατί ἔχετε διαλέξει τὸν σωστὸ δρόμο.

Ἡ χάρις καὶ ἡ εὐλογία καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ μας εἶναι μαζί σας καὶ εὐχομαι ὀλοψύχως νὰ μὴ τὴν διώξετε ποτέ.

Χαίρετε ἐν Κυρίῳ. Καὶ πάλιν ἐρῶ χαίρετε. Καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν. Ἀμήν.

Πατριαρχικὸ καὶ Συνοδικὸ Συλλεῖτουργο

Τὸ πρωτὶ τῆς Κυριακῆς 23 Μαΐου ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος χοροστάτησε στὸν Ὁρθρο στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ Ἀθηνῶν καὶ στὴ συνέχεια μαζί με τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο προέστη στὴ Θεία Λειτουργία, στὴν ὁποία περιστοιχίζονταν ἀπὸ Ἱεράρχες τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ παρέστησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Κων. Στεφανόπουλος, ἐπίσημοι ἐκπρόσωποι τῆς Πολιτείας, Πρόεδροι τῶν Ὁρθόδοξων Κρατῶν, ἀνώτατοι δικαστικοί, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, πρυτάνεις τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, οἱ Κοσμήτορες, Πρόεδροι καὶ καθηγητὲς τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ἐκπρόσωποι τῶν νομαρχιακῶν καὶ δημοτικῶν ἀρχῶν, οἱ Ἀρχηγοὶ ΓΕΕΘΑ, καὶ τῶν τριῶν ὄπλων, τῆς Ἀστυνομίας, τῆς Πυροσβεστικῆς καὶ τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος κ.ἄ. ἐπίσημοι. Στὸν Παναγιώτατο ἀπονεμήθηκαν ἀπὸ τὰ παρατεταγμένα ἀγγήματα τιμὲς Ἀρχηγοῦ Κράτους.

Στὸ τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος προσφώνησε τὸν Παναγιώτατο με τὰ ἑξῆς:

Παναγιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικῆ Πατριάρχα, Θεοτίμητε ἐν Χριστῷ Ἀδελφέ καὶ Συλλειτουργε κ. Βαρθολομαῖε,

Ἐν πνευματικῇ χαρᾷ, βαθυτάτη συγκινήσει καὶ ἀδόλω ἀγάπῃ ὁ καθ' Ἑλλάδα λαὸς τοῦ Θεοῦ ὑποδέχεται ἐν θείᾳ ἱερωργίᾳ τοῦ ὑπάτου τῶν Μυστηρίων τὴν «Εὐσεβῆ Πηγὴν» τοῦ Γένους ἡμῶν, προερχομένην ἐκ τῆς βασιλευούσης Πόλεως τῶν καρδιῶν καὶ τῶν ὄραμάτων τῆς Ὁρθόδοξου Οἰκουμένης. Μέσα εἰς τὴν ἀναστάσιμον ἀνταύγειαν τοῦ ἱεροῦ τούτου Μυστηρίου τῆς θεώσεως καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἐνότητος, σᾶς ὑποδεχόμεθα ὡς τὸν ἄγγελον τῆς ἐλπίδος καὶ τὸν φύλακα τῆς εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν.

Σεβασμώτατοι ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί,

Ἐντιμώτατοι Ἀρχοντες,

Φιλόχριστε λαὸ τοῦ Θεοῦ,

Ἴδου ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν, ἐν «ἡμέρᾳ εὐαγγελίας» (Δ' Βασ. ζ' 9) «ἀνῆρ εὐαγγελίας» (Β' Βασ. ιη', 20), φέρων οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ στήθους ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν

Ο Μακ. Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστόδουλος προσφωνεί την Α.Θ.Π. τόν Οικουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίο (Φωτ. Αφών Αναγνωστόπουλων).

ἄμων τὸν Τίμιον Σταυρὸν «τῶν τοῦ Χριστοῦ πενήτων», ἐν καρτερία καὶ ὑπομονῇ πολλῇ ἄχρι τοῦ νῦν, ὅτε σημαίνεται τὸ πέρας τῆς δευτέρας σωτηρίου χιλιετίας, ἐν τῇ βεβαιότητι ὅτι «ὑπομονὴ τῶν πενήτων οὐκ ἀπολείται εἰς τὸν αἰῶνα» (Ψαλμ. θ' 9).

Φρενιτῶν ὁ λαὸς μας, ἐν παροξυσμῷ ἱερᾶς εὐφροσύνης καὶ ἀληθοῦς λατρείας, καταδεικνύει, ὅπου ὑμεῖς καὶ ἡ τιμία συνοδεία σας ἴστανται, ὅτι καὶ ἀναγνωρίζει καὶ τιμᾷ καὶ σέβεται τὸν Προεστῶτα τοῦ Γένους ἡμῶν, ὅστις –ἐν τῇ ἱστορίᾳ καὶ τῇ ἐμπειρίᾳ δεκαεπτὰ αἰῶνων θεσμοῦ– πολλάκις ἀπεξεδύθη τῶν ἡγεμονικῶν συμβόλων τῆς πατριαρχικῆς του τιμῆς καὶ ἐνεδύθη τὴν πορφύραν τοῦ μαρτυρίου, θυσιασθεὶς ἵνα περιωθῆ «ὁ πανευσεβῆς θεὸς θρόνος τῆς μεγάλης Ἰερωσύνης» (Συμῶν Θεσσαλονίκης). Ὑποδεχόμενοι τὸν Προκαθήμενον τῆς πρωτοθρόνου Κωνσταντινουπόλεως, τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη, ὅστις ἔρχεται ἀπὸ τὴν ἱερὰν γῆν τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀποκαλύψεως καὶ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἀπὸ «τὴν μεγάλην πόλιν, τὴν πρώτην μετὰ τὴν πρώτην» κατὰ τὸν Ἅγιον προκάτοχον ὑμῶν Γρηγόριον τὸν Θεολό-

γον, ὑποδεχόμεθα ἐν τῇ οὐσίᾳ Σίμωνα Κυρηναῖον, ὅστις κρατᾷ ὑψωμένον τὸν Τίμιον Σταυρὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ διαφυλάττει ἄσβεστον τὴν πρὸ αὐτοῦ κανδήλαιαν πὸν ἀενάως καίει τὸ Γένος τῶν Ὁρθοδόξων ἐν τῷ σεβαστῷ τεμένει τοῦ ποτε κλεινοῦ Φαναρίου, τῆς Ἀθηνουπόλεως, τῶν χρόνων τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν. Εἰς τὸ πρόσωπον ὑμῶν, τὸ ἀκτινοβολοῦν τὴν εὐγένειαν τῆς οἰκειότητος ἀλλὰ καὶ τὴν ἀποφασιστικότητα τῆς μαρτυρίας, ἀτενίζομεν ὅτε μὲν τὸν εὐσχήμονα Ἰωσήφ ὅτε δὲ τὸν νυκτερινὸν Μαθητὴν Νικόδημον, τοὺς μὴ δειλιάσαντας νὰ παραλάβουν ἀπὸ τοὺς σταυρωτὰς καὶ τὸν Πόντιον Πιλάτον τὸν νεκρὸν Ἰησοῦν, ἀλλὰ τολμήσαντας τὴν θεόσωμον ταφήν αὐτοῦ, τὴν ἐνδοξὸν Ἀνάστασιν Του προγευσάμενοι. Ἀναγνωρίζομεν, ἄλλοις λόγοις, ὅτι οἱ «ἐλεύθεροι πολιορκημένοι» τοῦ Φαναρίου δὲν εἶναι «θεαταί, οὔτε ἱστορικοὶ ἐρμηνευταὶ τοῦ Πάθους καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ὑπαρξιακῶς συμπορευόμενοι μετ' Αὐτοῦ ἐν τῷ Πάθει καὶ τῇ Ἀναστάσει» (Χαλκηδόνος Μελίτωνος, Ὁμιλία εἰς τὸν Καθεδρικὸν ναὸν τῆς Μόσχας, Κυριακὴ τῶν Μυ-

Ἀντιφώνηση τοῦ Παναγιωτάτου στὴν Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Θ. Λειτουργία στὸν Καθεδρικό Ναο Ἀθηνῶν. Δίπλα του ὁ Μακ. Αρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος (Φωτ. Χρήστου Μπόνη).

ροφόρων 1976, «Στάχυς» 40-51, σ. 117). Θεωροῦντες τοίνυν τὰ στίγματα ἐκ τοῦ μαρτυρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἀναγνωρίζοντες αὐτὴν ὡς Μητέρα Ἐκκλησίαν «νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων», προσκυνοῦμεν τὰς πληγὰς τοῦ Κυριακοῦ σώματός της, ἡ ὁποία ἐν τῇ ἱερᾷ αὐτῆς ἱστορίᾳ κατέστη «εἰδήμων τοῦ Γολγοθαῖ», βιώσασα τὴν ἐμπειρίαν μιᾶς πολυχρονισμένης χαρμολύπης, τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως, καὶ δοξάζομεν τὸν Θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις Πατριάρχαις Κωνσταντινουπόλεως. Ἀλλὰ καὶ «ἡ δόξα τοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, δόξα ἡμῶν ἐστὶ ἐπειδὴ τὰς μερίμνας ἡμῶν ἀναδέχεται» (Πρακτ. Δ' Οἰκουμ. Συνόδου) καὶ τότε καὶ σήμερον ὅτε ὁ περικοσμῶν τὸ ἱερόν Πατριαρχικόν Σύνθρονον καὶ τὴν σεπτὴν πατριαρχικὴν μίτραν Δικέφαλος Ἄετος διανοίγει τὰς πτέρυγας αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκουμένην, ἐπισυνάγων εἰς μίαν ἐνότητα τὴν Ὁρθοδοξίαν. Ἡ σύναξις δὲ αὕτη δὲν εἶναι εἰ μὴ ἔκφρασις τοῦ «ὁμοθυμαδὸν» τῆς συνειδήσεως τῆς Ἐκκλησίας ἐντὸς τῶν ὁρίων ἃ ἔθεντο οἱ ἅγιοι Πατέρες, ἱεροκανονικῶς θεωροῦντες τὴν «πρωτοκα-

θεδρίαν ὡς διακονίαν τῆς ἐν Χριστῷ Ἀδελφότητος ἡμῶν, λειτουργοῦσαν τελεσφόρως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, διὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ οὐχὶ ὑπὲρ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας».

Ἔχει πολὺ ὀρθῶς λεχθεῖ ὅτι «ὁ χρόνος στὸ Φανάρι μετριέται μὲ τὴν αἰωνιότητα. Καὶ ὁ λόγος, μὲ διαστάσεις μυστηριακές» (Πέργης Εὐαγγέλου, Χαρετισμὸς πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Βαρθολομαῖον, 1.1.99). Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, εἰς τὸν δόλιχον αὐτῆς δρόμον, οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ ἐκπληρώνει τὸν ἱερώτατον ρόλον καὶ τὴν ἱστορικὴν ἀποστολήν της, τὴν ἰδίαν στιγμὴν καθ' ἣν ἡξιολογεῖ τὰς πληγὰς της καὶ ἀπηρίθμη τὰς ὀδύνας της, ἀγωνισα καὶ ἀγωνιζομένη διὰ τὸν ἁγιασμόν τοῦ κόσμου, τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, τὴν μαρτυρίαν τῆς ὀρθοδόξου παραδόσεως, τὴν πνευματικὴν αὐτοδυναμίαν τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν, τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐν Χριστῷ ἐνότητος ἐν τῇ κοινωνίᾳ πίστεως καὶ ἀγάπης, ἐνῶ ὁ Θρόνος μυστικῶς, κατὰ τὸν σημερινὸν ἀποστολικὸν λόγον, δὲν ἔπαυε «νύκτα καὶ ἡμέραν, νουθετῶν... ἕνα ἕκαστον... τῷ

Ο Παναγιώτατος προσφέρει στον Καθεδρικό Ναό Αθηνών εικόνα με τον Απόστολο Άνδρέα και τον Άγιο Διονύσιο Άρεοπαγίτη, ιδρυτές των δύο Έκκλησιών. Διακρίνεται ο Μακ. Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστόδουλος και οι Σεβ. Μητροπολίτες Γέρον Έφέσου κ. Χρυσόστομος και Σταγών και Μετεώρων κ. Σεραφείμ (Φωτ. Άφών Αναγνωστόπουλων).

λόγω τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῷ δυναμένῳ οικοδομησαὶ καὶ δοῦναι τὴν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἁγιασμένοις πᾶσιν».

Καὶ εἰς μὲν τὰς ἡμέρας μεγάλων δογματικῶν ἀγώνων, οἱ πνευματοκίνητοι Ἅγιοι Πατέρες τῆς ἐν Νικαῖα Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τοὺς ὁποίους πανευλαβῶς σήμερον ἐορτάζομεν, ἀλλὰ καὶ οἱ διάδοχοι αὐτῶν, ἠγωνίσθησαν ὅπως διαφυλάξωσιν ἁγίαν καὶ ἄμωμον τὴν πίστιν ἡμῶν καὶ παραδώσωσιν εἰς ἡμᾶς τὴν «διαθήκην» τοῦ Κυρίου, τὴν ὁποῖαν τὸ καθολικὸν καὶ συνοδικὸν σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, μὲ διδακτικὴν αὐθεντίαν, οὐ μόνον ἐξέφρασεν χαρισματικῶς ἀλλὰ καὶ ἐβίωσεν ἁγιαστικῶς. Εἰς δὲ τὰς ἡμέρας τῆς σήμερον, προκλητικῶς τίθενται ἐνώπιον τῆς θεολογικῆς σκέψεως καὶ τῆς ποιμαντικῆς εὐαισθησίας ἡμῶν ζωτικὰ θέματα τῆς συγχρόνου κοινωνικῆς πραγματικότητος, ἀφορῶντα εἰς τὴν ἄμετρον ἀνάπτυξιν τῶν ἐπιστημῶν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀνακύπτοντα ἠθικὰ διλήμματα, ἰδίως εἰς τὸν τομέα τῆς ἰατρικῆς καὶ τῆς

βιοτεχνολογίας, τὸν ὄρατὸν κίνδυνον ἀναβιώσεως τοῦ ἰσλαμικοῦ ἐπεκτατισμοῦ, τὸν προσφάτως βιαίως ἐκφρασθέντα φανατισμὸν τῶν δυτικῶν κοινωνιῶν πρὸς τὸν ὀρθόδοξον καὶ ὀμόδοξον λαὸν τῶν Σέρβων, τὴν προσπάθειαν διὰ τὴν πνευματικὴν θωράκισιν τῆς νεολαίας, τὴν μέριμναν διὰ τὰ ζητήματα τῆς ἀνεργίας, τῆς οἰκολογίας, τῶν ναρκωτικῶν, τοῦ AIDS καὶ πολλὰ ἀκόμη. Ὁ νέος ρόλος τὸν ὁποῖον ἡ ἱστορία ἐπιθέτει ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς ἁγίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας σήμερον, ἐπέχει θέσιν καταλύτου εἰς τὰς διαμορφουμένας νέας συνθήκας ζωῆς τοῦ κόσμου, ἐνσαρκῶνων τοὺς λόγους τῆς ἐναγωγίου προσευχῆς τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν κῆπον τῆς Γεθσημανῆ, οὗς ἠκούσαμεν εἰς τὸ σημερινὸν εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα. Ὁ ρόλος οὗτος τῆς Ὁρθοδοξίας προσλαμβάνει μάλιστα διαστάσεις πελωρίας, ποὺ ἐπιβάλλουν τὴν συσπείρωσιν καὶ συστράτευσιν ὄλων τῶν πνευματικῶν δυνάμεων τῆς Ὁρθοδοξίας περίξ τοῦ σεπτοῦ αὐτῆς Κέντρου καὶ τὴν προσφορὰν εἰς τὸν κόσμον γνησί-

ου, ἀνοθεύτου καὶ λυτρωτικοῦ τοῦ μηνύματος τῆς ἐλπίδος καὶ τοῦ φωτός, τὸ ὁποῖον ἀπορρέει ἱεροτύπως ἀπὸ τὴν διὰ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων αὐθεντικῶς καὶ τελεσιδικῶς «παραδοθεῖσαν πίστιν ἡμῶν». Σήμερον ὁλονὲν καὶ περισσότερον ἀναλογιζόμεθα ὄχι μόνον τὸ βάρος αὐτῆς τῆς ἀποστολῆς, διὰ τὴν ὁποῖαν «ἐν ἡμέρα κρίσεως» θὰ ζητηθῆ λόγος ἀπὸ ἡμᾶς «ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ», ἀλλὰ καὶ τὰς κρυφὰς ἐλπίδας τὰς ὁποίας φιλοξενεῖ εἰς τὴν καρδίαν τῆς ἡ ἀνθρωπότητος ὅτι «ἡ Ὁρθοδοξία θὰ εἶναι ἡ θρησκεία τοῦ 21ου αἰῶνος», ἡ ὁποία δὲν θὰ ἀλωθεῖ ὑπὸ ἐνὸς πνεύματος ἐκκοσμηκείσεως καὶ ὑποταγῆς εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας οὔτε τοῦ νῦν οὔτε τοῦ ἀνατέλλοντος αἰῶνος, ἀλλὰ θὰ προσφέρῃ πλουσιοπαρόχως νόημα ζωῆς, δύναμιν προόδου, ποιότητα συμβιώσεως μὲ τὸν ἀδελφὸν εἰς ἓναν κόσμον, ὁ ὁποῖος θὰ στέφεται ἀπὸ μίαν εὐλογημένην κραταίωσιν.

Μέσα ἀπὸ τὴν τραγικότητα τῶν καιρῶν τούτων, φαίνεται ὅτι ἐπέστη ἡ ὥρα διὰ νὰ ἀνανεωθῆ «τὸ φαιδρὸν τῆς Ἀναστάσεως κήρυγμα» εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, μὲ πεφωτισμένην ὀξύνουσαν, διὰ νὰ ἀποτελέσουν καὶ πάλιν αἱ εὐαγγελικαὶ ἀλήθειαι τὸν στηριγμὸν τῆς οἰκουμένης καὶ τὴν βάση τῆς ἐξελίξεως τῆς ζωῆς. Ἡ ἀσύλληπτος παρακαταθήκη τῶν ἀξιών τῆς Ὁρθοδοξίας δὲν ἀποτελεῖ μουσειακὸν ἔκθεμα εἰς σωτηρίαν ὀλίγων, οὔτε ἱερὸν κειμήλιον εἰς μέθεξιν τῶν ἐκλεκτῶν, ἀλλὰ «μάχαιραν τοῦ Πνεύματος» πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ «γορδίου δεσμοῦ» τῆς σημερινῆς ἀνεσιότητος τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦ ἀδιεξόδου ὅπερ βιώνουν, ἐξαιτίας καὶ τῶν ἰδικῶν μας λαθῶν καὶ «τῆς ἀποτυχίας πολλῶν χριστιανῶν νὰ εἶναι ἀληθινοὶ χριστιανοί» (π. Γ. Φλωρόφσκυ). Ἡ πρόσφατος ἐκρηξις φονικῆς βίας εἰς τὴν βαλκανικὴν χερσόνησον ἐναντίον ἀθώου λαοῦ, ἀπέδειξε πόσον ἐμωράνθη ἡ δυτικὴ χριστιανικὴ συνειδήσις, ὥστε νὰ περιφρονῇ τὴν πίστιν καὶ τὴν ἱστορίαν ἐνὸς ὀλοκλήρου ἔθνους καὶ νὰ ἐπικαλεῖται κατ' ἐπίφασιν ἀνθρωπιστικὸς λόγους διὰ τὴν γενοκτονίαν ἐνὸς λαοῦ. Τὰ φρικωδέστατα τοῦτα γεγονότα καταδεικνύουν περιτρώως ὅτι καὶ εἰς τὰς νεωτέρας τοῦ κόσμου ἐξελίξεις δὲν δύναται νὰ εὐρεθῆ ἄλλη τις ἀναμορφωτικὴ δύναμις διὰ τὴν ἀναστήλωσιν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος καὶ τὴν θεραπεία τῶν πληγῶν, αἵτινες αἰμάσσουσιν εἰς τὸ σῶμα τῶν λαῶν τῆς ἀνθρωπότητος, εἰ μὴ μόνον ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διδαχῆς τοῦ Ἰη-

σοῦ Χριστοῦ ἐν ὀρθοδόξῳ πνεύματι καὶ εὐαγγελικῇ ἀπλότητι. Οἱ κρίσιμοι καιροί, τοὺς ὁποῖους διερχόμεθα, οὐχὶ μόνον προβάλλουν ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἐπιβάλλουν εἰς ἅπαντας ἡμᾶς τὴν ἀναγκαιότητα διακονίας τοῦ χριστιανικοῦ μηνύματος μετὰ πιστότητος καὶ αὐθεντικότητος, προκειμένου ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ ἀναδειχθῶμεν ὄντως «ἐπόμενοι τοῖς ἁγίοις πατρῶσιν», ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ μὴ ἀπογοητεύσωμεν τὰς προσδοκίας τῆς ἀνθρωπότητος, αἱ ὁποῖαι ἐρείδονται ἐπὶ τοῦ στερεοῦ βῆθρου τῆς ἐνότητος τῶν ὀρθοδόξων καὶ τῆς κοινῆς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι συνειδήσεως ὅτι δὲν θὰ ἔλθῃ ποτὲ τὸ τέλος τῆς ἐλπίδος καὶ τὸ ἀνυπόστατον τῶν ὀραμάτων.

Ὑπὸ τὸ κράτος τῶν προβληματισμῶν αὐτῶν εἰς τὸν ἱστορικὸν σταθμὸν τοῦ αὐγερινοῦ μᾶς νέας χιλιετίας καὶ καθὼς ἀναλογιζόμεθα τὸ ὕψος τῆς παμμεγίστης εὐθύνης ἡμῶν, ἀναγνωρίζομεν εἰς τὸ Φανάρι τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἶναι ἐκεῖνο ὅπερ δεικνύει καὶ τὸ ὄνομά του, φῶς εἰς τὰ ἐρεβώδη σκότη τῆς φρυκτωρούσης ἐποχῆς ἡμῶν, λαμπὰς ἄσβεστος εἰς νύκτα ἀσέληνον, λύχνος παρηγορίας ἀποδιώκων τὸν ζόφον τῆς ἀπελπισίας. Διὰ τοῦτο καὶ καθίσταται δι' ἡμᾶς ἀφορμὴ ὀλοκαρδίου δοξολογίας πρὸς τὸν πανάγιον Θεὸν ἡ σύγχρονος καὶ ἐνάστερος μαρτυρία ἦν θεηγῶρος ἐκφράζον ὁ πρωτόβαθμος καὶ πρωτοσέβαστος τοῦ Φαναρίου καὶ ἡ περὶ αὐτὸν σεβασμία τῶν Ἱεραρχῶν χορεία τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, διανοίγοντας τὰς πτέρυγας τοῦ Δικεφάλου Ἄετος τῆς χριστιανικῆς γαλουχίας εἰς τὴν οἰκουμένην, συνάγοντες εἰς μίαν ἐνότητα τὴν Ὁρθοδοξίαν. Τῆς τοιαύτης γαλουχίας τὴν γλυκείαν ἐμπειρίαν ἀπῆλυνσε πρὸ 149 ἐτῶν ἡ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησία, λαβοῦσα ὡς δωρεὰν τὸ Αὐτοκέφαλον ἐν τῇ προοπτικῇ τῆς προοδευτικῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ Γένους εἰς τοὺς ἀπὸ αἰῶνων τόπους τῆς πολιτισμικῆς παρουσίας αὐτοῦ. Καὶ ἔκτοτε συνεχῶς μέχρι σήμερον, ὑπὸ συνθήκας ποικίλων πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν ἐξελίξεων, δὲν ἔπαυσεν, καὶ ὅτε ἀκόμη ὑπερέβη τὴν ἑαυτῆς ἀνηβότητα καὶ κατέστη ἐπίζηλος καὶ ἀπαστράπτουσα ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς, καλλιέλαιος καὶ καλλιγόνος, μεστὴ ἔργων ἀγαθῶν καὶ δυναμικῆς παρουσίας ἐντὸς τῶν διορθοδόξων, διαχριστιανικῶν, διαθρησκειακῶν, ἐθνικῶν καὶ διεθνῶν δρωμένων, νὰ δέχεται καὶ νὰ ἐπιζητῇ μόνῃ αὐτῇ ἐξ ἀπασῶν τῶν ἑαυτῆς ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν,

τόσον πιστῶς και τόσον ἀκλινῶς τῆς Μητρὸς τὴν λαμπρότητα, τὴν δόξαν και τὴν τιμὴν, δι' ἔργων και λόγων ἐπιστηρίζουσα ταύτην, μὲ τὴν ἐνάστερον συνείδησιν τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας αὐτῆς και μὲ τὴν νηφάλιον μέθην τῆς ψυχῆς τοῦ Γένους.

Παναγιώτατε,

Ὁ «προσφέρων και προσφερόμενος» Κύριος ἐχαρίσατο ἡμῖν ταύτην τὴν ἐξαίρετον ἡμέραν τῆς Εὐχαριστιακῆς κοινωνίας τῆς Ὑμετέρας φιλάτης Παναγιότητος μεθ' ἡμῶν εἰς τὴν αἰωνίαν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν. Χαίρομεν και εὐχαριστοῦμεν ἐπὶ τῷ θεοδέκτῳ τούτῳ γεγονότι, τῷ παρέχοντι εἰς ἡμᾶς τὴν ἐπιμαρτυρίαν τῶν ἀγαθῶν σχέσεων τῆς Μητρὸς και τῆς Θυγατρὸς Ἐκκλησίας. Ἐν τῇ συλλειτουργίᾳ ταύτῃ διαβλέπομεν ἱερὰν και ὑψηλὴν σημασίαν διὰ τὴν ἐν ἀδελφότητι και ὁμονοίᾳ συνεργασίαν, και μετὰ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν ὁμοδόξων τοπικῶν Ἐκκλησιῶν εἰς προώθησιν τῆς πίστεως «ἥτις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν», ἐν πνεύματι ἀνακαινίσεως και ἐνότητος. Ἄς συσφίξωμεν τοὺς δεσμοὺς τῆς ἀγάπης ἡμῶν, δικαιώνοντες τὰς καρδίας τῶν ἀδελφῶν ὁμογενῶν και ὁμοδόξων ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ. Ἡ Κωνσταντινούπολις και αἱ Ἀθῆναι παραμένουν ὑπερχρόνια πηγὰι φωτοδοσίας τῆς Οἰκουμενικῆς Ὁρθοδοξίας. Τὸ Μέγα Μοναστήριον τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὸ Φανάριον και ὁ Βωμὸς τοῦ «Γνωστοῦ, πλέον, ἐν Τριάδι Θεοῦ» παρὰ τὸν Ἄρειον Πάγον, συγκοινωνοῦν ἐν τῷ πνεύματι τῆς Πεντηκοστῆς «ὁμοθυμαδόν», διὰ νὰ «λαλοῦν, ἐνεργοῦν, διαιροῦν τὰ χαρίσματα, δι' οὗ προφητῆται ἅπαντες και Θεοῦ Ἀπόστολοι, μετὰ Μαρτύρων ἐστέφθησαν».

Στὴν ἀντιφώνησή του ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος εἶπε:

Ἄγαπητὲ και περισπούδαστε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ, Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κύριε Χριστόδουλε,

Πολλῆς παρακλήσεως πρόξενος ἡ ἱερουργία τῆς λειτουργικῆς και ἀνακαινιστικῆς θυσίας ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Ὑμετέρας φίλης Μακαριότητος και τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν συλλειτουργῶν, ἐν μέσῳ συναγωγῆς λαοῦ πολλοῦ μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ, Ὑμῶν, Ἐξοχώτατε κύριε Πρόεδρε τῆς Δημοκρατίας, και ὑμῶν Ἐξοχώτατε κύριε Πρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως και πάντων ὑμῶν τῶν ἐκπροσώπων τῶν λοιπῶν Ἀρχῶν τῆς χώρας, ἔτι δὲ και τῶν μα-

κρόθεν μεθ' ἡμῶν συνευχομένων. Πολλὴ ἡ παραμυθία ἀπὸ τῶν λόγων τῆς Ὑμετέρας Ἀγάπης και ἀπὸ τοῦ τρόπου τῆς ὑποδοχῆς και ἀναστροφῆς μετὰ τῆς ἡμετέρας Μετριότητος και τῶν σὺν ἡμῖν κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην ἐπίσκεψιν ἡμῶν πρὸς τὴν Ἄγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Ἀπὸ βάθους καρδίας εὐχαριστοῦμεν τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, τὴν περὶ Ὑμᾶς Διαρκῆ Ἱερὰν Σύνοδον και σύνολον τὴν σεβασμίαν Ἱεραρχίαν, τὸν εὐλαβῆ κληρὸν και τὸν εὐσεβῆ λαὸν τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸν πλοῦτον και τὴν θέρμην τῶν πρὸς ἡμᾶς αἰσθημάτων σεβασμοῦ, τιμῆς και ἀγάπης. Αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα ἔχουν τὴν πηγὴν αὐτῶν εἰς τοὺς αἰωνοβίους και ἀκαταλύτους δεσμοὺς μετὰ τῆς Μητρὸς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὴν ἀγάπην, τὴν στοργὴν και τὸν ἀσπασμὸν τῆς ὁποίας ἀπευθύνομεν ἐν εὐχαριστίᾳ πρὸς πάντας, σὺν τῇ πατρικῇ ἡμῶν εὐχῇ και τῇ Πατριαρχικῇ εὐλογίᾳ.

Οἱ συνεπίσκοποι Ὑμῶν, Μακαριώτατε και λίαν ἀγαπητὲ ἡμῖν ἀδελφέ, ψήφοις κανονικαῖς, τῇ ἐμπνεύσει τοῦ παναγίου και τελεταρχικοῦ Πνεύματος, ἀνέδειξαν Ὑμᾶς εἰς τὸν περιόπτον και ἐνδοξον Θρόνον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος, εἰς διαδοχὴν τοῦ μακαρίου τῇ λήξει γενομένου Ἀρχιεπισκόπου Σεραφεῖμ, οὗ ὁ Κύριος τάξει τὴν ψυχὴν ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται. Ἦδη δὲ ἀπὸ ἔτους και πλέον κλειῖτε τὸν Θρόνον τοῦτον διὰ τοῦ ζήλου και τῆς σοφίας και τῆς παρησιας Ὑμῶν, ἐπὶ τὰ ἔχνη μεγάλων τῆς Ἐκκλησίας ποιμένων πορευόμενος, ἐν πιστότητι τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου διαπρυσίως κηρύττων και τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ πάσῃ δυνάμει και συνέσει διακονῶν, ὡς Χριστοῦ δοῦλος πιστός, ἥτοι τῆς Ἐκκλησίας λειτουργὸς και τῶν ἀνθρώπων ὑπηρέτης.

Χαίρομεν, Ἀδελφέ, διαπιστοῦντες πάντα ταῦτα και ἐπιμαρτυροῦντες αὐτὰ σήμερον, ὅτε τὴν ἐν Νικαίᾳ Α' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον τῶν τριακοσίων δέκα και ὀκτῶ θεοφόρων Πατέρων ἐορτάζομεν. Ὁμολογήσαμεν ἀπὸ κοινοῦ μόλις πρὸ ὀλίγου τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως ἡμῶν, τὰ πρῶτα ἄρθρα τοῦ ὁποῖου οἱ Πατέρες ἐκεῖνοι τῇ φωσφόρῳ χάριτι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος θεογράφως διεχάραξαν, τὸ ὁμοούσιον τοῦ Υἱοῦ και τὸ ὁμότιμον τῷ Πατρὶ συμφῶνως κηρύξαντες και ἐδραίους τῆς Ὁρθοδοξίας λίθους θέσαντες, εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμετακινήτους. Τοιούτων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας διάδοχοι τυγχάνον-

Προσφορά ἀναμνηστικοῦ δώρου ἀπὸ τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο στὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο στὸ πέρας τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Θ. Λειτουργίας στὸν Καθεδρικό Ναὸ Ἀθηνῶν (Φωτ. Ἀφῶν Ἀναγνωστόπουλων).

τες κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ, ἐκείνους ἔχομεν διδασκάλους τῆς ἀληθείας. Ἐκείνους κατὰ τῶν αἰρέσεων προμάχους, τῶν τε παλαιῶν, καὶ νεωτέρων καὶ τῶν καινοφανῶν. Ἐκείνους τῆς ποιμαντικῆς ἐπιστήμης καθηγητάς. Ἐκείνους, σὺν τῷ Παρακλήτῳ, παραμυθίαν καὶ στήριγμα ἐν ὥρᾳ πειρασμοῦ καὶ ἀμηχάνου ἐνατενίσεως τοῦ καθ' ἡμέραν ἐνώπιον ἡμῶν ὠκεανοῦ τῶν προβλημάτων, τῶν εὐθυνῶν, τῶν προκλήσεων. Καὶ τούτους ἐπευφημοῦντες ἀναφωνοῦμεν τῶν τῆς Ὁρθοδοξίας προμάχων καὶ διδασκάλων Ἁγίων Πατέρων αἰωνία ἡ μνήμη!

Ἀγωνισθέντες διὰ τὴν ἀλήθειαν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὴν ἐνότητα αὐτῆς ταυτοχρόνως ἐμόχθησαν, γνωρίζοντες ὅτι ἐν τῇ ἀληθείᾳ ἐδραιοῦνται ἡ ἐνότης καὶ ἐν τῇ ἐνότητι διαλάμπει ἡ ἀλήθεια. Καὶ ἀκόμη, ὅτι ἡ ἀλήθεια τῆς πίστεως καὶ ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας φέρουν ἀσφαλῶς ἐπὶ τὴν ὁδόν, ἡ ὁποία εἶναι αὐτὸς ὁ Κύριος Ἰησοῦς ὁ Χριστός ἡ ὁδός, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ (Ἰωάν. 14, 6). Ἡ ἀληθὴς ζωὴ, ἡ αἰώνιος, περὶ τῆς ὁποίας ἠκούσαμεν εἰς τὸ σημερινὸν εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα «αὕτη

ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστὸν» (Ἰωάν. 17, 3). Ἡ αἰώνιος αὕτη ζωὴ ἄρχεται βεβαίως ἀπὸ τῆς παρουσίας διότι ἀπὸ τῆς παρουσίας ἄρχεται ἡ γνῶσις τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία προϋποθέτει τὴν τήρησιν τῶν ἐντολῶν, ὧν πρώτη καὶ μεγάλη ἡ ἐντολὴ τῆς ἀγάπης. Ὡστε ἀποβλέποντες εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, δὲν ἀδιαφοροῦμεν διὰ τὴν παρουσίαν, ἀλλὰ βιοῦμεν αὐτὴν κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον.

Τὴν ἐνότητα ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ πρὸς ὄντως ζωὴν κατὰ Θεὸν ἔχει, ὡς γνωστόν, ὡς πρῶτον μέλημα ἐν τῇ πρωτοθρόνῳ εὐθύνῃ καὶ ἀποστολῇ αὐτοῦ ὁ καθ' ἡμᾶς πανίερος Οἰκουμενικὸς Θρόνος. Δι' ὃ καὶ πᾶσαν καταβάλλει προσπάθειαν ὑπὲρ τῆς ἐνότητος, εὐσταθείας καὶ ὁμονοίας τῶν Ἀγιωτάτων Αὐτοκεφάλων καὶ Αὐτονόμων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς ἐν τῇ ἀληθείᾳ ἐνώσεως τῶν ὡς μὴ ὄφελε διηρημένων καὶ περὶ τὴν πίστιν σφαλόντων Χριστιανῶν. Ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ εἰρήνης καὶ καταστάσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ συν-

αδελφώσεως τῶν ἀνθρώπων ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης.

Ἐν τῇ προσπαθείᾳ ταύτῃ κοινῇ εὐχόμεθα καὶ ἐπιδιώκομεν τὴν πορείαν τῶν Ὁρθοδόξων, ἵνα ὁμοθύμως καὶ ἀποτελεσματικῶς ὑπακούωμεν εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ Παύλου πατρικὴν προτροπὴν: Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος» (Πράξ. 20, 28). Μάλιστα σήμερον, ὅτε ἐπαληθεύεται πλήρως ἡ πρόβλεψις αὐτοῦ, ὅτι εἰσελεύσονται λύκοι βαρεῖς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, λαλοῦντες διεστραμμένα καὶ πειρώμενοι νὰ παρασύρουν αὐτὸ εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ μίσους καὶ πάσης ἁμαρτίας.

Βεβαίως δὲν αἰφνιδιάζει ἡμᾶς ἡ τοιαύτη ἐπέλασις, διότι οὐδέποτε καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔπαυσεν ἡ ἀντιπαράθεσις τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. Οὐδέποτε ἔπαυσεν ἡ μάχη τῶν χριστιανῶν πρὸς τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις καὶ ἐπιγείοις, ὅπως καὶ οὐδέποτε ἐταυτίσαμεν τὸ κακὸν πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς ἀδελφοὺς συνανθρώπους ἡμῶν, οἰασθήποτε πίστεως καὶ διαθέσεως, ἢ πρὸς τοὺς ὁποίους ἀγάπη ἡμῶν παραμένει σταθερὰ καὶ ἀναλλοίωτος. Συνεχίζομεν, λοιπόν, ἐδραῖοι καὶ σταθεροί, τὴν ἐν τῇ πίστει καὶ τῇ ἀληθείᾳ λειτουργικὴν, εὐχαριστιακὴν, καὶ ἀγαπητικὴν διακονίαν ἡμῶν πρὸς πάντας, ἀδιακρίτως: οὔτε θλίψεις, οὔτε ἀνάγκαι, οὔτε στενοχωρίαι, οὔτε πληγαί, οὔτε φυλακαί, οὔτε ἀκαταστασίαι, οὔτε κόποι, οὔτε ἀγρυπνίαι, οὔτε ἄλλα προσκόμματα οἰαδήποτε ἀποδυναμώνουν τὴν ἀνυπόκριτον ἀγάπην ἡμῶν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν συνάνθρωπον, καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ λόγου τῆς ἀληθείας ἐν δυνάμει Θεοῦ, ὡς καὶ ὁ Ἀπόστολος πρὸ ἡμῶν διεκήρυξεν. Ἔχοντες ὡς ὄπλα μόνον τὴν ἀγάπην, τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην, ἐν τῇ ὁποίᾳ συλλήβδην πᾶσα κεῖται ἀρετὴ, πορευόμεθα «διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, ...ὡς ἀγνοοῦμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδὸν ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες..., ὡς μὴδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες» (Β΄ Κορ. 6, 10).

Ἐν τοιαύτῃ ἀναστασίμῳ πεπειθήσει ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἤλθομεν πρὸς Ὑμᾶς, Μακαριώτατε, Ἐξοχώτατοι, προσφιλεῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, τέκνα τῆς Ἐκκλησίας ἀγαπητὰ καὶ περιπόθητα. Ἦλθομεν ὡς διάκονοι τῆς ἀληθείας, τῆς ἐνότητος, τῆς ἀδελφότητος. Ἦλθομεν, ἵνα καταστήσωμεν Ὑμᾶς κοι-

νονοὺς τῶν θλίψεων καὶ τῶν ἐλπίδων ἡμῶν, ἵνα ἀναλάβωμεν ἐν προσευχῇ καὶ δεήσει τὰς ἰδικὰς Σας στενοχωρίας καὶ προσλάβωμεν καρτερίαν ἐκ τῆς ἰδικῆς Σας ὑπομονῆς καὶ ἐπιμονῆς.

Καὶ ἤλθομεν, ἐπὶ πλέον, ἵνα, ἀπὸ τοῦ Πάσχα πρὸς τὴν Πεντηκοστὴν πορευόμενοι, ἀναφωνήσωμεν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ πρὸς τοὺς ἐγγύς καὶ πρὸς τοὺς μακρὰν: Ζῆ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν. Μὴ ζητῆτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν (Λουκ. 24, 5). Ζῆ Κύριος ὁ Θεὸς καὶ ἡμεῖν «ἐν αὐτῷ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμεν» (Πράξ. 17, 28). Οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία - Χριστὸς ὁ Λυτρωτής, Χριστὸς ὁ Κύριος, Χριστὸς ἡ ἀνάστασις, Χριστὸς ἡ ζωὴ. Αὐτῷ ἢ δόξα, σὺν Πατρὶ καὶ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Στῇ Θεῖᾳ Λειτουργίᾳ τοὺς δύο Προκαθημένους περιστοιχίζαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Γέρων Ἐφέσου κ. Χρυσόστομος, Γέρων Χαλκηδόνας κ. Ἰωακείμ, Περγάμου κ. Ἰωάννης, Γαλλίας κ. Ἱερεμίας, Πέτρας κ. Νεκτάριος καὶ Φιλαδελφείας κ. Μελίτων, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ Σεβ. Μητροπολίτες Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Σεραφεῖμ, Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Ἀγαθόνικος, Μεγάρων καὶ Σαλαμῖνος κ. Βαρθολομαῖος, Λήμνου κ. Ἱερόθεος, μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱεραῖς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος πρόσφερε εἰς ἀνάμνησιν στὸν Παναγιώτατο ὠμόφορο - πετραχήλι καὶ ἐκεῖνος ἕνα εὐαγγελιστάριο καὶ εἰκόνα μὲ τὸν Ἀπόστολο Ἀνδρέα καὶ τὸν Ἅγιο Διονύσιο, ἰδρυτὲς τῶν Ἐκκλησιῶν Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀθηνῶν.

Ἐπίσημο πρόγευμα τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου τῆς Ἱ. Συνόδου

Τὸ μεσημέρι ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος καὶ πρόεδρος τῆς Ἱεραῖς Συνόδου κ. Χριστόδουλος παρέθεσε στο ξενοδοχεῖο “Μεγάλῃ Βρετανία” ἐπίσημο γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Παναγιωτάτου, στὸ ὁποῖο παρεκάθησαν πολλοὶ ἐπίσημοι. Στὸ τέλος ἔκανε τὴν ἀκόλουθη πρό-
ποση:

Παναγιώτατε,

Ἐξοχώτατε,

Σεβασμιώτατοι,

Ἐκλεκτοὶ συνδαιτημόνες, ἔκ τε τοῦ ἱεροῦ κατα-

Εύχαριστία στο πέρας του επίσημου προγράμματος που παρέθεσε προς τιμήν της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίου ο Μακ. Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστόδουλος.

λόγου και οι τὰ πρῶτα φέροντες τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας,

Μετὰ τὴν Εὐχαριστιακὴν Τράπεζαν τοῦ Κυρίου συναντώμεθα καὶ αὐθις εἰς τὴν Τράπεζαν ταύτην τῆς ἀγάπης, μετὰ τῆς Ὑμετέρας λίαν ἡμῖν ἀγαπητῆς καὶ περισπουδάστου Παναγιότητος καὶ τῆς τιμίας Αὐτῆς συνοδείας, ἡμεῖς καὶ οἱ περὶ ἡμᾶς ἅγιοι Ἀδελφοὶ Ἀρχιερεῖς, συμπαρακαθημένων ἡμῖν ἐνταῦθα τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, καὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐκφράσωμεν ἅπαξ ἔτι τὴν βαθυτάτην χαρὰν τῆς Παυλείου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡμῶν προσωπικῶς, ἐπὶ τῇ ἐν μέσῳ ἡμῶν παρουσίᾳ Ὑμῶν καὶ νὰ εὐχαριστήσωμεν Ὑμῖν ἐπὶ τῇ εὐλογίᾳ ταύτῃ, τὴν ὁποίαν ἐδώκατε εἰς ἡμᾶς, ἐγγιζούσης τῆς ἡμέρας τῆς Πεντηκοστῆς.

Ἦλθατε ἀπὸ τὴν Πόλιν τῆς Ὑπερμάχου Στρατηγοῦ τοῦ Γένους, τῆς Θεοτόκου, εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν τοῦτο Κέντρον τοῦ ἐλευθέρου Ἑλληνισμοῦ. Δεσμοὶ πίστεως, αἵματος, παραδόσεων, ἠθῶν καὶ ἐθίμων, φέρουν ἐγγύτατα πρὸς ἀλλή-

λους Ὑμᾶς τοὺς ἐκ τῆς Βασιλίδος προερχομένους, μετὰ ἡμᾶς τοὺς οἰκοῦντας εἰς τὸ ἴσοσπεφές Ἄστυ καὶ τὴν Ἑλλάδα πολίζοντες, ἀνήκοντες εἰς τὴν μίαν μεγάλην οἰκογένειαν τῶν Ὁρθοδόξων. Κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοκεφάλου ἐκκλησιαστικοῦ βίου, ἐνὸς καὶ ἡμίσεος αἰῶνος, ἡ εἰρηνικὴ ἐπίσκεψις τῆς Ὑμετέρας Σεπτῆς Κορυφῆς εἶναι ἡ τρίτη ἐπίσημος Πατριαρχικὴ παρουσία, προσηγηθέντων τῶν ἀοιδίμων Πατριαρχῶν Ἀθηναγόρου (1963) καὶ Δημητρίου (1987). Βεβαίως τρεῖς εἰσέτι μακαριστοὶ Πατριάρχαι ἐν ἐνεργείᾳ ἐμπεριόστατοι κατέφυγον ἐνταῦθα: οἱ ἀπελαθέντες Μελέτιος ὁ Δ' (1923) καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Στ' (1925) καὶ ὁ ἀσθενῶν Μάξιμος ὁ Ε' (1947), περιβληθέντες μετὰ τὸν βαθύτατον σεβασμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, εἰς ἀπόδειξιν τῆς ὑψηλῆς ἐκτιμῆσεως τοῦ Γένους ἡμῶν πρὸς τὴν Πατριαρχικὴν ἀξίαν. Καὶ ἡ Ἄγιοτάτη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀπέδειξε περιτράνω πόσον οἶδε τιμᾶν ἀξιοχρέως τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς ἐξ αὐτῆς ποικιλοτρόπως κατὰ καιροὺς εἰς αὐτὴν καταφεύγοντας καὶ ἐπιζητοῦντας τὸν γλυκασμὸν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς στοργῆς καὶ τῆς παρηγορίας.

Παναγιώτατε,

Ὁ Λαὸς τοῦ Θεοῦ τῆς Χώρας ἡμῶν, ἐν τῷ θεοστηρίκῳ προσώπῳ Ὑμῶν, ἀναγνωρίζει τὸν πνευματικὸν Πατέρα τοῦ Γένους, ἠγοούμενον ἐπαξίως τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ὄλων τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης, αἱ ὁποῖαι προέκνυσαν ἐκ τῶν κρατικῶν ὄντοτήτων, τῶν ἀναπτυχθεισῶν εἰς τὸ κανονικὸν ἔδαφος τοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, προκαθεζομένης πόλεως τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τῆς ἐποχῆς Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Καὶ ἡ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ παραμένει καὶ θὰ παραμένῃ προκαθεζομένη, οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνοδικῶν ἀποφάνσεων, ἀλλὰ καὶ διότι ἐπὶ αἰῶνας πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ἐβάσταζεν ὄχι μόνον τὸν ἴδιον Αὐτῆς σταυρὸν, ἀλλὰ καὶ τὸν σταυρὸν τῶν λοιπῶν Προσβυγενῶν Πατριαρχείων τῆς Ἀνατολῆς, μετὰ τὸν Ζ' αἰῶνα, ἀναπληροῦσα τὰ ἐλλείποντα εἰς αὐτὰ κενὰ ἐπὶ πολλὰς δεκαετίαις.

Παραμένει καὶ θὰ παραμένῃ ἑσαεὶ προκαθεζομένη, διότι ἂν καὶ ἐν ὀμηρεῖα διατελοῦσα, ἔπλεξε τὸν στέφανον τῶν ἐλευθεριῶν πολλῶν λαῶν καὶ ἐπολιτεύθη μετὰ ποιμαντικῆς σοφίας καὶ πραότητος καὶ εἰς τοὺς ἐγγύς καὶ εἰς τοὺς μακρὰν. Παραμένει καὶ θὰ παραμένῃ εἰς τὸ διηνεκὲς προκαθεζομένη, διότι ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ ζοφερᾶς δουλείας, ἐξανδραποδισμῶν, γενοκτονιῶν, βιαιᾶς ἀλλαξοπιστίας, συμφορῶν, καὶ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ παντοίων κινδύνων καὶ τῆς χλεύης τῶν ἐπανισταμένων, μετὰ μητρικῆς στοργῆς κύψασα ἐπὶ τὰ τραύματα ἡμῶν καὶ τὰς πληγὰς, ἃς ἐπήγαγεν ἡμῖν, ἐπ' εὐεργεσίᾳ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ἢ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ.

Εἶναι καὶ παραμένει προκαθεζομένη ἐπὶ δέκα καὶ πέντε αἰῶνας, διότι, ὡς πάντων διάκονος, ἀντεστάθη εἰς τὰς εἰσπηδήσεις ψευδαδέλφων καὶ λυμεάνων ἐπιδωκόντων τὴν διάσπασιν τῆς ἀγίας ἐνότητος τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀντεστάθη κατὰ καιροὺς καὶ εἰς πᾶσαν Παποκαίσαρικὴν καὶ Καισαροπαπικὴν διαστροφὴν τοῦ ἱεροῦ πολιτεύματος τῆς κατ' Ἀνατολὰς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Καὶ τὴν παραφυλακὴν τοῦ τε δόγματος καὶ τοῦ ἥθους τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως, πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχουσα, ἐχαρίσατο εἰς ἡμᾶς τὴν κανονικὴν ἡμῶν ὑπαρξιν ἐγγνηθεῖσα τὸν ἀπογαλακτισμὸν ἡμῶν καὶ τὴν ἐκ τούτου ἀπορρέουσαν ὄντοτητα καὶ ἐνηλικίωσιν. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἀγιωτάτη ἀπὸ Μητρὸς Ἀγίας προεληθοῦσα καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησία τῆς Ἑλ-

λάδος, ἀξίως πολιτευθεῖσα τῆς κλήσεως αὐτῆς καὶ ἀντιπελαγοῦσα τὴν χάριν καὶ τὴν εὐεργεσίαν, ὑπάρχει καὶ ἐστὶ καὶ εὐρίσκεται συνεχῶς ὀρθία καὶ μαχομένη εἰς μαρτυρίαν Ὁρθοδοξίας διδοῦσα εἰς πάντα αἰτοῦντα δείγματα τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος, ἔχουσα ὀργανωθῆ καὶ ἐξελιχθῆ εἰς ὄρμον καὶ ἀρίζηλον ἐκκλησιαστικὴν μονάδα τὴν ἱερὰν αὐτῆς ἀποστολὴν ἐν φόβῳ Θεοῦ ἐπιτελοῦσα.

Παναγιώτατε,

Τὸ μέγα μυστήριον διαιωνίου ἀντοχῆς τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἀρχαίαν κοιτίδα αὐτῆς διδάσκει πολλὰ.

Ἀποδεικνύει, ὅτι τὸ Γένος ἡμῶν παραμένει ὁ γνησιότερος ἐκφραστὴς τῆς οἰκουμενικότητος τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ Ἑλληνορθόδοξος πνευματικὴ Παράδοσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, πεπληρωμένη θείας σοφίας καὶ εἰρήνης, καθιστᾷ τὸν Θρόνον τοῦτον εὐσεβῆ πηγὴν ἐνότητος, γενεῶν καὶ γλωσσῶν, ἵνα ὦμεν ἐν οἱ πάντες σχέσει καὶ διαθέσει, τῇ κατ' ἀγάπην ταυτοβουλία καὶ συνανέσει, τῇ εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Καταδεικνύει καὶ ὅτι ἡ ὑπάτη Ἀρχὴ τῶν Ὁρθοδόξων, ἱερὸς θεσμὸς παγκοσμίου ἀναγνωρίσεως, δὲν ὑποτιμᾶται ὡς ἰθαγενὲς σωματεῖον κατὰ τὴν ἐμπαθῆ βούλησιν τοῦ προσκαίρου κυριάρχου, οὔτε καὶ μετατίθεται ὡς κρατικὴ προεβεία ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, κατὰ σχεδιασμὸν ψυχρῶν ὑπολογιστῶν, ὑπερρεαλιστῶν διπλωματῶν, παραφρόνων ὑπερεθνικιστῶν, διότι ἀντιπροσωπεύει τὸν οὐσιώδη πνευματικὸν καὶ ἠθικὸν παράγοντα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τὴν ἐπιτυχὴ δῆλωσιν τοῦ Πολωνοῦ Προέδρου Ἰγνατίου Μοτσιότσκι (1930).

Οἱ Πατέρες ἐτεχνούργησαν ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ τὸ ἱερὸν σύνθρονον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Γένους ἡμῶν καὶ ἡ Χάρις Του ηὐλόγησε τὴν ἱστορικὴν πρωτοπορίαν Της.

Ὅπως εἰς τὸ παρελθὸν οὕτω καὶ εἰς τὸ παρὸν ὁμόθυμος εἶναι ἢ προσδοκία ἢ Μήτηρ Ἐκκλησία νὰ λειτουργήσῃ πάσης κινητικώτερον, διὰ τὴν ἀνακαίνισιν καὶ ἐνότητα, κατὰ τὰς ἀρχὰς τὰς πανορθοδόξως ἐπανειλημμένως διακηρυχθείσας. Καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος τὸν ρόλον τοῦτον τῆς Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀναγνωρίζει καὶ ὄλαις δυνάμεσιν ὑποστηρίζει.

Ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἔχει φωνὴν καὶ θέσιν ἀνε-

γνωρισμένην καὶ ἀξιοπρεπῆ ἐφ' ὅλων τῶν θεμάτων, πνευματικῶν, ἠθικῶν καὶ κοινωνικῶν, τῶν ἀπτομένων τῆς ἄπαξ παραδοθείσης πίστεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπὸ ἀποστολικὸν καθῆκον καὶ ποιμαντικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὰς ψυχὰς τῶν τέκνων αὐτῆς. Διὸ καὶ συμπαρατάσσεται καὶ συστρατεύεται καὶ συνωδίνει καὶ συνευφραίνεται τῇ Μητρὶ αὐτῆς, κατὰ τὴν ἄνωθεν δοθείσαν εἰς αὐτὴν Χάριν.

Ἡ διακονία ἡμῶν εἶναι δόμα καὶ χάρισμα τοῦ Κυρίου πρὸς μαρτυρίαν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ διάχυσιν τῆς ἀγάπης Του ἐν τῷ κόσμῳ. Ἡ Ἐκκλησία δὲν ἐγκατέλειπε μόνον τὸν ἄνθρωπον πλάνητα εἰς τὴν ἐρημίαν τῆς Βαβυλῶνος κάθε ἐποχῆς, ἀλλὰ, ὡς προοίμιον τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ὑπερέβη πᾶσαν στατικότητα καὶ τροχόπεδον καὶ ἔδρασεν ἐν πλησμονῇ ἐνοράσεως, ὡς ζωοποιὸν Σῶμα Χριστοῦ, ἔργῳ καὶ λόγῳ. Ἰδιαιτέρως μάλιστα σήμερον, ὅτε ἡ συστροφή τῶν πονηρευομένων καὶ ἡ ἀνάλητος καὶ σκληροκάριος ἀνθρωπίνη παρουσία προικίζει τὴν ἀνθρωπότητα μὲ ὀδύνην πρωτοφανῆ καὶ σκέψεις μελαγχολικάς, ὁ ρόλος τῆς Ἁγίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶναι νὰ ὑποὶ τὴν φωνήν, νὰ ἀφυπνίσῃ συνειδήσεις, νὰ ἐγείρῃ τρόπαια, νὰ ἐπιχειρῇ τὰς ρήξεις, νὰ τέμνῃ ὁδούς, νὰ ὀδηγῇ πρὸς σωτηρίαν. Μόνον οὕτω πρᾶττουσα δικαίῳ τὴν παρουσίαν της καὶ ἐπισπᾶ τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀναγνώρισιν.

Παναγιώτατε,

Ἐπὶ τῇ εὐσήμεν ταύτῃ εὐκαιρία ὑψοῦμεν τὸ κύπελλον ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακροημερευσεως τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ τῆς συνοδείας Αὐτῆς, τῆς εἰρήνης σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως καὶ ἀντιλήψεως τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς προσωπικῆς εὐτυχίας ἐνὸς ἐκάστου τῶν Σεβασμιωτάτων Συνοδικῶν Συνέδρων καὶ λοιπῶν Ἀρχιερέων καὶ εὐγενῶν Ἀρχόντων καὶ παντὸς προσκεκλημένου εἰς τὴν Τράπεζαν ταύτην.

Εἰς πολλὰ ἔτη, Παναγιώτατε Ἅγιε Ἀδελφέ!

Στὴ συνέχεια ἡ Α.Θ.Π. ἔκανε τὴν ἐξῆς πρόποση:

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κύριε Χριστόδουλε,

Ἐξοχώτατοι,

Ἱερώτατοι Μητροπολίται τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ πάντες οἱ ἀγαπητοὶ συνδαιτυμόνες,

Ἀπὸ τῆς ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς τὸ εἶναι τινα σύσσιτον καὶ συνέσιτον ἄλλου, τὸ συντρῶγειν δηλαδὴ καὶ συγκαθέζεσθαι περὶ τὴν ἱερὰν ἐστίαν, ἀπετέλει ἐνδειξιν πλήρους ἀποδοχῆς τοῦ ξένου, ὅ,τι ἐγκαρδιώτερον ἢ δύνάτο τις νὰ ἐκδηλώσῃ διὰ τὸν ἐπισκέπτην του. Καὶ κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τοῦ Χριστιανισμοῦ αἱ κοιναὶ τράπεζαι ἦσαν συνήθεις καὶ παρίστων τὴν ἀμοιβαίαν ἀγάπην τῶν χριστιανῶν, τῶν ὁποίων ἦν ἡ καρδιά καὶ ἡ ψυχὴ μία, διὸ καὶ ἀγάπαι ἐκλήθησαν. Ὁ εὐχαριστιακὸς καὶ θρησκευτικὸς χαρακτὴρ τῆς κοινῆς τραπέζης διατηρεῖται σήμερον ἔντονος εἰς τὰς κοινοβίους Μονάς.

Ἄλλ' ἡ Μετριότης ἡμῶν αἰσθανόμεθα σήμερον ἐντονώτατα τὸν εὐχαριστιακὸν καὶ θρησκευτικὸν χαρακτῆρα τῆς τραπέζης ταύτης, τὴν ὁποίαν μετὰ πάσης ἀγάπης καὶ τιμῆς μᾶς προσφέρετε, Μακαριώτατε. Διότι αἰσθανόμεθα παροῦσαν τὴν πρωτοχριστιανικὴν ἐνότητα τῆς μιᾶς ψυχῆς καὶ μιᾶς καρδίας, ἣ ὁποία ἐνώνει ἡμᾶς μεθ' Ὑμῶν καὶ μεθ' ὅλων τῶν ἀγαπητῶν συνδαιτυμόνων καὶ μεθ' ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ βιοῦμεν τὴν ἐνότητα αὐτὴν ὡς ἐν παρὸν ἅμα καὶ ἐν ταῦτῳ ἐσχατολογικὸν γεγονός, τὸ ὁποῖον πληροῖ τὴν ὑπαρξιν, ὥστε αὕτη νὰ στέγῃ τοὺς πάντας ὑπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὄροφην, τὴν τῆς θείας πρὸς ὅλους ἴσης ἀγάπης.

Ὑπὸ τὴν στέγην αὐτῆς τῆς ἴσης πρὸς ὅλους ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ἀδυνατοῦν νὰ ὑπάρξουν ἀτομικαὶ διεκδικήσεις ὑπεροχικῆς θέσεως τοῦ ἐνὸς ἀγαπωμένου ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐναντι τοῦ ἀπολαύοντος τῆς αὐτῆς ἀγάπης ἄλλου, καὶ οὕτως ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ἀρμονία καὶ ἡ ἀποδοχὴ τῶν πάντων καθίσταται ἐσωτερικὸν βιωματικὸν γεγονός, καθορίζον καὶ τὴν ἐξωτερικὴν συμπεριφορὰν συμφώνως πρὸς τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ (ἐσωτερικοῦ βιώματος).

Αὕτη ἡ βαθυτάτη αἰσθησις τῆς ἐν Χριστῷ ἐνότητος τῶν πάντων, ἣ ὁποία καὶ ἀποτελεῖ τὴν πεμπουσίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, συνιστᾷ ὄντως μίαν ἄλλοιαν ἀσυνήθη κατάστασιν, ἐν βίωμα καινοφανῆ καὶ ἐπαναστατικὸν διὰ τὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος ἔχει συνηθίσει εἰς τὴν ἀντιπαλότητα καὶ τὸν ἀνταγωνισμόν. Δι' αὐτὸ καὶ ἡχεῖ περιέργως ὁ λακωνικῶς ἐκφράζων αὐτὴν τὴν καινὴν ἐντολήν Ἅγιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος, λέγων: «Πάντας τοὺς πιστοὺς ὡς ἓνα βλέπειν ὀφείλομεν» (Θεολ. καὶ Πρακτ. Κεφ. Ρ', 3, Φιλοκα-

λία, έκδ. ΕΠΕ, τομ. 19Α σελ. 474, έκδ. Παπαδημητρίου, Άγ. Νικοδ. τομ. Γ σελ. 247, παρ. ξα).

Ίσως τὸ ξένον τοῦ ἀκούσματος ὀφείλεται καὶ εἰς τὸ ὅτι συνηθίσαμεν τὴν χρῆσιν τῆς λέξεως ἀγάπη, χωρὶς ἐπαρκῆ ἐμβάθυνσιν εἰς τὴν σημασίαν της, ὥστε νὰ ταυτίζωμεν πολλάκις αὐτὴν πρὸς μίαν φιλανθρωπίαν, ἢ ὁποία δὲν περικλείει ἄνοιγμα τοῦ ἐγὼ πρὸς τὸν ἄλλον, ἀλλὰ μόνον μίαν χειρονομίαν βοήθειας.

Παρ' ἡμῶν ὁμως τοῖς πιστοῖς τὰ αἰσθήματα δὲν ἔχουν οὕτως. Ὄντως βλέπομεν πάντας τοὺς ἀνθρώπους ὡς ἓνα καὶ ἡ ἐνότης αὕτη ἀρτύνει τὴν τράπεζαν ταύτην, καὶ τὴν διαφοροποιεῖ ἀπὸ ἄλλας τραπέζας εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἀνταγωνισμὸς δὲν ἔχει ἐκλείψει.

Ἐν τῇ καινῇ, λοιπόν, ταύτη αἰσθήσει τῆς βαθείας καὶ ὑπαρκτικῆς ἐνότητος ὄντες, ἐγείρομεν τὸ κύπελλον ἵνα εὐχαριστήσωμεν ὀλοκαρδίως τὴν Ὑμετέραν φίλην Μακαριότητα διὰ τὴν πλουσιωτάτην εἰς ἐδέσματα καὶ εἰς ἀγάπην τράπεζαν ταύτην καὶ ἵνα ὑπὲρ τῆς αἰωνίου διατηρήσεως ζωῆς τῆς ἐνότητος αὐτῆς εὐχηθῶμεν, ὥστε νὰ ἀπολαμβάνωμεν ἐν εἰρήνῃ καὶ εὐχαριστίᾳ τὰ ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ, ὧν πρῶτον ἡ χαρὰ τῆς ἐν τῇ ἐνότητι ἀγάπης.

Εἶψαν τὰ ἔτη Ὑμῶν ὡς πλεῖστα, Μακαριώτατε Ἀδελφέ, ὁ δρόμος Ὑμῶν εἰρηνικὸς καὶ ἐπιτυχῆς, καὶ ἡ καρδιά Ὑμῶν πεπληρωμένη τῆς οὐρανίου χαρᾶς καὶ ἀγαλλιᾶσεως, τῆς ὁποίας μέτοχοι εἶθε νὰ γίνωνν καὶ πάντες οἱ φίλτατοι ὁμοτράπεζοι. Ἀμήν.

Στὴ Νέα Φιλαδέλφεια

Τὸ ἀπόγευμα ὁ Παναγιώτατος εὐλόγησε τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν ἀναπλάσεως τοῦ πολιτιστικοῦ κέντρου Ἑλληνισμοῦ τῆς Διασπορᾶς τοῦ Δήμου Νέας Φιλαδελφείας «Ἀνδρέας Παπανδρέου», μεταβαίνοντας στὴν Ἱ. Μητρόπολη Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας. Προσφωνώντας ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεως κ. Παντελῆς Βραντζελιάς τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχην εἶπε:

Παναγιώτατε,

Ἡ ἀπέραντη ἀγάπη καὶ προστασία τοῦ Θεοῦ ἐπέτρεψε νὰ πάροουμε σήμερον μεγάλο κομμάτι χαρᾶς.

Ἰδιαίτερος χαρμὸσυννη ἢ σημερινὴ ἡμέρα ἀφοῦ ἡ πόλη μας, ἡ Ν. Φιλαδέλφεια καὶ ὁ Λαὸς της

ἔχουν τὴν ἐξαιρετικὴ τιμὴ νὰ φιλοξενοῦν ἓναν ὑψηλὸ ἐπισκέπτη, τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιώτητα τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχην Κων/λεως καὶ Ν. Ρώμης κ.κ. Βαρθολομαῖο.

Κι αὐτὴ ἡ πόλη ποὺ εἶναι καταφύγιο καὶ κατοικία Μικρασιατῶν, Κωνσταντινουπολιτῶν καὶ Ποντίων φύλαξε βαθιὰ μέσα στὴν καρδιά της τίς ὀρθόδοξες Χριστιανικὲς νοθεσίες τῶν προγόνων της, κι ἔτσι τώρα μὲ ἐνθουσιασμὸ ἀποδέχεται τὴν μεγάλη εὐλογία καὶ κλίνει τὸ γόνυ μπροστὰ στὴν σεπτὴ ἀγιότητά σας, στὸν Προκαθήμενον ἑκατομμυρίων Ὀρθόδοξων Χριστιανῶν καὶ σᾶς καλῶς ὀρίζει ἔμπλη χαρᾶς καὶ ἱεροῦ δέους. Κι ὅπως οἱ μαθητὲς τοῦ Κυρίου «ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ» τὴν ὥρα τῆς Ἀναλήψεως, ἔτσι κι ἐμεῖς ἀκουμπᾶμε τὰ βλέμματά μας καὶ τὴν καρδιά μας πάνω σ' ἐκεῖνον ποὺ ὄρισε ὁ Θεὸς στὴ θέση του πάνω στὴ γῆ, καὶ δὲν μποροῦμε νὰ σᾶς ἀποχωριστοῦμε καὶ περιμένουμε σὰν παιδιὰ νὰ πάροουμε θάρρος καὶ δύναμη ἀπὸ τὴν δύναμη τοῦ πατέρα μας καὶ παραμυθία καὶ στοργὴ καὶ ἀγάπη.

Παναγιώτατε,

Ἐκ μέρους τοῦ Δήμου Ν. Φιλαδελφείας, τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τῆς Πόλης μας, τοῦ Παγκόσμιου Πολιτιστικοῦ Ἰδρύματος Ἑλληνισμοῦ τῆς Διασπορᾶς «ΑΝΔΡ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ», ἀλλὰ καὶ ὅλου τοῦ Φιλαδελφειώτικου Λαοῦ,

Σᾶς καλῶς ὀρίζω καὶ σᾶς ἀπονέμω το ΧΡΥΣΟ ΚΛΕΙΔΙ τῆς πόλης μας, τονίζοντας γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ ὅτι οἱ στιγμὲς αὐτὲς εἶναι ἱστορικὲς γιὰ ὅλους καὶ θὰ μείνουν στὶς μνῆμες ὄλων ἀναλλοιώτες.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας κ. Κωνσταντῖνος εἶπε:

Παναγιώτατε καὶ Θειότατε Δέσποτα, καὶ Οἰκουμενικὸ Πατριάρχα κ.κ. Βαρθολομαῖε,

Βαθύτατα συγκινημένοι ἐκ τῆς παρουσίας τῆς Ὑμετέρας πολυσεβάστου καὶ προσκυνητῆς, πᾶσιν ἡμῖν, Παναγιώτητος καὶ τῆς Συνοδείας αὐτῆς, καὶ ἐκ τῶν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν, τὰς ὁποίας Αὕτη ἡγαθύνθη νὰ ἐπιδαφιεύσῃ πρὸς ἡμᾶς, ἀγιάζουσα καὶ ἐπευλογοῦσα τὸ ἀνακαινιζόμενον Πολιτιστικὸν Κέντρον Ἑλληνισμοῦ τῆς Διασπορᾶς, τοῦ Δήμου Ν. Φιλαδελφείας, δοξολογοῦντες ἐπὶ τούτῳ τὸν Κύριον καὶ Θεὸν ἡμῶν, εὐχαριστοῦμεν ἐν ταυτῶ ἀπὸ μέσης καρδίας τὴν

Ἑμετέραν σεπτὴν Κορυφήν, διότι, παρὰ τὴν μέριμναν πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, τῆς ἀνὰ τὸν κόσμον Ὁρθοδοξίας, καὶ τὸν φόρτον τῶν ὑποχρεώσεων Αὐτῆς, κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν Αὐτῆς εἰς τὴν Πατρίδα ἡμῶν, δὲν παρεῖδε τὴν ταπεινότητα ἡμῶν καὶ ἐδέχθη, ἐν τῇ πατρικῇ καὶ περὶ ἡμῶν ἀγάπῃ Αὐτῆς, νὰ ἐπευλογήσῃ καὶ τὸ Ἴδρυμα τοῦτο καὶ τὸν Θεοφιλῆ Λαὸν τῆς ἡμετέρας Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως, ὁ ὁποῖος προσβλέπει πρὸς τὸ πάνσεπτον πρόσωπον τῆς Ἑμετέρας Παναγιότητος μετὰ σεβασμοῦ βαθυτάτου, υἱικῆς ἀφοσιώσεως καὶ χαρμονῆς ἀρρήτου.

Παναγιώτατε,

Παρακαλῶ βεβαιωθῆτε, ὅτι αἱ καρδίαι πάντων ἡμῶν, Κλήρον καὶ Λαοῦ τῆς Θεοφρονητοῦ ταύτης Μητροπόλεως, εἶναι πάντοτε ἐστραμμέναι πρὸς τὸν πανίερον Οἰκουμενικὸν Θρόνον καὶ τὴν Ἑμετέραν Γερασμωτάτην καὶ Τετιμημένην Παναγιότητα, τὸν Φύλακα Ἄγγελον τῶν Παραδόσεων τοῦ Γένους ἡμῶν καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὸ ὁποῖον εἶναι καθηγιασμένον ὑπὸ Συνόδων Ἁγίων καὶ τῶν τιμίων αἱμάτων Ἁγίων καὶ Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν καὶ Διδασκάλων τῆς Ἁγίας ἡμῶν Πίστεως. Πρὸς αὐτὴν τὴν οἰκουμενικὴν Καθέδραν προσβλέπομεν πάντες ὡς πρὸς Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ φάρον πνευματικόν, παρὰ τοῦ ὁποῖου ἐκπέμπονται, πρὸς τοὺς ἐγγυς καὶ τοὺς μακρὰν, τηλαυγεῖς αἱ ἀκτίνες τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως.

Παναγιώτατε, εὐγνωμονοῦντες ἐκ βαθέων τὴν Ἑμετέραν πεπνυμένην Παναγιότητα, ἐπὶ τῇ ἱερᾷ παρουσίᾳ Αὐτῆς ἐν μέσῳ ἡμῶν, εὐχόμεθα ἀπὸ μέσης καρδίας, ὅπως ὁ πανάγαθος Θεὸς καὶ Δομήτωρ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, χαρίζηται πρὸς τὴν Ἑμετέραν τετιμημένην Κορυφήν ὑγίαν ἀστεμφῆ καὶ ἡμερῶν μακρότητα, πρὸς συνέχισιν ἐπὶ μακρὸν τοῦ ἱεροῦ καὶ θεοφιλοῦς ἔργου πηδαλιονχίας τῆς ἀνὰ τὸν κόσμον Ὁρθοδοξίας.

Ἡ Α.Θ.Π. εἶπε τὰ ἐξῆς:

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κύριε Χριστόδουλε,

Τερώτατε καὶ ἀγαπητὲ ἀδελφὲ Ποιμενάρχα τῆς θεοσώστου ταύτης Μητροπόλεως κύριε Κωνσταντίνε,

Ἐντιμότητε κύριε Δήμαρχε Νέας Φιλαδελφείας, Τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Μεγάλην ἐκφράζομεν χαρὰν καὶ δυσκόλως

πειθαρχοῦμεν τὴν συγκίνησίν μας, εὐρισκόμενοι ἐνώπιον τοῦ εὐσεβοῦς προσφυγικοῦ λαοῦ τῆς Νέας Φιλαδελφείας, προερχομένου κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς ἐκριζωθείσης παλαιᾶς, τῆς ὁποίας τὸν τίτλον καὶ τὴν εὐθύνην κατείχομεν, προτοῦ ὁ τῶν ἀρχιερέων χορὸς ἀναθέσει τῇ ἡμετέρᾳ Μετρούτῃ τὴν διαποίμανσιν τῆς Τεράς Μητροπόλεως Χαλκηδόνος καὶ εἶτα τὸ μέγα ἔργον τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἁγίας, Οἰκουμενικῆς καὶ Πατριαρχικῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐδρας.

Ἀπὸ τῆς τραγικῆς ἐκριζώσεως τοῦ 1922, αἱ ἀρχαῖαι μητροπόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς παρὰ Προποντίδα Θράκης ἀπέμειναν ὡς ὀνόματα ἄνευ λαοῦ, ὡς ἱστορία, ὡς μνημεῖα πνεύματος καὶ πίστεως. Οἱ γείτονες τῶν ἀπελθόντων παρέμειναν ἐκεῖ μόνοι, νοσταλγοῦντες τὴν φιλοκαλίαν αὐτῶν, οἱ τάφοι τῶν προγόνων ἀπέμειναν ἀκαλλώπιστοι.

Οἱ ἀπερχόμενοι συνωσιόθησαν εἰς κοπιώδη θαλάσσιον κλύδωνα καὶ τοὺς ὑπεδέχθη ἡ νέα των πατρῶν διαθέτουσα τὰ γλίσχρα τῆς μέσας, προκειμένου νὰ ἀνακουφισθοῦν αἱ ἄμεσοι ἀνάγκαι καὶ νὰ στερεωθῇ τὸ φρόνημα τῶν πασχόντων. Ἡ φιλεργία ὅμως καὶ ἡ ἐπιμέλεια αὐτῶν τοὺς ἐνεσωμάτωσε καὶ τοὺς ἀνέδειξεν εἰς ἀξιολόγους δημιουργοὺς τῆς κοινωνίας εἰς τὴν ὁποίαν ἐνετάχθησαν.

Ἡ νοσταλγία ὅμως τῶν προγονικῶν ἡθῶν, ἡ περίσκεψις καὶ ἡ περισυλλογὴ τὴν ὁποίαν προκαλοῦν αἱ ἀναμνήσεις, τοὺς ὠθεῖ ἤδη νὰ θεμελιώσουν τὸ Πνευματικὸν τοῦτο Κέντρον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ συνδυάζεται ἡ ζωσα παράδοσις καὶ ἡ πνευματικὴ προετοιμασία τῆς φιλέργου νεολαίας τῆς Νέας Φιλαδελφείας διὰ τὴν πρόοδον καὶ τὸ μέλλον.

Εὐλογοῦντες καὶ πατρικῶς συγκαίροντες, θέτομεν τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ προβλεπομένου λαμπροῦ τούτου Κέντρου τοῦ Δήμου σας, τοῦ ὁποῖου χαίρομεν ὅτι εἴμεθα ἐπίτιμος δημότης, καὶ ἀπενθύνομεν τὰς πλέον πηγαίας εὐχὰς διὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν καὶ στερέωσιν αὐτοῦ, προσδοκῶντες πράξεις μεγάλας καὶ θαυμαστάς, αἱ ὁποῖαι θὰ ὑπερβοῦν τὴν φθαρτὴν τοῦ κτιρίου ὑλῆν καὶ θὰ ἀναχθοῦν εἰς καλλιέργειαν ψυχῆς, πρὸς δόξαν Θεοῦ Ζώντος.

Ἡ χάρις Αὐτοῦ καὶ ἡ ἡμετέρα ταπεινὴ ἀλλὰ ἐγκάρδιος εὐλογία εἶθε νὰ εἶναι πάντοτε μαζί σας.

(Συνεχίζεται)

Τῷ ΑΓΝΩΣΤῷ ΘΕῷ (DEO IGNOTO)

(Λόγος στὸν Ἄρειο Πάγο, 29.6.1999)

Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,
Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Καρθαγένης κ. Χρυ-
σόστομε, ἐκπρόσωπε τοῦ Μακαριωτάτου Πα-
τριάρχου Ἀλεξανδρείας,
Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Ἱεραπόλεως κ. Εἰρη-
ναίε, Ἐξαρχε Παναγίου Τάφου, ἐκπρόσωπε
τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων,

Τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτου
κ. **ΘΕΟΚΛΗΤΟΥ ΚΟΥΜΑΡΙΑΝΟΥ**

Σεβασμία καὶ Θεοτίμητε τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,
Ἐξοχώτατε κ. Δήμαρχε,
Ἐντιμότατοι ἐκπρόσωποι τῶν πολιτικῶν, δικα-
στικῶν, δημοτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν.
Ἐλλογμώτατοι καὶ περισπούδαστοι κ. καθηγηταί,
Τιμώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, Συμπρεσβύτεροι
καὶ Χριστοῦ Διακονία,
Χριστεπώνυμον καὶ φιλόθεον πλήρωμα τῆς Ἀπο-
στολικῆς καθέδρας τῆς περιωνύμου πόλεως
τῶν Ἀθηνῶν.

Οὐρανίου χάριτος καὶ ἀγαλλιάσεως πνευμα-
τικῆς πληροῦται ἡ σημερινὴ πανευφρόσυνος ἡμέ-
ρα, ἐν ἣ ἡ μεγαλόφωνος τῶν ὀρθοδόξων πανήγυ-
ρις τιμᾷ τὴν πανσέβαστον καὶ πανίερρον μνήμη
τῶν πρωτοκορυφαίων καὶ πανενδόξων Ἀποστό-
λων Πέτρου καὶ Παύλου.

Ὁ Ἀποστολικὸς θρόνος τῆς περιωνύμου Ἐκ-
κλησίας τῶν Ἀθηνῶν ἀνάμνησιν ποιεῖται γεγονό-
τος θαυμαστοῦ καὶ μεγάλου ὃ εἰργάσθη ἡ παν-
σθενῆς δεξιὰ τοῦ Ὑψίστου, «ὅστις πάντας ἀνθρώ-
πους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας
ἐλθεῖν» διὰ τοῦ τετιμημένου σκεύους τῆς ἐκλογῆς
Του, τοῦ θεοῦ Παύλου, μετὰ τοῦ, ἐπὶ τοῦ Ἀρείου
Πάγου, σωτηρίου κηρύγματος αὐτοῦ περὶ τοῦ
Ἀγνώστου, τοῖς Ἀθηναίοις, Θεοῦ.

Μεθ' ἱεράς λοιπὸν συγκινήσεως καὶ δέους
ιστάμεθα καὶ ἡμεῖς σήμερον εἰς τὸν ἴδιον τοῦτον
τόπον, ὅπου ἔστησαν οἱ ὠραῖοι πόδες τοῦ εὐαγγε-
λιζομένου τὴν εἰρήνην καὶ τὰ ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ
Πρωτοκορυφαίου Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύ-
λου, ὃ ὅποιος, κόποις ἀτρύτοις καὶ βασάνοις καὶ
διωγμοῖς καὶ στεναγμοῖς ἀλαλήτοις τὴν οἰκουμέ-
νην τῶν ἐθνῶν ἐφώτισεν, κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον

τοῦ Κυρίου ὃ ἐστι «δύναμις Θεοῦ εἰς σωτηρίαν
παντὶ τῷ πιστεύοντι» (Ρωμ. 1, 16).

Ἐν τῷ αὐτῷ χρονικῷ διαστήματι, ὅμως, τῆς
σικρᾶς ζωῆς ἡμῶν, ιστάμεθα καὶ ὑπὸ τὴν σκιάν
τοῦ βράχου τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ
θεσπεσίου ἀρχιτεκτονικοῦ ἀριστουργήματος, τοῦ
Παρθενῶνος, τοῦ διαιωνίου τούτου συμβόλου τοῦ
μέτρου καὶ τῆς ἀρμονίας, τῆς πλαστικότητος καὶ
τοῦ κάλλους καὶ –συνελόντι εἰπεῖν– ὄλων ἐκείνων
τῶν ὑψηλῶν ἰδεωδῶν τὰ ὅποια συνθέτουν τὸν
κλασσικὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν. Δημιουργήμα-
τα τῶν ἐνδόξων προγόνων ἡμῶν εἰς τοὺς ὁποίους
χρεωφειλέται εἶμεθα καὶ ἡμεῖς καὶ σύμπας ὁ πεπο-
λιτισμένος κόσμος.

Ἐν ᾧ χρόνῳ ἀναμένομεν τὴν ἄφιξιν τῆς «μελαμι-
πέπλου» εὐριπιδείου νυκτός, ἀνατρέχομεν νοερῶς
εἰς τὴν καθοριστικὴν αὐτὴν διὰ τὴν τῶν Ἀθηνῶν
πόλιν ἡμέραν καὶ ἐνωτιζόμεθα τοῦ θεοῦ Ἀποστό-
λου ὁμιλοῦντος εἰς τοὺς δεισιδαιμονεστέρους τῶν
Ἑλλήνων, τοὺς Ἀθηναίους, διὰ τὸν Ἀγνώστον,
πρὸς αὐτούς, Θεόν...

«*Σταθεῖς δὲ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου
ἔφη. Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμο-
νεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ. διερχόμενος γὰρ καὶ ἀνα-
θεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὔρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ
ἐπεγέγραπτο, Ἀγνώστῳ Θεῷ. Ὅν οὖν ἀγνοοῦντες
εὐσεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν.*»

Περὶ αὐτοῦ τοῦ μόνου καὶ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἐδη-
μηγόρησεν ὁ Παῦλος εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, καλέ-
σας τὸ φιλόκαλον καὶ εὐγενὲς γένος τῶν Ἑλλήνων
εἰς τὴν ἀληθινὴν Θεογνωσίαν.

Σύμφυτος καὶ ὁμόχρονος μὲ τὴν ἀνθρωπίνην
φύσιν τυγχάνει καὶ ἡ ἐσωτάτη ροπή αὐτῆς νὰ συν-
αντηθῇ ὑπαρξιακῶς μετὰ τοῦ ἀρχετύπου τῆς, τὸ
ὅποιον ἀποτελεῖ καὶ τὸ κεντρικώτερον σημεῖον
τῆς ἀναφορᾶς τῆς καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν ὄντολογι-
κὴν τῆς, ἀριστοτελικὴν, ἐντελέχειαν.

Ὁλόκληρος ἡ ἱστορία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους,
ἐντὸς τῆς ἀκαταπαύστου καὶ ἀκαταλύτου ροῆς
τῶν αἰώνων, εἰς ὅλα τὰ μήκη καὶ τὰ πλάτη τῆς ἐν
ῦδασι κρεμαμένης γῆς, θὰ ἠδύνατο νὰ περιγραφῆ
ὡς μία ἐναγώνιος ἀναζήτησις τοῦ Θεοῦ. Ὁ οὐρά-
νιος ναυαγὸς ἀνθρώπος, ὡς ἄλλος μυθικὸς Ὀδυσ-
σεὺς περιπλανᾶται εἰς τὰ πέλαγα τοῦ βίου ἀνα-

ζητῶν καὶ ἐπιζητῶν διακαῶς τὴν Ἰθάκην του, ὅπου εὐρίσκεται καὶ ἡ κατάπανσις του, προσέτι δὲ καὶ ἡ ὄντολογικὴ αὐτοῦ ἀναφορά. Τοῦτο ἐποίησαν καὶ οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας μετὰ τὸ ἀνήσυχο καὶ σπινθηροβόλο πνεῦμα, μετὰ τὸν γόνιμο προβληματισμὸ καὶ τὴν φιλοπρόοδον περιέργειαν, ἀναζητοῦντες τὸ ἀκρότατον τῶν πάντων ἐφετόν. Ἡστοχῆσαν ὅμως περὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν θεογνωσίαν καίτοι «ὁ Θεὸς τὰ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται». Εἰς τὴν προσπάθειάν των νὰ γνωρίσουν τὸν Θεόν, ἐνεπιστεύθησαν περισσοτέρως τὴν δύναμιν τοῦ νοός των καὶ τὰ ἐπιτεύγματα τῆς σοφίας των καὶ διὰ τοῦτο ἀπέτυχαν καὶ ἐξετράπησαν ἀπὸ τὴν θεογνωσίαν εἰς τὴν ἀγνωσίαν καὶ τὸν συγκρητισμὸν.

Ἡ ἀναζητήσις των αὐτὴ προσέκρουσε εἰς τὸν ἄκρατον ὀρθολογισμὸν των καὶ εἰς τὴν ὑπερβολικὴν ἐμπιστοσύνην των εἰς τὴν δύναμιν τοῦ πνεύματός των, τὸ ὁποῖον καὶ τοσοῦτον ἐσκοτίσθη καὶ ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τῆς ἀληθείας, ὥστε νὰ ἀπονέμηται λατρείαν εἰς τὴν κτίσιν καὶ οὐχὶ εἰς τὸν κτίσαντα, στὸ ἀντικείμενον καὶ οὐδόλως στὸ δρῶν ὑποκείμενον.

Στηριζόμενοι εἰς τὴν εὐγένειαν καὶ λεπτότητα τοῦ πνεύματός των, παρωδηγήθησαν εἰς μίαν πνευματικὴν ἀλαζονίαν καὶ ἐπαρσιν καὶ διὰ τοῦτο «παρὰ τὰς ἐναγωνίους καὶ ἐπιμόνους προσπαθείας των» δὲν ἀνεῦρόν τὴν αἰτίαν τῶν ὄντων. Ἐπενόησαν θεοὺς ποιήματα τῶν χειρῶν των εἰς τοὺς ὁποίους μάλιστα προέβαλλον τὰ ἰδικὰ των πάθη καὶ τὰς ἰδικὰς των ἀδυναμίας, «ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνας φθαρτοῦ ἀνθρώπου» καὶ τελικῶς ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδιά. Ἡ φιλόκαλος ὅμως καὶ σπινθηροβόλος φύσις των συνέχισεν τὴν περιπλάνησιν τῆς πρὸς ἀναζητήσιν τοῦ ἀληθινοῦ, τοῦ τελείου, τοῦ ὠραίου.

Τεκμήριον αὐτῆς τῆς ἀναζητήσεως (καὶ διαρκούς ἀμφισβητήσεώς) των ἦτο τόσον ἡ προθυμία των νὰ ἀκούουν μετὰ προσοχῆς πάντας τοὺς βουλομένους ἀγορεύειν, ὅσον καὶ ὁ βωμὸς τὸν ὁποῖον ὑψωσαν εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως των καὶ ἀφιέρωσαν εἰς τὸν Ἄγνωστον Θεὸν περὶ τοῦ ὁποίου ὁ μέγας Παῦλος δημηγορῶν ἐτόνισεν ἐμφαντικῶς ὅτι αὐτὸς ἐστὶ ὁ ἀληθὴς Θεός, ὁ δημιουργὸς καὶ Πατέρας πάντων τῶν ἀνθρώπων. Τόπος δὲ ἀγαπητὸς τῆς καταπαύσεως αὐτοῦ, ἡ ψυχὴ ἑνὸς ἐκάστου τῶν ἀνθρώπων.

Ἐπὶ τοῦ ἰδίου ὅμως τόπου ἐὰν εὐρίσκετο, Μακαριώτατε Πάτερ, καὶ σήμερον ὁ μεγαλοφωνότα-

τος τῶν Ἀποστόλων Παῦλος καὶ ἐθεώρει τὰ σήμερον ἐπισυμβαίνοντα εἰς τὸν κλεινὸν Ἄστυ καὶ τὸν κόσμον, φοβοῦμαι ὅτι θὰ ἐχρειάζετο νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἰδίαν καὶ πάλιν διδασκαλίαν, διὰ τὸν ἐν πολλοῖς καὶ οὐσιαστικῶς Ἄγνωστον Θεὸν εἰς τοὺς σημερινούς πολίτας τῆς χριστιανικῆς ἢ μᾶλλον τῆς μεταχριστιανικῆς, ὡς πολλοὶ διατείνονται, ἀνθρωπότητος.

Ὁ θεοδεϊδὴς ἐκεῖνος νοῦς θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνεύρῃ πολλὰς ὁμοιότητας τῆς σημερινῆς ἐποχῆς μετὰ ἐκείνην κατὰ τὴν ὁποῖαν ὠμίλησε τὸ πρῶτον περὶ τοῦ Ἄγνωστου Θεοῦ. Καθὼς καὶ σήμερον ἡ πλειονοψηφία τῶν ἀνθρώπων, τῶν σχήματι μὲν ὄντων χριστιανῶν πράγματι παρόντων φονευτῶν, ἀγνοοῦν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ὁ ὁποῖος εἶναι λόγῳ καὶ διανοίᾳ, πολλῶν ἐξ ἡμῶν τῶν χριστιανῶν, ὁ μέγας ἀπών.

Ληγοῦσης τῆς δευτέρας μετὰ Χριστὸν χιλιετίας, ὁ πολυπράγμων καὶ πολυτεχνίτης ἄνθρωπος, ὁμοιάζει τῷ τεχνολόγῳ ἐκείνῳ ὅστις ἐθωράκισε τὸ πλοῖον αὐτοῦ ἀφειδῶς μετὰ τόνων σιδήρου, τόσον ὥστε νὰ ἀποπροσανατολισθῇ ἢ βελόνα τῆς πυξίδος αὐτοῦ καὶ νὰ ἀπολέσῃ τὸν προορισμὸν του. Ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος ἀπὸ τὸν βυθὸ τῆς ἱστορίας, πού ὡς ἐπιστήμη πρῶτοι οἱ Ἕλληνες μετὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἀνέδειξαν, στέλλει μήνυμα σαφὲς στοὺς τεχνολογολάγνους τοῦ αἰῶνος μας λέγων πρὸς ἡμᾶς:

«μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοός ὑμῶν».

(Πρὸς Ρωμαίους 12,2).

Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἀναζητᾷ ἐναγωνίως τὴν ζωήρρυτον ἐκείνην πηγὴν ἢ ὁποῖα θὰ προσφέρει ἀναψυχὴν καὶ ἀνάπαυσιν εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ὑπαρξιακὴν δίψαν. Κατείδωλος παρίσταται καὶ σήμερον ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ ψευδοθεοῦς καὶ εἰδῶλα τὰ ὁποῖα ὑψώνει καθημερινῶς ἡ αὐτονομημένη ἀπὸ τὸν Θεὸν ἀνθρωπίνῃ διάνοια, ἣτις ἐμφορεῖται ἀπὸ τὴν ἰδίαν φυσίωσιν καὶ ἀλαζονείαν προερχομένην ἐκ τῶν γνωσιολογικῶν τῆς κατακτῆσεων καὶ ἐπιτυχιῶν, καταλήγουσα εἰς τὴν πνευματικὴν γύμνωσιν καὶ ἔνδειαν.

Ὁ Θεάνθρωπος Χριστὸς ἀντικαθίσταται σταδιακῶς καὶ μετὰ ἐπιμέλειαν ἀπὸ τὸν ἀνθρωποθεόν, ὁ ὁποῖος καὶ τίθεται ὄλοεν καὶ περισσότερον εἰς τὸ κέντρον τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας. Ὁ σκοτισμένος ἀνθρώπινος νοῦς ὑψώνει καθημερινῶς τεμένη αὐτῆς τῆς νέας ψευδοθεότητος εἰς σημεῖα τοῦ

πλανήτου μας και διακηρύσσει την διά παντός μέσου ισχύν και δύναμίν της.

Τά νέα είδωλα της εποχής μας δέν είναι πλέον από χρυσόν ή άργυρον, αλλά είναι περισσότερο ενκλεπτισμένα και διά τουτο και δυσδιάκριτα, κατασκευασμένα πολλάκις διά μικροσκοπικών ηλεκτρονικών κυκλωμάτων τά όποια εντός των περικλείουν όλην την άλαζονείαν και μικρότητα του ανθρώπινου πνεύματος.

Τά θαυμαστά κατά τά άλλα έπιτεύγματα της ανθρώπινης σοφίας και έπιστήμης άπώλεσαν την σχετικότητα των και την χρηστική των άξίαν και απέβησαν σκοπός και τέλος της ζωής. Είδωλοποιείται ή ανθρώπινη γνώσις και δύναμις και εντός ενός βαβελικού παραλογισμού ό άπονευρωμένος από κάθε έννοιαν ήθικης άνθρωπος, καθίσταται τό τέλος της ιστορίας. Μία νέα τάξις, ή μάλλον άταξία, πραγμάτων προωθείται συστηματικώ τώ τρόπω διεθνώς, της όποίας τούς πικρούς καρπούς γεύομεθα καθημερινώς. Οί αναλλοίωτοί ποτε ήθικοί νόμοι άποκοτύν άλλον προσανατολισμόν, ύποτασσόμενοι εις τάς όρέξεις και τάς επιθυμίας των εκάστοτε ισχυρών. Ό κόσμος όδηγείται προς μίαν ένοποίησην οικονομικήν, πολιτικήν, πολιτισμικήν και εντός όλίγου θρησκευτικήν, ό μή γένοιτο, διά της όποίας οί αυτόκλητοι Μεσσίες διακηρύττουν ότι θα διασφαλισθί ή άξία του ανθρώπινου προσώπου.

Πάντα ταύτα πολλάκις εκτείνονται εν όνόματι ενός θεού, τόν όποιον και συχνάκις επικαλοῦνται οί ισχυροί της γής όταν θέλουν νά εύρουν κάλυψιν διά τά ποικίλα άποπήματά των. Άλλά τό έρώτημα είναι «διά ποίον Θεόν όμιλοῦν...».

Τό έγκλημα συχνάκις όνομάζεται δικαιοσύνη, ή άποστασία βαπτίζεται έλευθερία, ή αναρχία παρουσιάζεται ως τάξις. Ένας ρατσισμός ιδιότυπος και ιδιαιτέρως επικίνδυνος συστηματικώς και ύποχθονίως διακηρύσσεται παγκοσμίως, ξενηλατών ανθρώπινας συνειδήσεις και λεηλατών ανθρώπινας ψυχάς αί όποια όμως έχουν την αυτήν άξίαν εις όλα τά μήκη και πλάτη του κόσμου τουτου, οί άληθινοί Έλληνες ούδέποτε έθεώρουν έχθρόν τόν ξένον. Η λέξις «Ξένος» δι' αυτούς, κατ' εξαίρεσιν μοναδικήν, έσήμαινε και τόν φίλον. Τό αυτό σημαίνει και δι' ήμάς τούς χριστιανούς ή τουλάχιστον πρέπει νά σημαίνη.

Καθημερινώς ύπάρχωμε μάρτυρες της ανθρώπινης αυθαιρεσίας επί της φύσεως ή όποία στενά-

ζει από την κακοποίησην ταύτην. Διοξίναί του πνεύματος μολύνουν επικινδύνως τόν έσω άνθρωπον, προκαλοῦσαι κακοήθεις καταστάσεις αί όποια λυμαίνονται την ανθρώπινην άκεραιότητα. Σύγχρονοι Καίσαρες έχοντες συγκεντρώσει εις τά χέρια των ανεξέλεγκτον δύναμιν, έγκληματοῦν άσυστόλως, άνευ φόβου Θεού και δίχα εντροπής προς τούς ανθρώπους, εναντι των αδυνάτων εν όνόματι μάλιστα σχήματι ανθρωπιστικών ιδεωδών τά όποια εκείνοι ούδέποτε έγνώρισαν και επί πλέον ούδαμώς έσεβάσθησαν.

Ό άπερχόμενος αιών μάς έχάρισε μέν πλούσια τά έπιτεύγματα της έπιστήμης και της τεχνολογίας, εις όλους σχεδόν τούς τομείς της ζωής, χάρις εις τά όποια έγινε άνετώτερη και ίσως ανθρωπινότερη —πάλιν όμως όχι δι' όλους— ή ζωή μας. Μάς εκληροδότησεν, όμως, την φρίκην δύο παγκοσμίων πολέμων και πολλών περιφερειακών. Την στυγνήν εκμετάλλευσιν ανθρώπου από άνθρωπον. Τόν ρατσιστικόν διαχωρισμόν της ανθρωπότητος, άλλοτε μέν επί τη βάσει έξωτερικών χαρακτηριστικών, ως είναι ή φυλετική καθαρότης, τό θρησκευμα, ή έθνική ταυτότης, άλλοτε πάλιν επί τη βάσει οικονομικών μεγεθών και δεδομένων. Ό αιών ό όποίος λάθρα άπέρχεται, εις ήμάς παρέδωσεν εν είδει προικώου, την πνευματικήν και ήθικην άνεσιότητα του ανθρώπινου πνεύματος, τό αίσθημα της άγωνίας διά τάς έπερχόμενας γενεάς και τέλος, ό και τραγικότερόν έστι, διεκήρυξεν εν τοίς πράγμασι τόν θάνατον του Θεού.

Διά τουτο σήμεραν ό Παύλειος λόγος περι Άγνώστου Θεού παρουσιάζεται ως είπερ ποτέ και άλλοτε αναγκαίος νά άκουσθί εις τάς κοινωνίας των ανθρώπων. Διά τόν Θεόν ό όποίος έδημιούργησεν τόν κόσμον ως κόσμον, τόν δίδοντα όχι μόνον ζωήν αλλά και περίσσειαν ζωής, ό όποίος έπλασε έξ ενός αίματος πάν έθνος ανθρώπων, ό όποίος δέν εύρίσκεται άπομονωμένος εις τά ύψη των ούρανών οὔτε φυλακισμένος εις τούς τοίχους των εκκλησιών Του, αλλά ύπάρχων οὔ μακράν ενός εκάστου ήμών, αναπαυόμενος εις ψυχάς καθαράς και άμώμους και προτιμών ύπερ πάσαν άλλην όνομασίαν την ιδιότητα του Πατρός.

Άνάγκη πάσα, Άνδρες Άθηναίοι, νά αναζητήσωμεν και πάλιν τόν άληθινόν Θεόν διά νά λάβωμεν ζωήν από την ζωήν Του, άγιασμόν και εύλογίαν από την χάριν Του, νόημα και σκοπόν από τάς θείας διδασκαλίας Του.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ἡ Παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας

Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης στὴν Ὀμιλία Του ἐντὸς τῆς Αἰθούσης Τελετῶν τῆς Ἱ. Συνόδου διεκήρυξε τὴν ἐμμονὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου εἰς τὸ νὰ μὴ «μεταθέτῃ ὄρια ἃ ἔθεντο οἱ τὰ πάντα καλῶς διαταξάμενοι θεϊότατοι Πατέρες ἡμῶν» καὶ εἰς τὸ νὰ διαφυλάττῃ τὴν Παράδοσι τῆς Ἐκκλησίας.

«Ἡ Παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας», ὅπως εἶπεν, «εἶναι μία, εἴτε εἶναι δογματικὴ, εἴτε κανονικὴ, εἴτε γραπτὴ, εἴτε ἄγραφος. Μία καὶ ἐνιαία. Καὶ διὰ τοῦτο, εἴ τις ἀθετεῖ πάσαν παράδοσιν, γραπτὴν ἢ ἄγραφον, τραυματίζει ὀλόκληρον τὴν Ὁρθόδοξον Πίστιν. Διὰ τοῦτο οὐ συγχωρεῖται συγκατάβασις εἰς τὰ τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως. Ἐπειδὴ “εἰ ἐπιχειρήσομεν τὰ ἄγραφα τῶν ἐθνῶν, ὡς μὴ μεγάλην δύναμιν ἔχοντα παραιτεῖσθαι, λάθομεν ἂν εἰς αὐτὰ τὰ καίρια ζημιοῦντες τὸ Εὐαγγέλιον, μᾶλλον δὲ εἰς ὄνομα ψιλὸν περιϊστῶντες τὸ κήρυγμα”, ὡς θεοφθόγγως ἐδογματίσεν ἐν τῷ 91ῳ αὐτοῦ κανόνι ὁ Μέγας Βασίλειος. “Μαρτύρια καὶ κατορθώματα”, ἡμῶν τῶν Ἀρχιερέων, “αἱ τῶν κανονικῶν διατάξεων εἰσὶν ὑποτυπώσεις”. Εἰς αὐτὰς ἔχομεν χρέος νὰ ἀρκοῦμεθα, ἔχοντες ἐν τούτῳ “ἀφιλόγυρον τὸν τρόπον” καὶ ἀρκοῦμενοι εἰς τὰ κελεύσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διὰ τῶν Αὐτοῦ σαλπίγγων Ἁγίων Πατέρων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων (Α΄ Κανὼν Ζ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου), οὓς καὶ ὡς τῆς Ἐκκλησίας τεῖχος καὶ ὀχύρωμα καὶ χαράκωμα ἀξιοχρέως μακαρίζομεν».

Τὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, προσφωνῶν τὸν Σεπτὸ Οἰκουμενικὸ Πατριάρχῃ στὴν Αἴθουσα Τελετῶν τῆς Ἱ. Συνόδου, παρουσίασε κατὰ συνοπτικὸν τρόπο ὡς ἑξῆς τὸ πολυσχιδές, πολύπτυχο καὶ πολυδιάστατο ἔργο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος:

«Ἡ αὐτοτελὴς ἡμῶν πορεία ἀπέδειξε τὴν σοφίαν τῶν προκατόχων Ὑμῶν εἰς τὴν χορήγησιν τοῦ Αὐτοκεφάλου καὶ τῶν λοιπῶν Πράξεων, διὰ τὴν κατὰ Θεὸν καὶ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας ποιμαντορίαν τοῦ χριστεπανύμου Πληρώματος εἰς τὰ ἐλευθερωθέντα ἐδάφη τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους. Κατὰ τὸ ἱκανὸν τοῦτο διάστημα ἡ τοπικὴ ἡμῶν Ἐκκλησία διεφύλαξεν ὡς γνήσιος καὶ πιστὸς θεματοφύλαξ τὴν παραδοθεῖσαν πίστιν, κηδομένη τῆς ψυχικῆς σωτηρίας τῶν τέκνων αὐτῆς. Κατηύθυνε μὲ “παιδείαν καὶ νοθεσίαν Κυρίου” τὸ ἦθος καὶ τὴν βιοτὴν τῶν χριστιανῶν καὶ ὑπερασπίσθη, ἐκ τῶν ἐξωθεν καὶ ἔσωθεν προσβολῶν, τὴν θρησκευτικὴν ἐνότητα τοῦ Ὁρθοδόξου ποιμνίου. Συνεκρότησε πλῆθος θεσμῶν καὶ διακονιῶν πρὸς κατήχησιν τοῦ λαοῦ, στήριξιν τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ἀφιερώσεως, τῶν ἱερατικῶν κλήσεων καὶ τῆς ἱεραποστολικῆς εἰς τὰ ἔθνη “μαθητείας”. Ἐπόπτευσε διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς θείας λατρείας κατὰ τὴν Τάξιν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν εὐταξίαν, τὴν ἀνέγερσιν νέων ἱερῶν Ναῶν καὶ Μονῶν καὶ εὐπρέπειαν τῶν παλαιῶν ἐκκλησιῶν. Ἀπέτρεψε πολλὰς ἀπο-

Αὐτὸς δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Τριαδικὸν Θεὸν τῆς πίστεως ἡμῶν ὅπως ἀπεκαλύφθη εἰς ἡμᾶς εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὅπως Τὸν ἐδίδαξαν οἱ πνευματοφόροι Ἀπόστολοι, ὡς Αὐτὸν παρέδωκεν δογματίζουσα ἢ Ἁγία καὶ ἅμιμος Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἡμῶν. Εἶναι ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης, τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης.

Ἀδελφοί μου καὶ Πατέρες,

Ὁ Θεὸς «τοὺς μὲν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπερῶν τανῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι παν-

ταχοῦ μετανοεῖν, διότι ἔστησεν ἡμέρα ἐν ἣ ἔμελλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ». Τοῦτο τὸ θεῖον παράγγελμα ἔχοντες πάντοτε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἃς εὐθυγραμμίσωμεν, μετὰ τῶν Ἁγίων Σας Εὐχῶν Μακαριώτατε, τὴν ζωὴν ἡμῶν μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὥστε νὰ δοξάζεται καὶ διὰ λόγων καὶ κυρίως διὰ τοῦ βίου ἡμῶν, τὸ παντευλόγητον ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

πείρας ἐμπεδώσεως ὀθνείων θεωριῶν καὶ συνηθειῶν, ξένων πρὸς τὸ πατροπαράδοτον ἡμῶν σέβας καὶ πρὸς τὰς τιμαλφεῖς παραδόσεις τοῦ Γένους. Συμπαρεστάθη εἰς πολεμικὰς περιπετείας, ἀποκλεισμούς καὶ κατοχικὰς ὀδύνας τοῦ Λαοῦ, πρωτοστατοῦσα εἰς κοινωφελεῖς σκοποὺς καὶ ἐράνους, διὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ ἀναξιοπαθόντων συνανθρώπων ἡμῶν, εἴτε ἐκ φυσικῶν καταστροφῶν, εἴτε ἐκ συρράξεων, λιμῶν καὶ λοιμῶν. Ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἀνασυνεκρότησε τὸν Μοναχικὸν αὐτῆς βίον καὶ κατηύθυνε τὰ αἰσθήματα φιλαδελφείας τῶν τέκνων αὐτῆς εἰς σύμπραξιν σπουδαιοτάτης κοινωνικῆς προσφορᾶς, διὰ πλήθους καθιδρυμάτων ἀγάπης. Περιέπει διὰ τῆς διδαχῆς, τῆς κατηχήσεως, τῆς καθοδηγίας, τῆς λειτουργικῆς ζωῆς τὴν ἄλκιμον νεότητα τοῦ ἔθνους, καὶ σμιλεύει ὀρθοδόξους χαρακτῆρας ὑποστηρίζουσα ὄλαις δυνάμεσι τὸν τῆς οἰκογενείας θεσμόν, τὸ λίκνον τοῦτο τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος. Συντονίζει ἀδιαλείπτως καὶ μεθοδικῶς τὴν ἐπιμόρφωσιν τῶν Κληρικῶν καὶ ἀναλίσκεται εἰς ὑποτύπων τρόπων δυναμικῶν ἐνεργειῶν τῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἀντιμετώπισιν σοβούντων κοινωνικῶν προβλημάτων. Ἀλλὰ σπουδαίως συνέβαλε καὶ συμβάλλει εἰς τὴν κραταίωσιν τῆς πανορθοδόξου ἐνότητος καὶ τοῦτο διότι ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν χαίρεται τὴν ἐν Χριστῷ ἐλευθερίαν περισσοτέρως ἄλλων ὁμοδόξων ἀδελφῶν, διαβιούντων ὑπὸ ἀλλοτρίας συνθήκας. Εἶναι ἀνεκτίμητος ἡ ἄνωθεν Χάρις, ὥστε τὸ Μητροπολιτικὸν κέντρον τῶν ἐλευθέρων Ἑλλήνων, νὰ δραστηριοποιεῖται ἐλευθέρως καὶ ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς πατρίδος ἡμῶν καὶ εἰς τὸν εὐρωπαϊκὸν χῶρον, ὡς ἰσότιμον μέλος, φέρον ἐν τιμῇ καὶ εὐθύνη τὴν μαρτυρίαν τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐν ἐνότητι μετὰ τοῦ Ἱεροῦ Κέντρον τῆς Οἰκουμενικῆς Ὁρθοδοξίας, τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως».

Ἡ Τοπικὴ Ἐκκλησία τῶν Ἀθηνῶν

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, στὴν προσφώνησί Του πρὸς τὸν Σεπτὸ Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Δοξολογίας στὸν Ἱ. Καθεδρικὸ Ναὸ Ἀθηνῶν, συνώπισε μὲ γλαφυρότητα τὴ συμβολὴ τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀθηνῶν, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

«Ἐκ τῆς ρίζης» τῆς Ἐκκλησίας τὴν ὁποία ἴδου-

σεν ὁ Ἄπ. Παῦλος, «ἐβλάστησε μικρὰ μὲν ἀλλὰ δυναμικῇ τῷ πνεύματι τοπικῇ Ἐκκλησία. Ἀπ' ἀρχῆς δὲ ἐξ αὐτῆς ἀνεδείχθησαν μεγάλα ἀναστήματα πιστῶς διακονήσαντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ κέντρα τῆς Παλαιᾶς Ρώμης καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας, ὅπως οἱ ἐπίσκοποι Ρώμης, φιλόσοφοι Ὑγῖνος (136 - 140) καὶ Σίξτος ὁ Β' (257 - 258), οἱ φιλόθεοι Ἀπολογηταὶ Κοδρᾶτος, Ἀριστείδης καὶ Ἀθηναγόρας, οἱ διδάσκαλοι καὶ "Παιδαγωγοὶ" Πάνταϊνος καὶ Κλήμης καὶ νέφος Μαρτύρων καὶ Ὁσίων τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας. Ἀλλὰ καὶ ὡς ὀμφαλὸς τῆς Παιδείας, ἔγινεν ἡ Πόλις ἡμῶν δεξαμενὴ ἀντλήσεως μορφώσεως πολλῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Τὴν αἴγλην τῶν Ἀθηνῶν ἐφθόνησαν βαρβαρικαί, πολεμοχαρεῖς καὶ ληστρικαὶ φυλαί, αἱ ὁποῖαι κατεωργάσθησαν "παναθηναϊκὸν ὄλεθρον" ἐπὶ αἰῶνας. Ἡ ἐν Χριστῷ καρτερία ἐθωράκισε τὸ σθένος τῶν Ἀθηναίων καὶ ἀνέδειξε μορφὲς ἀντιστάσεως, ὡς ἐκείνην τοῦ Μεγάλου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Μιχαὴλ Χωνιάτου (1220) καὶ πλειάδος ἄλλων Ἱεραρχῶν κατὰ τὴν Φράγκικην καὶ Ὀθωμανικὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

»Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ Γένος ἡμῶν ἐπλουτίσθησαν διὰ τοῦ νέφους τῶν Νεομαρτύρων, αἰωνίων προτύπων σθεναρᾶς ἀντιστάσεως κατὰ τῶν ἐπιβουλεωμένων τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν ἡμῶν καὶ τὴν Ἑλληνορθόδοξον Παράδοσιν, τὴν Ἱστορίαν καὶ τὸν Πολιτισμὸν τοῦ Λαοῦ. Μορφαὶ ἡρωϊκαί, ὡς ἡ τῆς ὁσίας Φιλοθέης τῆς Ἀθηναίας ἢ τοῦ Μιχαὴλ Μπακκανᾶ, ἀνεδείχθησαν τότε καθοδηγητικὰ πρότυπα, ἐνῶ βραδύτερον καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν τούτων, ἡ Πόλις αὕτη πλουτίζει ἀδιακόπως τὰ Συναξάρια μὲ τοὺς βίους τῶν ἐκ τῶν σπλάγγων αὐτῆς προερχομένων Ἀγίων, Ἡρώων, Μαρτύρων καὶ Ὁμολογητῶν».

Αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι τῆς Ἀλβανίας καὶ τῆς Ἑσθονίας

Ὁ Σεπτὸς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος κατὰ τὶς τιμητικὰς ἐκδηλώσεις, πού τὴν 21η Μαΐου 1999 ἔγιναν γιὰ τὴν Παναγιότητά Του στὸ Συννοδικὸ Παρεκκλήσιο τῆς Ἱ. Μονῆς Πετρᾶκη καὶ στὴν Αἴθουσα Τελετῶν τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, στὴν ὁμιλία Του ἀναφέρθηκε στὶς ἐλπιδοφόρες Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες τῆς Ἀλβανίας καὶ τῆς Ἑσθονίας, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

«Εὐρισκόμεθα ἐν πορείᾳ καὶ τῆς πλήρους θαν-

μάτων και ἐμποδίων πορείας ταύτης τὴν ἀνέλιξιν ἐκδηγούμενοι, ὑμνοῦμεν τὸν Κύριον.

»Ἐπὶ δεκαετίας ὀλοκλήρους ὁ νοητὸς τῆς νοητῆς Αἰγύπτου Φαραὼ πᾶσαν μετῆλθεν μέθοδον ἵνα τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἐκ τῆς εὐσυνπαθήτου Ἀλβανίας ἐξαλείψῃ, ἀλλ' ἤδη αὕτη, χάριτι τοῦ σταυρουμένου και νικῶντος, ἀνέστη καί, τῇ ἀξιεπαίνῳ συμβολῇ πολλῶν ἐξ ὑμῶν, και τοῦ ἐντεῦθεν ἐκκινήσαντος Μακαριωτάτου Προκαθημένου αὐτῆς κυρίου Ἀναστασίου, καρποφορεῖ καρπὸν πολύν. Ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία ἔδωσε τὴν ὄθησιν κατὰ τὴν ἀνήκουσαν αὐτῇ κανονικὴν εὐθύνην, και ἤδη χαίρει βλέπουσα τὴν θυγατέρα αὐτῆς ταύτην εὐτεκνοῦσαν και τὰ πολλὰ αὐτῆς τέκνα ἐν παιδείᾳ και νοθεσίᾳ Κυρίου αὐτοκεφάλως ἀναπτύσσουσαν.

»Αὐτονόμως ἤδη ἀνασυγκροτεῖται ὑπὸ τὴν πεπνυμένην ποιμαντορίαν τοῦ Ἱερωτάτου Μητροπολίτου Ταλλίνης και πάσης Ἑσθονίας κυρίου Στεφάνου και ἡ ἐπὶ δεκαετίας τὴν ἐλευθερίαν και αὐτονομίαν αὐτῆς στερηθεῖσα Ἀγιωτάτη Αὐτόνομος Ἐκκλησία τῆς Ἑσθονίας».

Οἱ ἐπαφές τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μὲ ἑτεροδόξους και ἑτεροθρήσκους

Ἐπειδὴ συχνὰ ἐπικρίνεται τὸ Σεπτὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο γιὰ τὶς συνεργασίες Του μὲ ἑτεροδόξους και ἑτεροθρήσκους, ὁ Παναγιώτατος Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων κατὰ τὴν πρὸς τιμὴν του ἐκδήλωσι στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἔδωσε τὶς ἐξῆς πειστικὲς και ἀποστομωτικὲς ἐξηγήσεις:

«Ἐνταῦθα (δηλ. στὴν Ἑλλάδα), χώρα ὁμοιογενοῦς ὀρθοδόξου κατὰ τὸ μέγιστον ποσοστὸν ποιμνίου, συνταγματικῶς ἀναγνωρίζουσα τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν και πολλὴν ὑπὲρ αὐτῆς νομοθετικὴν, οικονομικὴν, διοικητικὴν, ἐκπαιδευτικὴν και λοιπὴν μέριμναν ἐνδεικνυμένη. Παρ' ἡμῖν χώροι ἀπειράριθμοι μετ' ἰδίου ἐκάστη συνταγματικοῦ καθεστώτος, θρησκευτικοῦ, κοινωνικοῦ, πολιτιστικοῦ και λοιποῦ περιβάλλοντος και ποικίλων ἔναντι τῶν ὀρθοδόξων παροικιῶν διαθέσεων, ἀπὸ τῶν ἐξόχως φιλικῶν μέχρι τῶν συγκεκαλυμένως ἐχθρικῶν. Ὅθεν ὁ ποιμὴν ὁ καλός, ὁ τὸ εἶναι ἡμᾶς φρονίμους ὡς οἱ ὄφεις και ἀγεραῖ-

ους ὡς αἱ περισσότεραὶ ἐντειλάμενος (Ματθ. 10, 16), τὴν ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιβαλλομένην ἀνάλογον προσαρμοστικότητα ἀπαιτεῖ και τὴν δικαίαν κρίσιν τῶν ὑπὸ διαφορετικὰς συνθήκας τελούντων ἀδελφῶν διὰ τὰς ἐνεργείας τῶν ἄλλων ἀναμένει, τὴν κατ' ὄψιν κρίσιν μὴ ἀποδεχόμενος.

»Τούτου ἔνεκα ἡ ὑμετέρα κατανόησις ἐκζητεῖται διὰ τὴν ἀναπόφευκτον συχνότητα τῶν μετὰ τῶν ἑτεροδόξων και ἑτεροθρήσκων κοινωνικῶν και λοιπῶν ἐπαφῶν και συνεργασιῶν, τὴν ὁποῖαν και ὁ Ἀπόστολος Παῦλος κρίνει θεμιτὴν, αἰτιολογῶν τοῦτο διὰ τοῦ «ἐπεὶ ὀφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελεθεῖν» (Α' Κορ. 5, 10)».

Πραγμάτωσις τῆς δικαιοσύνης

Ὁ Παναγιώτατος, Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, κατὰ τὴν ἐκδήλωσι πὸν ἔγινε πρὸς τιμὴν Του στὸν Ἄρειο Πάγο, στὸ «Θέμιδος Μέλαθρον», ὁμιλῆσας τόνισε περὶ τῆς δικαιοσύνης τὰ ἐξῆς: «Ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ἡμετέρας μετριότητος ἐτιμήθη ὁ δίκαιος τῶν δικαίων, ὃν διακονοῦμεν, ὁ κομίσας εἰς τὸν κόσμον ὄχι μίαν νέαν ἰδέαν περὶ δικαιοσύνης, μὴ συλληφθεῖσαν μέχρι τότε ὑπὸ τῶν φωτεινῶν πνευμάτων τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλὰ μίαν νέαν ἀνέλπιστον πραγμάτωσιν αὐτῆς.

»Διότι ἡ δικαιοσύνη συνελήφθη εἴτε ὡς συλλήβδην πᾶσα ἀρετὴ, εἴτε ὡς ἀπονέμουσα τὸ προσῆκον ἐκάστῳ, εἴτε ὡς τιμωρὸς και ἐκδικητρια, εἴτε ὡς σωφρονίζουσα και παιδαγωγουσα και συνακολούθως τοῦ κακοῦ τὴν ἐπανάληψιν προλαμβάνουσα, εἴτε ἄλλως πως ζυγίζουσα μεταξὺ ὄντος και δέοντος και τὸ ὄν πρὸς τὸ δέον ἔλκουσα μέχρις οὔ εἰς ταῦτις ταῦτα τὰ μεγέθη ὀδηγήσῃ. Ἀλλὰ παρὰ τὴν τελειότητα τῶν προθέσεων τῆς και τὴν ἀκρίβειαν τοῦ ζυγοῦ τῆς, ἡ διὰ μόνης τῆς μαχαίρας ἐξωπλισμένη και ἀπροσώποληπτος, ὡς τυφλή, ἀνθρωπίνῃ δικαιοσύνη, δὲν ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ ἀποκαταστήσῃ πλήρως τὸ τετρωμένον δέον, ὅταν εὐρίσκειται πρὸ ἐνὸς ἀδίκου τετελεσμένου γεγονότος. Διὸ και πολλάκις εὐρίσκειται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ἔκτισιν ἐνὸς κακοῦ εἰς ἐξίσωσιν προηγηθέντος κακοῦ, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐξαλείψῃ τὸ πρωτογενὲς κακόν, τὸ αἴτιον τῆς ἐκτίσεως.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 14ης Ἰουλίου 1999

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συνεχίζουσα τήν προσπάθειαν ἀδελφικῆς συμπαραστάσεως καί ἐν Χριστῷ ἀλληλεγγύης πρὸς τὰς Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας τῶν Βαλκανίων, τῆς Κεντρικῆς καί Ἀνατολικῆς Εὐρώπης καθὼς ἐπίσης καί τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, κατόπιν καί τῆς εὐγενοῦς συγκαταθέσεως πολλῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, τῶν ὁποίων αἱ Μητροπόλεις διαθέτουσι κατασκευητικὰς ἐγκαταστάσεις διὰ φιλοξενίαν νέων, ἀπηύθυνεν προσκλήσεις πρὸς τὰς ἐν λόγῳ Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας, προκειμένου, ἵνα ἀποστείλουν ὀμάδας νέων πρὸς φιλοξενίαν.

Βάσει τῶν ἤδη ἀνταποκριθεισῶν εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν κατηρτίσθη τὸ κάτωθι Πρόγραμμα:

1. ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ:

- α) 24 παιδιά, 2 συνοδοὶ ἀπὸ τὴν Ρουμανίαν (Αὐγούστος 1999)
- β) 28 παιδιά, 2 συνοδοὶ ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξον Παλαιστίνην (Αὐγούστος 1999)
- γ) 27 παιδιά, 2 συνοδοὶ ἀπὸ τὴν Σερβίαν (Αὐγούστος 1999)
- δ) 32 παιδιά, 2 συνοδοὶ ἀπὸ τὴν Πολωνίαν (Αὐγούστος 1999)
- ε) 5 νέους ἀπὸ τὴν Ρωσίαν (Αὐγούστος 1999).

«Ὁ δίκαιος ὁμως καὶ ἀδίκως κατακριθεὶς Ἰησοῦς Χριστὸς ἔχει τὴν ἀγαθοποιὸν θέλησιν καὶ τὴν ὄντικὴν δυνατότητα νὰ ἀποκαθιστᾷ τὴν ὑπάρχουσαν ἀδικον κατάστασιν εἰς τὴν δέουσαν δικαίαν τοιαύτην, νὰ ἐπουλώνη τὰς πληγὰς, νὰ ἀνιστᾷ τοὺς πεφονευμένους, νὰ ἀναγεννᾷ τοὺς φθαρέντας, νὰ ἀποκαθιστᾷ τὸν ἀνθρωπον εἰς τὸ ἀρχαῖον προπρωτικὸν κάλλος. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀνθρωπίνως ἀνεπίτευκτον πλήρωμα τῆς τελείας δικαιοσύνης. Εἶναι ἡ ὄντολογικὴ ἄρσις τῆς ἀδικίας, ἡ παντελής ἐξάλειψις τοῦ κακοῦ διὰ τῆς μόνον ὑπὸ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δυνατῆς ἐν τελειότητι ἀποκαταστάσεως τῆς δικαίας καταστάσεως, ὡς ἐὰν μὴ εἶχε ποτέ συμβῆ τὸ κακόν».

Τὸ Φυσικὸ Δίκαιο

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Στέφανος Μαθθίας, κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρία τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς τιμὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, προσφωνώντας αὐτόν, ἀναφέρθηκε, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ στοὺς λεγόμενον «φυσικὸ δίκαιο» καὶ εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Πέρα καὶ πάνω ἀπὸ τὸν πρόσκαιρο νόμο ὑπάρχει τὸ “φυσικὸ” ἢ “κατὰ φύσιν” δίκαιο. Εἶναι τὸ δίκαιο, ὅπως τὸ διακήρυξε ἡ Ἀντιγόνη. Ἐκεῖνο στοὺς ὁποῖο ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀναφέρεται, σὴν πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολή του, ὅπου διαβάζουμε: “τὰ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου

ποιεῖ”. Τὸ δίκαιο, “μὲ τὸ ὁποῖο γεννιόμαστε μαζί”, κατὰ τὴν ἀπαράμιλλη διατύπωση τοῦ Γκαίτε, τὸ δίκαιο, ποὺ φέρουμε ἐντὸς μας, ποὺ μᾶς περιέχει καὶ τὸ περιέχουμε, ποὺ τὸ συντηροῦμε ὡς βίωση καὶ τὸ μεταβιβάζουμε ὡς οἶονεὶ γενετικὸ μῆνυμα μέσω τοῦ βιολογικοῦ μας κώδικα.

«Οἱ νομικοὶ τὸ φοβοῦνται, τὸ ἀποκηρύσσουν, τὸ καταδικάζουν στοὺς πύργους τὸ ἐξώτερο. Αὐτὸ ὁμως ξαναγεννιέται ἀπὸ τίς στάχτες του καὶ ξαναπροβάλλει, μὲ νέα κάθε φορὰ ὀνομασία: Φυσικό, γιὰ τὸν Ἀριστοτέλη, δίκαιο τῆς ἐπιείκειας γιὰ τὸν πραιτῶρα καὶ τοὺς ρωμαίους νομοδιδασκάλους, φιλόσοφο δίκαιο γιὰ τὸ χριστιανικὸ βυζάντιο, jus gentium γιὰ τὸν θεμελιωτὴ τοῦ διεθνοῦς δικαίου Οὔγκο Γκρότιους, δίκαιο τοῦ λαϊκοῦ πνεύματος γιὰ τὸν ἰδρυτὴ τῆς Ἱστορικῆς Σχολῆς τοῦ δικαίου, τὸν Σαβιννύ».

«Δὲν ἀποτελεῖ “δίκαιο”, ὑπὸ τὴν ἔννοια τοῦ ἰσχύοντος νομικοῦ συστήματος. Εἶναι ὁμως ἓνα αἶτημα, αἶτημα κανονιστικὸ, αἶτημα Δικαιοσύνης. Δὲν ἔχει γνωστὸ ἐκ τῶν προτέρων καὶ σαφὲς περιεχόμενο. Ἄλλ’ ὅταν ἡ ἀδικία τὸ ἀφυπνίζει, μορφοποιεῖται καὶ γίνεται συγκεκριμένη ἐπιταγή... Ἄς προσθέσω καὶ μιὰ σκέψη ἐπίκαιρη: τὴν ἐποχὴ τῆς “παγκοσμιοποίησης” καὶ τοῦ “τέλους τῆς Ἱστορίας” τὸ φυσικὸ δίκαιο θὰ ξαναπαίξει τὸν ρόλο του, ὅπως τὸν εἶχε παίξει κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς *rex romana*, μὲ κύριο τότε ἐκφραστὴ τὸ Χριστιανισμὸ».

Ε.Δ.Θ.

2. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

- α) 100 παιδιά ἀπὸ τὴν Βουλγαρίαν (10 - 25. 06. 1999)
- β) 100 παιδιά ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξην Παλαιστίνην (7 - 20.08.1999).
- γ) 22 φοιτηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Μπαλαμάντ τοῦ Λιβάνου (26.07 - 07.08.1999).

3. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΙΛΙΠΠΩΝ, ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΘΑΣΟΥ:

- 94 παιδιά καὶ 6 συνοδοὶ ἀπὸ τὸ Λβόφ τῆς Οὐκρανίας (15 - 31.08.1999)

4. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΗΛΕΙΑΣ:

- 60 παιδιά, 10 συνοδοὶ, 4 ὁδηγοὶ ἀπὸ τὸ Κίεβον τῆς Οὐκρανίας (20.08 - 20.09.1999).

5. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΥΔΡΑΣ, ΣΠΕΤΣΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΝΗΣ

- 100 παιδιά καὶ 6 συνοδοὶ ἀπὸ Ἀλβανίαν (Αὐγουστος 1999)

6. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΣΥΡΟΥ, ΤΗΝΟΥ, ΑΝΔΡΟΥ κ.λπ.

- 29 παιδιά ἀπὸ τὴν Γεωργίαν (2 - 29 Ἰουλίου).

7. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΒΕΡΟΙΑΣ ΚΑΙ ΝΑΟΥΣΗΣ:

- Θὰ φιλοξενήσῃ 60 παιδιά.

8. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ:

- Θὰ φιλοξενήσῃ 50 παιδιά.

9. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΕΔΕΣΣΗΣ, ΠΕΛΛΗΣ ΚΑΙ ΑΛΜΩΠΙΑΣ:

- Θὰ φιλοξενήσῃ 50 παιδιά.

10. ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΗΘΥΜΝΗΣ:

- Θὰ φιλοξενήσῃ 40 παιδιά.

ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΜΠΑΛΑΜΑΝΤ ΤΟΥ ΛΙΒΑΝΟΥ

Κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου θὰ φιλοξενηθοῦν ἐν Ἑλλάδι 22 φοιτηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Μπαλαμάντ τοῦ Λιβάνου τοῦ Ὁρθοδόξου Πατριαρχείου Ἀντιοχείας, κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 26ης Ἰουλίου ἕως 18ης Σεπτεμβρίου ἐ.ξ.

Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ χρονικὴν περίοδον οἱ νέοι οὗτοι θὰ φιλοξενηθοῦν εἰς τὰς κατασκηνωτικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς καὶ εἰς τὸν Διορθόδοξον Κέντρον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης, ὅπου θὰ παρακολουθήσουν μαθήματα ἑλληνικῆς γλώσσης.

Ἐπίσης ἐπρογραμματίσθησαν ἐπισκέψεις εἰς Ἱερὰς Μονὰς καὶ ἱστορικοὺς καὶ ἀρχαιολογικοὺς χώρους, πρὸς περαιτέρω σύσφιξιν τῶν ἀδελφικῶν σχέσεων τῶν Ἐκκλησιῶν Ἑλλάδος καὶ Ἀντιοχείας καὶ βίωσιν τοῦ πνευματικοῦ φρονήματος καὶ τῆς ζωῆς τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας.

(Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 30ῆς Ἰουνίου 1999

Ἀναφορικά μὲ τὴν ἐκδηλωθεῖσαν πρόθεσιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ Κοσσυφοπέδιο, ἀνακοινώνεται ὅτι ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία, συνέστησε στὸν Ἀρχιεπίσκοπον νὰ μὴ πραγματοποιήσῃ τὴν ἐπίσκεψίν του αὐτὴν στὴν περιοχὴ αὐτὴ ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχουν ἐκεῖ τώρα οἱ κατάλληλες συνθήκες ἀσφαλείας. Τὴν ἴδια γνώμη ἐξέφερε καὶ ὁ σήμερον ἐπισκεφθεὶς τὸν Μακαριώτατον ἐξοχώτατος πρέσβυς τῆς Νέας Πουγκοσλαβίας. Κατόπιν τούτου ἡ ἐπίσκεψις αὐτὴ ματαιώνεται.

Ἄντι τῆς ἐπισκέψεως στὸ Κόσσοβο ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία προσεκάλεσε τὸν Μακαριώτατον νὰ ἐπισκεφθῇ ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ τὸ Βελιγράδι. Παρομοίαν πρόσκληση μετέφερε σήμερον πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεώς του ὁ πρέσβυς τῆς Ν. Πουγκοσλαβίας. Ὁ Μακαριώτατος ἀπεδέχθη τὴν πρόσκληση ἐπεφυλάχθη ὅμως ὡς πρὸς τὸν χρόνον πραγματοποίησεως τῆς ἐπισκέψεως αὐτῆς.

Σήμερον ἐπίσης ἐπεσκέφθη τὸν Μακαριώτατον ὁ Σέρβος ἐπίσκοπος Βράνυε κ. Παχώμιος, ἐντεταλμένος τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν διαχείριση τῆς ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος μετέφερε ἔκκλησιν τῆς Ἐκκλησίας του γιὰ συνέχιση τῆς βοήθειας αὐτῆς (τρόφιμα - φάρμακα) πρὸς τοὺς σέρβους πρόσφυγες τοῦ Κοσσυφοπεδίου ποὺ ἔχουν καταφύγει στὴ Σερβία, ὡς καὶ πρὸς τοὺς ἐντὸς τοῦ Κοσσυφοπεδίου ἐγκλωβισμένους καὶ πεινῶντας Σέρβους. Ὁ Μακαριώτατος διεβεβαίωσε τὸν Σέρβον ἐπίσκοπον ὅτι ἡ βοήθεια αὐτὴ θὰ συνεχισθῇ.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 6ης Ἰουλίου 1999

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος ἐδέχθη σήμερον τὸ πρῶν σαράντα μαθητὲς καὶ μαθήτριες τῆς τελευταίας τάξεως τῆς δευτέρας Τεχνικῆς Σχολῆς Λευκωσίας, ποὺ πραγματοποιοῦν ἐπιμορφωτικὴ καὶ ψυχαγωγικὴ ἐπίσκεψιν στὴν Ἑλλάδα.

Προσφωνώντας τὸν Μακαριώτατον ὁ διευθυντὴς τῆς σχολῆς ἐξέφρασε τὴν χαρὰ τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν μαθητῶν γιὰ τὴν συνάντησιν μαζί του καὶ προσέθεσε ὅτι οἱ ἴδιοι οἱ μαθητὲς ἤθελαν αὐτὴ τὴν ἐπίσκεψιν γιὰ νὰ γνωρίσουν ἀπὸ κοντὰ καὶ νὰ πάρουν εὐλογία ἀπὸ τὸν Προκαθήμενον τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας. Ὁ κ. διευθυντὴς ἐκ μέρους ὅλων ἔδωσε ὡς συμβολικὸ δῶρον στὸν Μακαριώτατον εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Βαρνάβα, ἰδρυτοῦ καὶ προστάτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

Ἀπὸ τὴν πλευρὰ του ὁ Μακαριώτατος καλωσόρισε τὰ παιδιά καὶ τοὺς εἶπε ὅτι πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφανα γιὰ τὴν πατρίδα τους καὶ τὴν ἱστορίαν της. Ἐπίσης, προσέθεσε ὅτι ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ξεχάσουν πῶς τὴν ἐλευθερίαν τους τὴν ἐξαγόρασαν μὲ αἷμα οἱ ἠρωῖκοι ἀγωνιστὲς τῆς ΕΟΚΑ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 121/1999

«Περὶ συστάσεως, λειτουργίας, διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως αὐτοτελοῦς Ὑπηρεσίας ἑορτασμοῦ τοῦ Ἰωβηλαίου ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῶν παραγρ. 2 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

2. Τὴν ἀπὸ 20-4-1999 Γνωμοδότησιν τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

3. Τὴν ἀπὸ 6-5-1999 ἀπόφασιν Αὐτῆς «περὶ τῆς ἀνάγκης συστάσεως, λειτουργίας, διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως αὐτοτελοῦς Ὑπηρεσίας ἑορτασμοῦ τοῦ Ἰωβηλαίου ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

ΨΗΦΙΖΕΙ

Τὸν ὑπ' ἀριθμ. 121/1999 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΝ, ἔχοντα οὕτω:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 121/1999

«Περὶ συστάσεως, λειτουργίας, διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως αὐτοτελοῦς Ὑπηρεσίας ἑορτασμοῦ τοῦ Ἰωβηλαίου ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Ἄρθρον 1

Σύστασις, λειτουργία, ἔδρα, σφραγίς.

Συνιστάται αὐτοτελής Ἐκκλησιαστικὴ Ὑπηρεσία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «αὐτοτελής Ὑπηρεσία διὰ τὸν ἑορτασμόν τοῦ Ἰωβηλαίου ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἔχουσα ὡς ἔδραν τὴν ἔδραν τῆς Δ.Ι.Σ. Ἡ Ὑπηρεσία ἔχει ἴδιαν σφραγίδα φέρουσαν ἔξωθεν μὲν τὰς λέξεις «Αὐτοτελής διοικητικὴ καὶ διαχειριστικὴ Ὑπηρεσία ἑορτασμοῦ τοῦ Ἰωβηλαίου» καὶ ἐσωτερικῶς τὰς λέξεις «ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛ-

ΛΑΔΟΣ». Ἡ Ὑπηρεσία αὕτη θὰ λειτουργῇ ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς Δ.Ι.Σ., εἰς τὰς Ὑπηρεσίας τῆς ὁποίας ἀνήκει, διέπεται δὲ ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Ἄρθρον 2

Σκοπὸς τῆς αὐτοτελοῦς Ὑπηρεσίας εἶναι:

1. Ἡ ἐν γένει μελέτη, ἢ ὀργάνωσις καὶ ὁ προγραμματισμὸς τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Ἰωβηλαίου, ἤτοι τῆς συμπληρώσεως 2.000 ἐτῶν ἀπὸ τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2. Ἡ μελέτη καὶ ὁ προγραμματισμὸς τῶν εἰδικωτέρων θεμάτων.

3. Ἡ λεπτομερὴς ὀργάνωσις τῶν ἐν Ἑλλάδι συναφῶν ἐκδηλώσεων.

4. Ὁ προσδιορισμὸς τῶν προσφόρων μέσων ἐνημερώσεως καὶ προβολῆς τοῦ σκοποῦ τοῦ ἑορτασμοῦ.

Ἄρθρον 3

Διοίκησις

1. Ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις τῆς αὐτοτελοῦς Ὑπηρεσίας ἀνατίθεται εἰς 7μελῆ Διοικητικὴν καὶ Διαχειριστικὴν Ἐπιτροπὴν, τὰ μέλη τῆς ὁποίας διορίζονται προτάσει τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος ὑπὸ τῆς Δ.Ι.Σ. διὰ μίαν διετίαν.

2. Τὴν Διοικητικὴν καὶ Διαχειριστικὴν Ἐπιτροπὴν (Δ.Ε.Ε.) τοῦ Ἰωβηλαίου ἀποτελοῦν:

α) Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ὡς Πρόεδρος, μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ ὀριζομένου ὑπὸ τῆς Δ.Ι.Σ.

β) Τρεῖς Μητροπολίται ὀριζόμενοι μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν ὑπὸ τῆς Δ.Ι.Σ.

ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ περισσότεροι ἦσαν νέοι τῆς ἡλικίας τους, πού προτίμησαν τὸν θάνατο ἀπὸ τὸ νὰ προδώσουν τὰ ἴδανικά τους.

Τέλος, ὁ Μακαριώτατος κάλεσε τὰ παιδιά νὰ ἔχουν πάντα μέσα τους τὴν φιλοδοξία καὶ τὸ αἶσθημα τῆς εὐθύνης καὶ συνεχίσουν τὴν ἴδια αὐτὴ πορεία μὲ πιστότητα στὰ

ἴδια ἴδανικά καὶ στίς ἴδιες ἀρχές πού εἶναι τῆς Ἑλληνορθοδοξίας. Ἀκολούθως προσέφερε ἀναμνηστικά σταυρουδάκια στοὺς μαθητὲς καὶ τίς μαθήτριες τῆς δευτέρας Τεχνικῆς Σχολῆς Λευκωσίας.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

γ) Τρεις λαϊκοί όριζόμενοι υπό της Δ.Ι.Σ. μετά των αναπληρωτών αύτών.

Ή θητεία όρίζεται διετής δυναμένη νά παραταθῆ εάν δέν έχει ολοκληρωθῆ ἡ σύνταξις του όλου απολογιστικού έργου, δι' ό συνιστάται ἡ ως άνω αύτοτελής Υψηρεσία.

Πάν μέλος της Έπιτροπής παραιτούμενον ἢ μή δυνατόν δι' οίονδηποτε λόγον νά έπιτελέσῃ τά καθήκοντα αύτου άντικαθίσταται δι' άποφάσεως του Προέδρου, Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος, υπό του αναπληρωτού αύτου.

3. Η Δ.Δ.Ε. συνέρχεται τακτικώς μέν άπαξ του μηνός τη προσκλήσει του Προέδρου, έκτάκτως δέ όσάκις ἤθελε ζητηθῆ έγγράφως υπό τεσσάρων μελών.

4. Αί άποφάσεις της Δ.Δ.Ε. λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν, εν ίσοψηφία νίκωσης της ψήφου του Προέδρου.

Τά πρακτικά των συνεδριάσεων αναγιγνώσκονται εις την άμέσως έπομένην συνεδρίασιν και υπογράφονται μετά την άνάγνωσιν υπό των παρισταμένων.

5. Η Δ.Δ.Ε. δύναται κατόπιν άποφάσεως αύτης νά συγκροτῆ ύποεπιτροπάς εκ μελών αύτης και άλλων ειδικών προσώπων των όποίων ἢ συμμετοχή ως εκ της πείρας ἢ της ειδικότητος ἤθελε κριθῆ άπαραίτητος, νά αναθέτῃ δέ εις αύτάς την έκτέλεσιν εργασιών αναγομένων εις την άρμοδιότητα αύτης.

6. Η λειτουργία της Δ.Δ.Ε. διέπεται εκ των διατάξεων του Καταστατικού Χάρτου της Έκκλησίας της Ελλάδος (Ν. 590/77) και του παρόντος Κανονισμού.

Ειδικότερον τά της διοικήσεως και διαχειρίσεως διέπονται υπό των Κανονισμών, λαμβανομένων υπ' όψιν και εφαρμοζομένων δεόντως των διατάξεων του Ν. 2362/95 και της υπ' άρ. 2024710/602/0026/8.4.1998 άποφάσεως του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, διά περιπτώσεις δέ ρυθμίσεως άπροβλέπτων και έπειγούσης φύσεως θεμάτων περι των έσόδων και δαπανών έχουσιν εφαρμογήν: α) αί διατάξεις της Εκκλησιαστικής Νομοθεσίας και β) αί συναφεΐς του Λογιστικού των Νομικών Προσώπων (Ν.Δ. 496/74, και Π.Δ. 715/79 ως έτροποποιήθησαν και ισχύουν έως σήμερον, ως και αί συναφεΐς του Νόμου 2362/1995).

Άρθρον 4

Ή Δ.Δ.Ε. έχει τās κάτωθι άρμοδιότητας

1. Άσκει την διοίκησιν και διαχείρισιν της Υψηρεσίας.
2. Διαχειρίζεται τούς πόρους, άποφασίζει διά πάν θέμα μή ρυθμιζόμενον υπό του παρόντος Κανονισμού, άποφασίζει τά της έκπληρώσεως των σκοπών της αύτοτελοΐς Υψηρεσίας, ψηφίζει τον Προϋπολογισμόν, εγκρίνει τον Άπολογισμόν, άποφασίζει διά τυχόν άπόσπασιν ἢ πρόσληψιν αναγκαίου προσωπικού, μεριμνά διά την εύρυθμον λειτουργίαν και άπο-

δοσιν αύτης, άποφασίζει διά την άποδοχὴν ἢ άποποίησην δωρεών και χορηγήσεων, καθορίζει δέ την τήρησιν των αναγκαίων βιβλίων μεταξυ των όποίων ύποχρωτικώς:

- α) Βιβλίον Πρωτοκόλλου Άλληλογραφίας,
- β) Βιβλίον Πράξεων της Δ.Δ.Ε.,
- γ) Βιβλίον Ταμείου,
- δ) Βιβλίον Καθολικόν,

ε) Γραμμάτια (στελέχη) εισπράξεων και ένταλμάτων πληρωμής,

στ) Δι' άποφάσεως της Δ.Δ.Ε. δύνανται νά όρισθῆ ἢ τήρησις και έτέρων βιβλίων θεωρημένων πάντοτε υπό του Μακαριωτάτου Προέδρου.

Άρθρον 5

Όργανα - άρμοδιότητες

1. Η Δ.Δ.Ε., διά την εύρυθμον λειτουργίαν αύτης κατά την πρώτην συνεδρίασιν εκλέγει, μεταξυ των μελών αύτης, τον Γραμματέα, τον Ταμίαν και τον επί των Οικονομικών ύπεύθυνον.

2. Ο Γραμματεΐς τηρεΐ τά Πρακτικά της Δ.Δ.Ε., τόν Πρωτόκολλον Άλληλογραφίας και διεξάγει πās την άλληλογραφίαν. Ο Γραμματεΐς δύναται νά επικουρηται εις τόν έργον αύτου υπό τινος ύπαλλήλου λαϊκού ἢ κληρικού της Έκκλησίας της Ελλάδος, όριζομένου υπό του Μακαριωτάτου Προέδρου.

3. Ο Ταμίας διαχειρίζεται τά έσοδα της Υψηρεσίας, ών ύπόλογος άνά πāsαν ώραν εναντι του Προέδρου και των μελών της Δ.Δ.Ε., τηρεΐ δέ τά σχετικά λογιστικά και διαχειριστικά βιβλία και στοιχεΐα, ως ταΐτα καθορίζονται και καταθέτει τά κεφάλαια και τούς πόρους εις ειδικόν λογαριασμόν εις την Τράπεζαν.

Ο Ταμίας δύναται νά επικουρηται εις τόν έργον αύτου υπό τινος κληρικού ἢ λαϊκού ύπαλλήλου της Έκκλησίας της Ελλάδος κατ' άπόσπασιν ἢ παραλλήλως προς τά κύρια καθήκοντα αύτου, όριζομένου υπό του Μακαριωτάτου Προέδρου.

Εις τούτον δύναται νά άποδοθῆ και ἡ ιδιότης του ύπολόγου.

Ο Ταμίας μετά του ύπευθύνου των Οικονομικών έπιμελεΐται της συντάξεως του Προϋπολογισμού και του Άπολογισμού, ό όποιος εν τέλει εγκρίνεται υπό της Δ.Δ.Ε. και της Δ.Ι.Σ.

4. Ο επί των Οικονομικών ύπεύθυνος:

- α. Έκτελεΐ τās άποφάσεις της Έπιτροπής διά την εν γένει οικονομικήν διαχείρισιν,
- β. Έπιμελεΐται με τον Ταμίαν της συντάξεως του Προϋπολογισμού των έσόδων και εξόδων. Τόν ύπεύθυνον επί των Οικονομικών εις περιπτώσιν άπουσίας ἢ κωλύματος αναπληροΐ έτερον μέλος της Έπιτροπής όριζόμενον υπ' αύτης.

Ο ύπεύθυνος των Οικονομικών δύναται νά έπι-

κουρήται εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ ὑπὸ τινος ὑπαλλήλου λαϊκοῦ ἢ κληρικοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου.

Ἄρθρον 6
Ἐκπροσώπησις

Ἡ διὰ τοῦ παρόντος συνιστωμένη Αὐτοτελής Ὑπηρεσία ἐκπροσωπεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δ.Δ.Ε. ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ ἢ ὑπὸ μέλους αὐτῆς, ὀριζομένου πρὸς τοῦτο διὰ Πράξεως τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου.

Ἄρθρον 7
Πόροι

Πόροι τοῦ Νομικοῦ Προσώπου εἶναι:

1. Ἡ ἐπιχορήγησις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Οἰκονομικῶν (Ε.Κ.Υ.Ο.).
2. Ἐπιχορηγήσεις τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας.
3. Δωρεαί - ἐπιχορηγήσεις πάσης ἐκκλησιαστικῆς διαχειρίσεως καὶ Ἀρχῆς.
4. Δωρεαί νομικῶν καὶ φυσικῶν προσώπων.
5. Δωρεαί καὶ λοιπαὶ προσφοραί.
6. Ἐπιχορηγήσεις οἰουδήποτε φορέως διδόμεναι ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ τῆς διὰ τοῦ παρόντος συνιστωμένης Ὑπηρεσίας.
7. Πᾶν ἕτερον ἔσοδον προερχόμενον ἐκ πάσης νομίμου πηγῆς.
8. Οἱ πόροι τῆς αὐτοτελοῦς Ὑπηρεσίας διατίθενται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν αὐτῆς, ὡς καθορίζονται διὰ τοῦ παρόντος

Κανονισμοῦ καὶ διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῆς.

Ἄρθρον 8

Μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν τῆς διὰ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ συνιστωμένη αὐτοτελοῦς Ὑπηρεσίας ἐορτασμοῦ τοῦ Ἰωβηλαίου, ἅπανα ἢ κινητῆ καὶ ἀκίνητος περιουσία μετ' ἐξόφλησιν τῶν οἰκονομικῶν ὑποχρεώσεων, περιέρχεται εἰς τὴν Ε.Κ.Υ.Ο.

Δύναται ὅμως κατόπιν προτάσεως τῆς Δ.Δ.Ε., ἡ περιουσία νὰ διατεθῇ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν παρεμφεροῦς ἐκκλησιαστικοῦ σκοποῦ, διὰ τροποποιήσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ.

Ἄρθρον 9

Ἡ ἰσχὺς τοῦ Κανονισμοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Περιοδικὸν «Ἐκκλησία».

Ἄρθρον 10

Ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δὲν προκαλεῖται δαπάνη διὰ προσλήψεις μονίμου ἢ ἐπὶ συμβάσει προσωπικοῦ. Ἡ δαπάνη ἐκπληρώσεως τῶν σκοπῶν τῆς αὐτοτελοῦς «προσωρινῆς» Ὑπηρεσίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ.

Ἀθῆναι τῇ 6ῃ Μαΐου 1999

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
Ἀρχιμ. Δανιὴλ Πουρτσουκλῆς

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 122/1999

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 114/1998 Κανονισμοῦ «Περὶ συστάσεως καὶ Ὄργανώσεως Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»»

Ἡ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὶς διατάξεις τῆς παραγρ. 2 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».
2. Τὶς διατάξεις τῶν ἄρθρων 4, 17 καὶ 18 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 114/1998 Κανονισμοῦ (Φ.Ε.Κ. 21/τ.Α./10-2-1999).
3. Τὶς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ὑπ' ἀρ. 120/1999 Κανονισμοῦ (Φ.Ε.Κ. 91/Α/4-5-1999).
4. Τὴν ἀπὸ 9-6-1999 Ἀπόφασιν Αὐτῆς,

ΨΗΦΙΖΕΙ

Τὸν ὑπ' ἀριθμ. 122/1999 Κανονισμὸν ἔχοντα οὕτω:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 122/1999

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 114/1998 Κανονισμοῦ «Περὶ συστάσεως καὶ Ὄργανώσεως Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Ἄρθρο 1

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 114/1998 Κανονισμοῦ ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολουθῶς:

«2. Μέχρι τῆς ἐγκρίσεως τῶν Ἐσωτερικῶν Κανονισμῶν τῶν Κλάδων Ραδιοφωνίας καὶ Ἐκδόσεων πάσης φύσεως τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἰσχύουν καὶ ἐφαρμόζονται μεταβατικῶς τὰ ἕως τώρα ἰσχύοντα γιὰ

τὴν διοίκηση καὶ διαχείριση τόσο γιὰ τὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ, τὴν ἔκδοση τῶν Περιοδικῶν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», «ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ», «ΘΕΟΛΟΓΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὅσο καὶ γιὰ τὸ προσωπικὸ αὐτῶν καὶ τὶς ὑφιστάμενες ὁποιοσδήποτε σχέσεις ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν συνεργατῶν τους».

Ἄρθρο 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀρχίζει ἀπὸ τὴ δημοσίευσή του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Περιοδικὸ «Ἐκκλησία».

Ἄρθρο 3

Ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ αὐτοῦ προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν μπορεῖ νὰ προσδιοριστεῖ.

Ἀθῆναι 9 Ἰουνίου 1999

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀρχιμ. Δανιὴλ Πουρτσουκλῆς

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 123/1999

«Περὶ συστάσεως θέσεων εἰδικῶν Ἐπιστημονικῶν Συμβούλων παρὰ τῆ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».
2. Τὴν ἀπὸ 10.6.1999 Ἀπόφασιν Αὐτῆς,

ΨΗΦΙΖΕΙ

Τὸν ὑπ' ἀριθμ. 123/1999 Κανονισμόν ἔχοντα οὕτω:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 123/1999

«Περὶ συστάσεως θέσεων εἰδικῶν ἐπιστημονικῶν συμβούλων παρὰ τῆ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Ἄρθρον 1

1. Συνιστᾶται παρὰ τῆ Ἱερᾷ Συνόδῳ μία (1) θέσις Εἰδικοῦ Ἐπιστημονικοῦ Συμβούλου ἐπὶ Ἐκκλησιαστικῶν ἐν γένει ζητημάτων. Ἔργον τοῦ Συμβούλου αὐτοῦ εἶναι νὰ γνωμοδοτῆ ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ζητημάτων ὡσάκις τοῦτο ζητηθῆ ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἢ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὡσαύτως νὰ ἀναλαμβάνη εἰδικὰς ἀποστολάς καὶ νὰ διεκπεραιοῖ ὑποθέσεις ἐκκλησιαστικὰς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικόν, ὡς καὶ νὰ μετέχη εἰς Ἐπιτροπὰς συνιστωμένας ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ τὴν μελέτην καὶ ἀντιμετώπισιν ἐν γένει ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων.

Εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν διορίζεται Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἢ τοῦ Νομικοῦ Τμήματος Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου, ὁ ὁποῖος ἔχει εἰδικὴν ἐπιστημονικὴν ἐνασχόλησιν μὲ τὰ ἐν γένει ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας, ἢ κληρικὸς ἢ λαϊκὸς μὲ εἰδικὴν πείραν καὶ ἰκανότητα. Τὰ καθήκοντα τοῦ ὡς ἄνω Συμβούλου δύνανται νὰ ἀνατίθενται εἰς ἀνώτατον δικαστικὸν λειτουργὸν ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἐν συντάξει, ὁ ὁποῖος πάντως πρέπει νὰ ἔχει εἰδικὴν ἐπι-

στημονικὴν ἐνασχόλησιν μὲ τὰ ὡς ἄνω θέματα.

2. Συνιστᾶται ὁμοίως παρὰ τῆ Ἱερᾷ Συνόδῳ μία (1) θέσις Εἰδικοῦ Συμβούλου ἐπὶ διεκκλησιαστικῶν καὶ διαθρησκευτικῶν ζητημάτων, πληρουμένη κατὰ τὰ εἰς τὰς παρ. 1 καὶ 3 τοῦ παρόντος ὀριζόμενα. Ἔργον τοῦ Συμβούλου τούτου εἶναι νὰ μελετᾷ καὶ νὰ εἰσηγῆται ἀρμοδίως διὰ πᾶν ζήτημα σχέσιν ἔχον πρὸς τὴν ἄσκησιν τῆς ἐξωτερικῆς ἐκκλησιαστικῆς πολιτικῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ πρὸς τὰς σχέσεις αὐτῆς μετὰ τῶν ἄλλων θρησκειῶν, ὅταν τοῦτο ζητηθῆ ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἢ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

3. Ὁ διορισμὸς εἰς τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις γίνεται ἐπὶ θητεία δυναμένη νὰ ἀνανεουταί μὲ ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ἢ δὲ ἀνάθεσις τῶν καθηκόντων τούτων εἰς δικαστικὸν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ μετὰ προηγουμένην ἄδειαν τοῦ οἰκείου Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀρχεταί ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἄρθρον 3

Κάλυψις δαπάνης

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῆ.

Ἐν Ἀθῆναις τῆ 10 Ἰουνίου 1999

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀρχιμ. Δανιὴλ Πουρτσουκλῆς

ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ

Σύστασης Έκκλησιαστικής Υπηρεσίας στην Ίερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών, με την έπωνυμία: «Κέντρον Στήριξης Οικογενείας» (ΚΕ.Σ.Ο.).

Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχουσα υπ' όψει:

α. Τις υποχρεώσεις της από τους Ίερούς Κανόνες και τους Νόμους του Κράτους προς τὸ Χριστεπώνυμο τῆς Έκκλησίας πλήρωμα.

β. Τις διατάξεις τοῦ άρθρου 29 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Έκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Φ.Ε.Κ. τ' Α' 146).

γ. Τὴν υπ' ἀριθμ. 584/25.2.1999 πρόταση τοῦ Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου.

δ. Τὴν ἀπό 11.3.1999 ἀπόφαση Αὐτῆς,

Ἀποφασίζει

Τὴ σύσταση Έκκλησιαστικῆς Υπηρεσίας με τὴν έπωνυμία: «ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ» (ΚΕ.Σ.Ο.).

Ἡ συγκρότηση, ὀργάνωση και λειτουργία τῆς παραπάνω Υπηρεσίας διέπεται ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ κατωτέρου Κανονισμοῦ.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Συστάσεως, ὀργανώσεως και λειτουργίας Έκκλησιαστικῆς Υπηρεσίας με τὴν έπωνυμία: «ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ», ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΕ.Σ.Ο.).

Ἄρθρο 1

Σύσταση, Ἔδρα, Σφραγίδα

Συνιστάται στὴν Ίερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών Έκκλησιαστικὴ Υπηρεσία με τὴν έπωνυμία «ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ» (ΚΕ.Σ.Ο.). Ἔδρα του ὀρίζεται ἡ ἔδρα τῆς Ίερας Αρχιεπισκοπῆς.

Ἡ Υπηρεσία ἔχει κυκλοτερὴ σφραγίδα στὴν ὀποία αναγράφεται «ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ - ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ» και εἰς τὸ μέσον τὴν μορφή τῆς Παναγίας ὡς Πλατυτέρας.

Ἄρθρο 2

Σκοποί

Σκοποί τοῦ ΚΕ.Σ.Ο. εἶναι ἡ προστασία τῆς οἰκογένειας μέσα στοῦ γάμο, με τὴ ἴδρυση σταθμῶν οἰκογενειακῆς συμβουλευτικῆς, τμημάτων συμπάρστασης οἰκογένειας, σχολῶν γονέων, βρεφονηπιακῶν σταθμῶν, ξενῶν ἁγάμων μητέρων και σχολῶν καταρτισμοῦ γυναικείων στελεχῶν.

Με σκοπὸ τὴν στήριξη τῆς οἰκογένειας ἡ Υπηρεσία μεριμνᾷ ὑπὲρ τῶν ἐξ ἀτυχῶν περιστατικῶν ἢ χηρείας προερχομένων μονογονεϊκῶν οἰκογενειῶν, διοργανώνει σεμινάρια ποιμαντικῆς μελλονύμφων, σεξουαλικῆς ἀγωγῆς, ἀγωνίζεται ὑπὲρ τοῦ ἀγέννητου παιδιοῦ και κατὰ τῶν ἐκτρώσεων, με τὴν προαγωγή τοῦ θεσμοῦ τῶν ἀναδόχων οἰκογενειῶν και τῆς υἰοθεσίας, γιὰ τὴν προστασία τοῦ κακοποιημένου παιδιοῦ νὰ ἔχει οἰκογένεια, καθὼς και γιὰ τὴν προστασία τοῦ κακοποιημένου παιδιοῦ και τοῦ «παιδιοῦ τοῦ δρόμου», ἀξιοποιεῖ δὲ και κάθε ἄλλη δυνατότητα ποῦ ἀποβλέπει στὴ στήριξη τοῦ θεσμοῦ τῆς Ἑλληνικῆς οἰκογένειας.

Ἄρθρο 3

Μέσα πρὸς ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν

Μέσα γιὰ τὴν ἐπίτευξη αὐτῶν τῶν σκοπῶν ὀρίζονται ἰδιαίτερα, ἡ ἀνάθεση και ἐκπόνηση μελετῶν διατομεακοῦ χαρακτήρα, οἱ παραστάσεις σὲ Ἄρχες και ἡ συνεργασία με ἀρμόδιους φορεῖς τῆς ἡμεδαπῆς και τῆς ἀλλοδαπῆς, τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση, τὸν Ὀργανισμό Ἡνωμένων Ἐθνῶν, τὸ Συμβούλιο τῆς Εὐρώπης, τὴν UNESCO και τοὺς λοιποὺς Εὐρωπαϊκοὺς και Διεθνεῖς Ὀργανισμοὺς, καθὼς και τὶς ὀργανώσεις, ἰδίως ἐθελοντικῆς, ποῦ σκοπὸ ἔχουν τὴν προστασία τῆς οἰκογένειας, ἡ συμμετοχὴ σὲ ἡμεδαπὰ και ἀλλοδαπὰ συνέδρια ποῦ ἔχουν ἴδιους ἢ παρεμφερεῖς σκοποὺς, ἡ ἐκδοση και ἡ κυκλοφορία περιοδικοῦ τύπου και λοιποῦ ἐντύπου ἐνημερωτικοῦ ὑλικοῦ, ἡ ἀνακοίνωση στὰ Μ.Μ.Ε. προγραμμάτων και στόχων γιὰ τὴν ἐνταξη τῆς διάστασης τοῦ φύλου σὲ ὄλες τὶς πολιτικῆς, καθὼς και κάθε ἄλλη σχετικὴ πρωτοβουλία.

Ἄρθρο 4

1. Γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῶν σκοπῶν τοῦ ΚΕ.Σ.Ο. ἰδρύονται τὰ κάτωθι Τμήματα:

- α) Τμῆμα ὑποδοχῆς και ἐνημέρωσης.
- β) Τμῆμα Οἰκογένειας (Ποιμαντικὴ μελλονύμφων, σχολῆς γονέων κ.λπ.).
- γ) Τμῆμα συμπάρστασης γυναικῶν. Τὸ τμῆμα τοῦτο ἀποβλέπει στὴ στήριξη τῆς γυναίκας ὡς συζύγου, μητέρας, ἐργαζομένης, ἀνέργου, ἀγάμου, κακοποιημένης κ.λπ.
- δ) Τμῆμα συμπαραστάσεως παιδιοῦ. Τὸ τμῆμα αὐτὸ ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν προστασία τῶν ἐγκαταλελειμμένων, κακοποιημένων και κοινωνικὰ ἀπροσαρμοστων παιδιῶν.
- ε) Τμῆμα Ξενῶνων και Βρεφονηπιακῶν σταθμῶν.
- στ) Τμῆμα καταρτισμοῦ Στελεχῶν και Συνεργατῶν. Τὸ Τμῆμα τοῦτο καταρτίζει προγράμματα και πραγματοποιεῖ σεμινάρια ἐπιμόρφωσης τῶν συνεργατῶν τοῦ ΚΕ.Σ.Ο.

2. Με ἀπόφαση τοῦ Αρχιεπισκόπου Αθηνών, ἐπει-

τα από εισήγηση του Δ.Σ., δύναται να ιδρύονται και νέα Τμήματα δραστηριοτήτων, έφ' όσον τούτο έπιβάλλουν οι ύπάρχουσες κοινωνικές ανάγκες.

Άρθρο 5

Διοίκηση του Ίδρύματος

α) Το ΚΕ.Σ.Ο. άποτελεϊ Ύπηρεσία τής Ίεράς Άρχιεπισκοπής Άθηνών και διοικείται από πενταμελές Διοικητικό Συμβούλιο, άπαρτιζόμενο από τόν Μακαριώτατο Άρχιεπίσκοπο Άθηνών, ώς Πρόεδρο, δύο κληρικούς και δύο εύυπόληπτα και δραστήρια μέλη, που διορίζονται με τούς άναπληρωτές τους από τόν Μακαριώτατο Άρχιεπίσκοπο Άθηνών. Τόν Άρχιεπίσκοπο άπόντα ή κωλυόμενον άναπληρώνει ό άπ' αύτόν όριζόμενος άντικαταστάτης.

β) Ό Μακαριώτατος Άρχιεπίσκοπος Άθηνών δύναται να άντικαταστήσει μέλος ή μέλη του Συμβουλίου, άν τούτο κρίνεται έπωφελές και συντελεϊ στην άποδοτική λειτουργία τής Ύπηρεσίας.

γ) Η θητεία τών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου όρίζεται τριετής. Τά μέλη δύναται να έπαναδιορισθούν, ή δε προσφορά τών ύπηρεσιών τους είναι τιμητική και άμισθος.

Άρθρο 6

Άρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

α) Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΕ.Σ.Ο. άποφασίζει για κάθε θέμα που άφορα στην όργάνωση και λειτουργία του και συντάσσει τόν έσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του παρόντος. Άποφασίζει για την πρόσκτηση και διαχείριση τής περιουσίας του καθώς και τών εισοδημάτων που διατίθενται για την έκπλήρωση τών σκοπών του. Συντάσσει και ψηφίζει ίδιον έτήσιο προϋπολογισμό και άπολογισμό τούς όποιους ύποβάλλει για έγκριση στο Μητροπολιτικό Συμβούλιο. Διορίζει τó άπαραίτητο για την λειτουργία του προσωπικό, όρίζει την άντιμισθία του κατά τις κείμενες διατάξεις και παύει τούτο, τηρουμένης τής νόμιμης διαδικασίας.

Δέν έχει νομική προσωπικότητα και άρα δέν μπορεί να έκπροσωπείται.

β) Άποφασίζει για τις επενδύσεις και τις πλέον άσφαλείς τοποθετήσεις τών κεφαλαίων τής Ύπηρεσίας, για την έκποίηση ή ύποθήκευση περιουσιακών της στοιχείων και έκμίσθωση ακινήτων. Δέχεται δωρεές, κληρονομίες κ.λπ. Έγείρει άγωγές, συμβιβάζεται και παραιτείται σε κάθε άνοιγείσα δίκη ή έξώδικη διαδικασία.

γ) Άποφασίζει για τις προμήθειες για λογαριασμό του ΚΕ.Σ.Ο. και για την αύξηση τών πόρων του.

Άρθρο 7

Συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου

Τό Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται με πρόσκληση του Προέδρου ή του άναπληρωτού του, ή με την έγγραφη αίτηση τριών τουλάχιστον μελών, οι όποιοι άναφέρουν και τά θέματα για τά όποια ζητούν τή σύγκλησή του.

Τό Διοικητικό Συμβούλιο λογίζεται σε άπαρτία όταν παρίστανται, τουλάχιστον, τρία εκ τών μελών του, οι δε άποφάσεις του λαμβάνονται κατά πλειοψηφία.

Σε περίπτωση ίσοψηφίας ύπερισχύει ή ψήφος του Προέδρου.

Άρθρο 8

Προσωπικό του ΚΕ.Σ.Ο.

Οί θέσεις του προσωπικού καθορίζονται ως ακόλουθως:

Μία θέσις Διευθυντού, ΠΕ Κλάδου, Δ-Α βαθμού.

Τρεις θέσεις γραφέων, ΔΕ Κλάδου, Δ-Α βαθμού.

Με τόν έσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας που ψηφίζεται από τή Δ.Ι.Σ. έξειδικεύονται τά καθήκοντα του προσωπικού και μπορούν να συστήνεται και άλλες θέσεις για τήν κάλυψη τών αναγκών του ΚΕ.Σ.Ο., τó όποιον όμως κατά κανόνα θα λειτουργεί με πρόσωπα άπασχολούμενα έθελοντικά και άμισθα. Η πλήρωση τών θέσεων είναι δυνατική.

Άρθρο 9

Πόροι του ΚΕ.Σ.Ο.

Πόροι του ΚΕ.Σ.Ο. είναι:

α) Οί εκάστοτε ύπέρ αύτου έπιχορηγήσεις εκ μερών του Γενικού ή τών Ένοριακών Φιλοπτώχων Ταμείων τής Ίεράς Άρχιεπισκοπής Άθηνών, του Έλληνικού Δημοσίου ή Νομικών Προσώπων Δημοσίου ή Ίδιωτικού Δικαίου.

β) Οί έπιδοτήσεις που διατίθενται μετά από Άπόφαση τής Ίεράς Συνόδου σχετικά με τó έργο του ΚΕ.Σ.Ο. σε όλη τήν Ελλάδα.

γ) Οί εισφορές τών Δήμων Περιφέρειας τής Άρχιεπισκοπής Άθηνών ή άλλες έπιδοτήσεις από Όργανισμούς Τοπικής Αυτόδιοίκησης.

δ) Οί πρόσοδοι από έράνους, οι όποιοι διενεργούνται από τó Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, μετά από έγκριση τής Ίεράς Άρχιεπισκοπής Άθηνών.

ε) Οί δωρεές πάσης φύσεως σε χρήμα, κινητά και άκίνητα.

στ) Τυχόν καταβαλλόμενα ποσά από τούς χρήστες τών ύπηρεσιών του ΚΕ.Σ.Ο.

ζ) Έπιδοτήσεις πάσης φύσεως από Διεθνείς Όργανισμούς, όπως αύτοι άναφέρονται στο άρθρο 3 του παρόντος.

η) Κάθε άλλο νόμιμο έσοδο, μη προβλεπόμενο κατά τά άνωτέρω, που έξυπηρετεί τούς σκοπούς του ΚΕ.Σ.Ο.

Άρθρο 10

Δωρητές, Εύεργέτες, Μεγάλοι Εύεργέτες

Τό Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να άνακηρύσσει Δωρητές, Εύεργέτες του ΚΕ.Σ.Ο., είτε εν ζωή, είτε μετά θάνατον.

Δωρητές άνακηρύσσονται οι προσφέροντες στο ΚΕ.Σ.Ο. ποσόν 50.000 έως 100.000 δρχ. Εύεργέτες από 100.000 έως 500.000 δρχ. Μεγάλοι Εύεργέτες από 500.000 δρχ. και άνω.

Δωρητές δύναται να όνομάζονται από τó Διοικη-

τικό Συμβούλιο και πρόσωπα, τὰ ὁποῖα προσέφεραν σὲ αὐτὸ ἄλλες ἐξαιρετικὲς ὑπηρεσίες. Τὰ ὀνόματα τῶν Δωρητῶν, Εὐεργετῶν, καὶ Μεγάλων Εὐεργετῶν δύνανται νὰ ἀναγράφονται σὲ μαρμάρινη πλάκα, ἀναρτώμενη σὲ κατάλληλο χῶρο στὸ κτίριο τοῦ ΚΕ.Σ.Ο.

Ἄρθρο 11
Τηρούμενα Βιβλία

Τὸ ΚΕ.Σ.Ο. τηρεῖ τὰ ἐπόμενα βιβλία:
α. Βιβλίον κτηματολογίου, στὸ ὁποῖο καταχωρεῖται ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητη περιουσία του.
β. Βιβλίον Πρωτοκόλλου.
γ. Βιβλίον Ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου (Πρακτικῶν).
δ. Βιβλίον Ἀποθήκης.
ε. Βιβλίον Ταμείου (Ἐσόδων - Ἐξόδων).
στ. Στέλεχος τριπλοτύπων ἀποδείξεων εἰσπράξεων, καὶ
ζ. Στέλεχος διπλοτύπων ἐνταλμάτων πληρωμῆς.
Τὰ ἀνωτέρω πρέπει νὰ φέρουν ἴδιαν ἀρίθμηση τὸ καθένα κατὰ φύλλον καὶ νὰ εἶναι θεωρημένα στὸ τέλος καὶ πρὶν ἀπὸ τὴν χρῆση τους ἀπὸ τὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν.

Ἄρθρο 12
Ἐλεγχος τοῦ ΚΕ.Σ.Ο.

Οἰκονομικὸς καὶ κάθε ἄλλος ἔλεγχος διενεργεῖται ἀπὸ τὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν σύμφωνα μὲ τὶς κείμενες διατάξεις.

Ἄρθρο 13
Διάλυση τοῦ ΚΕ.Σ.Ο.

Τὸ ΚΕ.Σ.Ο. δύναται νὰ διαλυθεῖ μετὰ ἀπὸ ὁμόφωνη καὶ αἰτιολογημένη πρόταση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μὲ τὴν παρουσία ὄλων τῶν μελῶν του καὶ ἀπόφαση τῆς Διαρκoῦς Ἱεράς Συνόδου. Στὴν περίπτωση αὕτῃ ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητη περιουσία τοῦ ΚΕ.Σ.Ο. παραμένει στὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ, ἡ ὁποία ὑποχρεοῦται νὰ τὴν χρησιμοποιήσει γιὰ παρεμφερῆ σκοπὸ κατὰ τὴν ἀπόλυτη κρίση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου.

Ἄρθρο 14
Τροποποίηση τοῦ Κανονισμοῦ

Ὁ παρῶν Κανονισμὸς τροποποιεῖται μὲ ἀπόφαση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΚΕ.Σ.Ο. Ἡ πρόταση καὶ ἡ ἀπόφασί του λαμβάνεται μὲ πλειοψηφία τεσσάρων τουλάχιστον μελῶν τοῦ Συμβουλίου καὶ ὑποβάλλεται στὴ Δ.Ι.Σ. γιὰ ἔγκριση καὶ δημοσίευση.

Ἄρθρο 15
Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς

Μὲ ἐσωτερικὸ Κανονισμὸ ὁ ὁποῖος θὰ ἐκπονηθεῖ ἀπὸ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο καὶ θὰ ἐγκριθεῖ ἀπὸ τὴ Δ.Ι.Σ., θὰ καθορισθοῦν ὅλα τὰ θέματα ποῦ δὲν περιλαμβάνονται στὸν Κανονισμὸ αὐτὸ ὅσα ἀφοροῦν τὰ λοιπὰ θέματα καὶ κάθε ἄλλη λεπτομέρεια ποῦ ἀφορᾷ τὴ διοίκηση τοῦ ΚΕ.Σ.Ο., τὸν τρόπο τήρησης τῶν σχετικῶν βιβλίων, τὶς προϋποθέσεις παροχῆς ὑπηρεσιῶν

καὶ ἀγαθῶν ὡς καὶ κάθε ἄλλο θέμα, ποῦ ἀνάγεται στὴν εὐρυθμη λειτουργία τοῦ ΚΕ.Σ.Ο.

Ἄρθρο 16
Ἰδρυση Παραρτημάτων

Μὲ πρόταση τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ μὲ ἔγκριση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΚΕ.Σ.Ο., ἐπιτρέπεται ἡ ἰδρυση Παραρτημάτων σὲ ἐνορίες τῶν Ἀθηνῶν.

Τὰ τῆς λειτουργίας τῶν παραρτημάτων αὐτῶν ρυθμίζονται ἀνάλογα πρὸς τὴ λειτουργία τοῦ ΚΕ.Σ.Ο.

Ἄρθρο 17

Κάθε θέμα τὸ ὁποῖο ἀνακύπτει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ παρόντος καὶ δὲν προβλέπεται ρητὰ ἀπ' αὐτόν, ρυθμίζεται μὲ ἀπόφαση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐκτὸς ἂν ἀπαιτεῖται κανονιστικὴ ρύθμιση ὅποτε ψηφίζεται Κανονισμὸς συμπληρωματικὸς τοῦ παρόντος.

Ἄρθρο 18
Ἰσχύς Κανονισμοῦ

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἀρχίζει ἀπὸ τὴ δημοσίευσή του στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Περιοδικὸ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἄρθρο 19
Κάλυψις δαπάνης

Ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ αὐτοῦ προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιοριστεῖ.

Ἀθῆνα 11 Μαρτίου 1999

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
Ἀρχιμ. Δανιὴλ Πουρτσουκλῆς

ΑΠΟΦΑΣΗ

«Περὶ Ὁργάνωσης τοῦ Ποιμαντικοῦ Ἔργου τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν»

Ἡ ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχουσα ὑπ' ὄψει:

α) Τὶς ὑποχρεώσεις τῆς ἀπὸ τοὺς Ἱερούς Κανόνες καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Χριστεπώνυμο τῆς Ἐκκλησίας Πλήρωμα.

β) Τὶς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ Α' 146).

γ) Τὶς ὑφιστάμενες ἄμεσες ποιμαντικὲς καὶ κοινωνικὲς ἀνάγκες.

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 672/4.3.1999 πρόταση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου.

ε) Τήν από 11.3.1999 Απόφαση Αύτης,

Άποφασίζει

Τήν όργάνωση του Ποιμαντικού Έργου της Ίερας Αρχιεπισκοπής Αθηνών, τó όποιον θά λειτουργεί με τις διατάξεις του κατωτέρου Κανονισμού.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

«Περί όργάνωσης του Ποιμαντικού Έργου της Ίερας Αρχιεπισκοπής Αθηνών»

Άρθρο 1

Όργάνωση ποιμαντικού έργου

1. Πα τήν άποτελεσματικότερη όργάνωση, δομή και λειτουργία του ποιμαντικού έργου ίδρύονται στην Ίερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών:

α. Κεντρική Διεύθυνση Ποιμαντικού Έργου.

β. Περιφερειακές Διευθύνσεις Ποιμαντικού Έργου και,

γ. Ένοριακή Διεύθυνση Ποιμαντικού Έργου.

Οί Διευθύνσεις, οί Υπηρεσίες και τά όργανα αυτών τελούν υπό τήν άμεση έποπτεία και καθοδήγηση του Αρχιεπισκόπου Αθηνών.

2. Ό Αρχιεπίσκοπος Αθηνών, ό όποιος προΐσταται του όλου Ποιμαντικού Έργου της Ίερας Αρχιεπισκοπής Αθηνών, χαράσσει τις κατευθυντήριες γραμμές τούτου και έγκρίνει τις επί μέρους ένέργειες τών όργάνων του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Άρθρο 2
Σκοπός

Η Κεντρική Διεύθυνση του Ποιμαντικού Έργου αποβλέπει στην πραγματοποίηση τών εξής επί μέρους σκοπών:

α. Συντονισμός τών Τομέων του Ποιμαντικού Έργου, καθώς και τών επί μέρους Υπηρεσιών και Τμημάτων που υπάγονται στον κάθε Τομέα.

β. Διερεύνηση τών άναγκών Ποιμαντικού Έργου στην περιφέρεια και στο ένοριακό επίπεδο, καθώς και τών πόρων και μέσων για τήν κάλυψή τους.

γ. Όλοκληρωμένο σχεδιασμό της Ποιμαντικής Πολιτικής της Ίερας Αρχιεπισκοπής Αθηνών για τήν λειτουργία ένός δικτύου Υπηρεσιών σε κεντρικό - περιφερειακό - ένοριακό επίπεδο.

δ. Έπικοινωνία και συνεργασία με τις άλλες Διευθύνσεις ή Κέντρα της Ίερας Αρχιεπισκοπής Αθηνών.

ε. Προώθηση και καθιέρωση τρόπων ένεργου συμμετοχής τών λαϊκών στο ποιμαντικό έργο.

στ. Έπικοινωνία και συνεργασία με άλλους Όργανισμούς που άσκούν κάποιο πεδίο Ποιμαντικού Έργου προς άποφυγήν έπικαλύψεων στον ίδιο χώρο και προς επέκταση του Έργου.

ζ. Προβολή του Ποιμαντικού Έργου της Ίερας Αρχιεπισκοπής Αθηνών σε διαμητροπολιτικό, εύρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Άρθρο 3

Όργανα Διοίκησης και Συντονισμού - Άρμοδιότητες

1. Όργανο Διοίκησης στην Κεντρική Διεύθυνση είναι:

Ό Διευθυντής Ποιμαντικού Έργου, ό όποιος προΐσταται της Κεντρικής Διευθύνσεως Ποιμαντικού Έργου της Αρχιεπισκοπής Αθηνών και συντονίζει όλους τούς επί μέρους τομείς και υπηρεσίες που λειτουργούν σε κεντρικό επίπεδο. Ό Διευθυντής διαθέτει ειδικές γνώσεις και πείρα στο Ποιμαντικό Έργο, ό δε διορισμός του γίνεται με άπόφαση του Αρχιεπισκόπου, με τριετή θητεία, δυναμένη να ανανεωθεί.

2. Όργανα Συντονισμού στην Κεντρική Διεύθυνση είναι:

α. Το Συμβούλιο Έκπροσώπων Αρχιεπισκοπικών Περιφερειών.

Τό Συμβούλιο τούτο άποτελείται από τόν Διευθυντή του Ποιμαντικού Έργου, τούς Έπισκόπους - Προϊσταμένους τών Αρχιεπισκοπικών Περιφερειών. Πρόεδρος του Συμβουλίου είναι ό Αρχιεπίσκοπος Αθηνών, άναπληρούμενος από τόν Διευθυντή Ποιμαντικού Έργου της Κεντρικής Υπηρεσίας.

Συγκαλείται από τόν Αρχιεπίσκοπο ή τόν Διευθυντή της Κεντρικής Διεύθυνσης με σκοπό τήν ένημέρωση για τó συνολικό Ποιμαντικό Έργο τών Περιφερειών, τήν έκτίμηση της άποτελεσματικότητας και τήν χάραξη της Περιφερειακής Ποιμαντικής Πολιτικής.

β. Το Μόνιμο Συμβούλιο Έκπροσώπων Διευθύνσεως της Αρχιεπισκοπής Αθηνών.

Τό Συμβούλιο τούτο άποτελείται από τόν Διευθυντή της Κεντρικής Διεύθυνσης Ποιμαντικού Έργου ή άναπληρωτή του και τούς Προϊσταμένους ή τούς έκπροσώπους τών διαφόρων άυτοτελών ποιμαντικών δραστηριοτήτων, όπως του Γενικού Φιλοπτώχου Ταμείου, της Διευθύνσεως Χριστιανικής Άλληλεγγύης, της Διευθύνσεως Νεότητας, του Κέντρου Στήριξης της Οικογένειας και της Υπηρεσίας Τύπου. Έργο του Συμβουλίου είναι να συντονίζει τó έργο τών άνωτέρω Διευθύνσεων προς άποφυγήν έπικαλύψεων για συνεργασία και ανταλλαγή προτάσεων άνάπτυξης του συνολικού ποιμαντικού έργου της Αρχιεπισκοπής Αθηνών.

Στό Συμβούλιο αυτό δύναται να προσκαλούνται κατά περίπτωση και μέλη της Σ.Κ.Ε.Π.Ε. (βλ. παράγρ. 3 του παρόντος) ή ειδικοί έμπειρογνώμονες ως σύμβουλοι.

Συγκαλείται από τόν Αρχιεπίσκοπο ή τόν Διευθυντή της Κεντρικής Διευθύνσεως Ποιμαντικού Έργου, σε τακτά χρονικά διαστήματα και έκτάκτως, όποτε παραστεί άνάγκη.

3. Όργανο γνωμοδοτήσεως και σχεδιασμού.

Η Συμβουλευτική Κληρικολαϊκή Έπιτροπή Ποιμαντικού Έργου (Σ.Κ.Ε.Π.Ε.).

Η Έπιτροπή αυτή άπαρτίζεται από Κληρικούς και Λαϊκούς έμπειρους σε κάποιον από τούς Τομείς του Ποιμαντικού Έργου. Είναι έθελοντικό σώμα και έχει συμβουλευτική άρμοδιότητα προς τόν Αρχιεπίσκοπο, τόν Διευθυντή Ποιμαντικού Έργου και τά λοιπά όργανα της Κεντρικής Διεύθυνσης. Παράλληλα, ή Έπιτροπή έπιμελείται του σχεδιασμού τών επί μέρους Προγραμμάτων Ποιμαντικού Έργου.

Ό καθορισμός του αριθμού τών μελών της Έπιτροπής, ή άναλογία τους σε κληρικούς και λαϊκούς

καί ὁ διορισμός τούτων γίνεται μέ ἀπόφαση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου γιά ὀρισμένη διάρκεια δυναμένη νά διακόπτεται ἢ νά ἀνανεώνεται.

4. Ὁ Διευθυντής τῆς Κεντρικῆς Διεύθυνσης Ποιμαντικῆ Ἔργου, στό τέλος ἐκάστου ἔτους ὑποβάλλει πρὸς τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἐκθεση Πραγμάτων, στήν ὁποία καταγράφονται καί προτάσεις γιά τήν καλύτερη ὀργάνωση καί διεξαγωγή τοῦ Ποιμαντικῆ Ἔργου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Ἄρθρο 4

Σύσταση Τομέων καί Κεντρικῶν Ὑπηρεσιῶν

Γιά τήν ἄσκηση τοῦ Ποιμαντικῆ Ἔργου συνιστῶνται στήν Κεντρική Διεύθυνση οἱ ἑξῆς Τομεῖς καί Ὑπηρεσίες:

A. Τομέας Πνευματικῆ Ἔργου, μέ τίς ἀκόλουθες Ὑπηρεσίες:

1. Ὑπηρεσία Ποιμαντικῶν Μελετῶν καί Ἐπιμορφώσεως.

Περιλαμβάνει τήν ἐπιμόρφωση κληρικῶν, κατηχητῶν, ἐθελοντῶν, στελεχῶν νεολαίας καί ὑπευθύνων τῶν Ἐνοριακῶν Συνάξεων Μελέτης Ἁγίας Γραφῆς, Συνέδρια Ἱερέων καί ἐκκλησιαστικῶν στελεχῶν.

2. Ὑπηρεσία Ὁρθοδόξου Πνευματικότητος.

Περιλαμβάνει τήν Ἀποκατάσταση τῆς Λειτουργικῆς Παραδόσεως, τὸ θεῖο Κήρυγμα, τήν Ἱερά Ἐξομολόγηση, τὴ Μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί τὰ Ἱερά Προσκυνήματα.

3. Ὑπηρεσία Ἱερατικῶν Κλήσεων καί Στήριξης Ἱερέων καί τῶν Οἰκογενειῶν τους.

B. Τομέας Χριστιανικῆς Μαρτυρίας, μέ τίς ἀκόλουθες Ὑπηρεσίες:

4. Ὑπηρεσία Ποιμαντικῆς Δράσεως.

Περιλαμβάνει Κατήχηση παιδιῶν καί ἐνηλίκων, ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση τῶν Αἰρέσεων, ποιμαντικὴ τοῦ ἐλευθέρου χρόνου (κατασκηνώσεις, παραθεριστὲς κ.λπ.), ποιμαντικὴ μετακινουμένων καί περιηγητῶν, Σύνδεσμο Χριστιανῶν Ἐπιστημόνων, ἐξειδικευμένη Ποιμαντικὴ καί ἐκδόσεις.

5. Ὑπηρεσία Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς.

Γ. Τομέας Προνοιακοῦ καί Κοινωνικοῦ Ἔργου, μέ τίς ἀκόλουθες Ὑπηρεσίες:

6. Ὑπηρεσία Πρόληψης τῆς οὐσιοεξάρτησης καί μεταδιδόμενων νόσων (AIDS). Περιλαμβάνει συμβουλευτικὴ ὁμάδων ὑψηλοῦ κινδύνου, συμπάρασταση οἰκογενειῶν μέ οὐσιοεξαρτημένο μέλος, ἀποκατάσταση καί κοινωνικὴ ἔνταξη ἀπεξαρτημένων καί ὀρθοθετικῶν.

7. Ὑπηρεσία Ἀσθενῶν καί Ἀτόμων μέ Εἰδικὲς Ἀνάγκες (ΑΜΕΑ).

Περιλαμβάνει οἰκονομικὴ καί ἠθικὴ στήριξη, κοινωνικὴ καί ἐπαγγελματικὴ ἀποκατάσταση, ψυχαγωγία καί συμβουλευτικὴ ἐργασία, Αἰμοδοσία.

8. Ὑπηρεσία συμπάραστασης εἰδικῶν Ὁμάδων.

Περιλαμβάνει ἐξυπηρέτηση προσφύγων, παλιννοστούντων, φυλακισμένων καί ἄλλων κοινωνικὰ ἀποκλεισμένων ὁμάδων (ἀποφυλακισμένων, ἀνέργων κ.λπ.).

9. Ὑπηρεσία Γάμου καί Οἰκογένειας.

Περιλαμβάνει συμβουλευτικὴ μελλονύμφων καί συζύγων, θεραπευτικὴ ἀντιμετώπιση τῆς οἰκογένειας,

Σχολὲς ἐπιμορφώσεως Γονέων, παρέμβαση σὲ περιπτώσεις κρίσης, περίθαλψη ὀρφανῶν καί κακοποιημένων παιδιῶν, ἀγάμων μητέρων καί ἠλικιωμένων.

10. Τηλέφωνο Πρώτης Ἀνάγκης (S.O.S.).

Περιλαμβάνει τήν πρώτη ἐπικοινωνία στήριξης ἀπὸ εἰδικούς ἐπαγγελματίες ἀνθρώπων σὲ σοβαρὴ κρίση. Ὅπου εἶναι δυνατόν, παραπομπὴ γιά περαιτέρω ἐξυπηρέτηση σὲ μιὰ ἀπὸ τίς ὑπόλοιπες ὑπηρεσίες προνοιακοῦ ἔργου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἢ ἄλλης ἐνδεδειγμένης ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους. Λειτουργεῖ σὲ 24ωρη βάση.

11. Ὑπηρεσία Ἐθελοντισμοῦ καί Ἐθελοντικῆς δράσης.

Περιλαμβάνει τήν ἐξεύρεση, ἐκπαίδευση καί διοχέτευση ἐθελοντῶν καί ἐθελοντικῶν ὁμάδων στίς διάφορες κοινωνικὲς, προνοιακὲς καί ἄλλες ὑπηρεσίες Ποιμαντικῆ Ἔργου. Ἀσχολεῖται, ἐπίσης, μέ τίς τάσεις καί ἐξελίξεις τοῦ ἐθελοντισμοῦ στή Χώρα καί στήν Εὐρωπαϊκὴ Ἔνωση, καθὼς καί μέ τὸν σχεδιασμό καινοτόμων δράσεων ἐθελοντικῆς προσφορᾶς.

Ἄρθρο 5

Συνεργασίες

Ἡ Κεντρικὴ Διεύθυνση Ποιμαντικῆ Ἔργου, προκειμένου νά ὑλοποιήσει τοὺς σκοποὺς τῆς καί νά ἐπεκτείνει τὸ Ποιμαντικὸ Ἔργο τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἔχει μόνιμες καί ἔκτακτες συνεργασίες μέ:

α. Ἐκπροσώπους θρησκευτικῶν Συλλόγων,

β. Προνοιακῶν καί Ἐθελοντικῶν Ὁργανώσεων,

γ. Ὁμοσπονδία Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων,

δ. Θεολογικὲς Σχολές, Τμήματα Κοινωνικῆς Ἐργασίας καί ἄλλα Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα.

Οἱ συνεργασίες αὐτὲς ποὺ κατὰ καιροὺς μποροῦν νά περιλάβουν καί ἄλλα νομικὰ ἢ φυσικὰ πρόσωπα, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, διενεργοῦνται μέ πρωτοβουλία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καί τοῦ Διευθυντῆ τῆς Κεντρικῆς Διευθύνσεως Ποιμαντικῆ Ἔργου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ἄρθρο 6

Σύσταση - Σκοπὸς

1. Σὲ κάθε μία ἀπὸ τίς Δέκα Τρεῖς (13) Ἀρχιεπισκοπικὲς Περιφέρειες τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν δημιουργεῖται περιφερειακὴ Διεύθυνση Ποιμαντικῆ Ἔργου.

2. Κάθε περιφερειακὴ Διεύθυνση Ποιμαντικῆ Ἔργου ἀποβλέπει στοὺς ἑξῆς ἐπὶ μέρους σκοποὺς:

α. στὸν συντονισμό τοῦ Ποιμαντικῆ Ἔργου τῆς συγκεκριμένης Ἀρχιεπισκοπικῆς Περιφέρειας ποὺ ἀσκεῖται ἀπὸ τίς περιφερειακὲς Ὑπηρεσίες καί τίς Ἐνορίες ποὺ ἀνήκουν στήν ἴδια Περιφέρεια.

β. στήν διερεύνηση τῶν ἀναγκῶν Ποιμαντικῆ Ἔργου στήν Ἀρχιεπισκοπικὴ Περιφέρεια καί στίς Ἐνορίες, καθὼς καί τῶν δυνατοτήτων γιά τήν κάλυψή τους.

γ. στήν ἐπικοινωνία καί συνεργασία μέ τήν Κεντρικὴ Διεύθυνση Ποιμαντικῆ Ἔργου καί τὰ Ἐνο-

ριακά Συμβούλια Ποιμαντικού Έργου για τὸν σχεδιασμό μιᾶς ὀλοκληρωμένης Ποιμαντικῆς Πολιτικῆς στὸ ἐπίπεδο τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς Περιφέρειας καὶ γιὰ τὴν ἀξιολόγηση τῶν ἀποτελεσμάτων ἀπὸ τὴ δρᾶση τῶν ὑπηρεσιῶν.

δ. στὴν ἀποφυγὴ ἐπικαλύψεων στὸ ἔργο τῶν συναφῶν ὀργανισμῶν, στὸ ἐνοριακὸ ἐπίπεδο, μέσω τῆς ἐπικοινωνίας καὶ συνεργασίας μεταξύ τους.

ε. στὴν προβολὴ τοῦ Ποιμαντικοῦ Έργου τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς Περιφέρειας καὶ

στ. στὴν ἀναγνώριση καὶ ἀξιοποίηση τῶν ἰδιαιτεροτήτων κάθε ἐνορίας ὡς πρὸς τὶς ψυχοκοινωνικὲς καὶ πνευματικὲς ἀνάγκες, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὶς δυνατότητες προσφορᾶς ἀπὸ τὴν τοπικὴ Ἐκκλησία.

Άρθρο 7

Όργανα Περιφερειακῆς Διοίκησης καὶ Ἀρμοδιότητες

Τὰ ὄργανα Διοίκησης καὶ οἱ ἀρμοδιότητες αὐτῶν, γιὰ κάθε Ἀρχιεπισκοπικὴ Περιφέρεια εἶναι:

1. Ὁ Ἐπίσκοπος - Προϊστάμενος.

Ὁρίζεται μὲ ἀπόφαση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Βοηθὸς Ἐπίσκοπος ἢ Κληρικὸς ἐγνωσμένης προσωπικότητας καὶ ποιμαντικῆς δρᾶσης. Εἰς τὸν αὐτὸν Βοηθὸ Ἐπίσκοπο δύναται νὰ ἀνατεθεῖ μία ἀκόμη Περιφέρεια. Προϊσταται στὴν Ἀρχιεπισκοπικὴ Περιφέρεια, συντονίζει τὸ Ποιμαντικὸ Έργο, ἐποπτεύει τὴν ὀργάνωση τῆς Περιφέρειας καὶ εἰσηγεῖται στὴν Κεντρικὴ Διεύθυνση κάθε μέτρο ποῦ συντελεῖ στὴν καλύτερη ὀργάνωση καὶ ἀπόδοση τοῦ Ποιμαντικοῦ Έργου.

2. Ὁ Συντονιστὴς - Γραμματέας.

Εἶναι ἱερέας καὶ ὀρίζεται ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο, μετὰ ἀπὸ εἰσήγηση τοῦ Διευθυντῆ Ποιμαντικοῦ Έργου. Ὁ Γραμματέας συντονίζει τὸ Ποιμαντικὸ Έργο τῆς Περιφέρειας.

3. Σὲ κάθε Ἀρχιεπισκοπικὴ Περιφέρεια συνιστᾶται Ἐπιτροπὴ Ἐκπροσώπων Ἐνοριακῶν Συμβουλίων, ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Ἐπισκόπου - Προϊσταμένου τῆς Περιφέρειας. Στὴν Ἐπιτροπὴ αὐτὴ συμμετέχει κάθε Ἐνοριακὸ Συμβούλιο Ποιμαντικοῦ Έργου (ἄρθρο 9 τοῦ παρόντος), μὲ ἕναν ἐκπρόσωπό του, ὡς καὶ ὁ Συντονιστὴς - Γραμματέας, ὡς εἰσηγητῆς. Ἡ Ἐπιτροπὴ μελετᾶ καὶ συντονίζει τὸ Ποιμαντικὸ Έργο τῆς συγκεκριμένης Ἀρχιεπισκοπικῆς Περιφέρειας.

Άρθρο 8

Σύσταση Τομέων καὶ Τμημάτων στὴν Ἀρχιεπισκοπικὴ Περιφέρεια

1. Στὴν Ἀρχιεπισκοπικὴ Περιφέρεια λειτουργοῦν τρεῖς (3) τομεῖς, σὲ ἀντιστοιχία μὲ τὴν Κεντρικὴ Διεύθυνση. Κάθε Τομέας περιλαμβάνει Τμήματα τῶν ὁποίων ἡ εὐθύνη ἀνατίθεται σὲ ἱερεῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἢ Λαϊκούς.

2. Οἱ Τομεῖς καὶ τὰ Τμήματα στὴν Περιφέρεια ἔχουν ὡς ἀκολουθῶς:

Τομέας Πνευματικοῦ Έργου.

α. Τμῆμα Ὁρθοδόξου Πνευματικότητας.

β. Τμῆμα Ἐνοριακῆς Λειτουργικῆς ζωῆς.

Τομέας Χριστιανικῆς Μαρτυρίας.

α. Τμῆμα παιδιῶν καὶ νεολαίας.

β. Τμῆμα ποιμαντικῆς ἀντιμετώπισης αἰρέσεων καὶ ἱεραποστολῆς.

γ. Τμῆμα Δημοσίων Σχέσεων.

Τομέας Προνοιακοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Έργου.

α. Τμῆμα Προνοιακοῦ Έργου, Κοινωνικῆς Φροντίδας καὶ Συμπαραστάσεως

β. Τμῆμα Γάμου καὶ Οἰκογένειας.

Οἱ ἐπὶ μέρους δραστηριότητες τῶν Τμημάτων, καθὼς καὶ ἡ δημιουργία νέων Τμημάτων, στοὺς ἀνωτέρω τρεῖς Τομεῖς, ἀποφασίζονται ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Διεύθυνση, μὲ εἰσήγηση τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκπροσώπων Ἐνοριακῶν Συμβουλίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Άρθρο 9

Σὲ κάθε Ἐνορία Ἀρχιεπισκοπικῆς Περιφέρειας δημιουργεῖται Ἐνοριακὸ Συμβούλιο Ποιμαντικοῦ Έργου (Ε.Σ.Π.Ε.), τὸ ὁποῖο ἔχει σκοπὸ:

α. τὴν ἐνίσχυση πρωτοβουλιῶν Ποιμαντικοῦ Έργου στὸ τοπικὸ ἐπίπεδο.

β. τὴν ἐπικοινωνία γιὰ ἀμφίδρομη ἐνημέρωση, συνεργασία καὶ ἀμοιβαία ὑποστήριξη μὲ ὅλους ὅσους ἀσχολοῦνται (φορεῖς καὶ ὁμάδες) μὲ παραπλήσιο ἔργο στὴν ἐνορία.

γ. τὴν διερεύνηση τοπικῶν προβλημάτων καὶ μέσων ἐπίλυσης μὲ εὐρεία συμμετοχὴ καὶ συλλογικὴ εὐθύνη.

δ. τὴν ὑποβολὴ ὀλοκληρωμένων προτάσεων ὀργάνωσης τοῦ Ἐνοριακοῦ Έργου.

ε. τὴν ἀνάπτυξη μηχανισμοῦ ἀνατροφοδότησης τῶν πληροφοριῶν ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ Ἐνοριακοῦ Ποιμαντικοῦ Έργου στὴν Περιφερειακὴ Διοίκηση καὶ στὰ ὄργανα σχεδιασμοῦ.

στ. τὴν ἐνεργὸ συμμετοχὴ τῶν ἐνοριτῶν μέσω Ὁμάδων Ἐργασίας οἱ ὁποῖες πλαισιώνουν τοὺς διαφόρους τομεῖς Ποιμαντικοῦ Έργου.

Άρθρο 10

Συγκρότηση

1. Στὸ Ἐνοριακὸ Συμβούλιο Ποιμαντικοῦ Έργου συμμετέχουν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, οἱ ἱερεῖς τοῦ Ναοῦ, ὁ διάκονος, ὁ/ἡ Πρόεδρος τοῦ Ἐνοριακοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου, οἱ ὑπεύθυνοι τῶν Τμημάτων καὶ ἐκπρόσωπος ἀπὸ κάθε Ὁμάδα Ἐργασίας.

2. Στὸ Συμβούλιο δύνανται νὰ μετέχουν καὶ ἄλλα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα κρίνεται ὅτι μποροῦν νὰ συμβάλουν στὸ ἔργο του.

Άρθρο 11

Τμήματα καὶ Δραστηριότητες τοῦ Ἐνοριακοῦ Ποιμαντικοῦ Έργου:

Σὲ κάθε Ἐνορία λειτουργοῦν Τμήματα Ποιμαντικοῦ Έργου, ἀντίστοιχα μὲ ἐκεῖνα τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς Περιφέρειας. Κάθε Τμῆμα περιλαμβάνει δραστηριότητες, τῶν ὁποίων ἡ εὐθύνη ἀνατίθεται στοὺς

ιερείς, ένορίτες ή άλλους λαϊκούς με έξειδίκευση στο έργο του Τμήματος.

α. Τμήμα Όρθοδοξου Πνευματικότητας.

Δραστηριότητες:

- Ίερά Έξομολόγηση
- Κατήχηση Ένηλίκων,
- Συνάξεις Μελέτης Άγίας Γραφής,
- Έπισκέψεις σε Ίερά Προσκυήματα,
- Σεμινάρια, Συνέδρια κ.ά.

β. Τμήμα ένοριακής Λειτουργικής ζωής.

Δραστηριότητες:

- Θεϊον Κήρυγμα.
- Αποκατάσταση λειτουργικής παραδόσεως,
- Όργάνωση Τελετών, ιερών Μυστηρίων και Πανηγύρεως του Ναού.

γ. Τμήμα παιδιών και νεολαίας.

Δραστηριότητες:

- Κέντρα Συναναστροφής και Έπικοινωνίας
- Άθλητισμός
- Κατασκηνώσεις
- Έπιμορφωτικές ανταλλαγές
- Παιχνιδότοπος
- Συμβουλευτική εργασία με νέους σε ύψηλο κίνδυνο

δ. Τμήμα ποιμαντικής αντιμετώπισης αιρέσεων και Ίεραποστολής.

Δραστηριότητες:

- Όμιλίες
- Έντυπα - εκδόσεις
- Έρανοι
- Άποστολές (οικονομικής βοήθειας, ιερών σκευών, προσώπων)
- Ποιμαντική έλευθέρου χρόνου (μετακινουμένων, περιηγητών).

ε. Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων.

Δραστηριότητες:

- Έρανικές δραστηριότητες
- Χορηγίες
- Συνεργασία με Μ.Μ.Ε.
- Περιοδικές εκδόσεις

στ. Τμήμα Προνοιακού Έργου, Κοινωνικής Φροντίδας και Συμπαραστάσεως.

Δραστηριότητες:

- Το τμήμα αυτό συνεργάζεται στενά με το Ένοριο Φιλόπτωχο Ταμείο.
- Φροντίδα ηλικιωμένων, άσθενών, ΑΜΕΑ τής ένορίας

- Συνεργασία με ιδρύματα κλειστής περίθαλψης και σωφρονιστικά καταστήματα

- Αίμοδοσία
- Συμπάρασταση σε ειδικές ομάδες (πρόσφυγες, παλιννοστούντες, φυλακισμένοι και άποφυλακισμένοι κ.ά.)

- Έξεύρεση, εκπαίδευση, διοχέτευση έθελοντών σε Όμάδες Έργασίας

ζ. Τμήμα Γάμου και Οικογένειας.

Δραστηριότητες:

- Συμβουλευτική μελλονύμφων και συζύγων.
- Σχολή Έπιμόρφωσης Γονέων
- Θεραπευτική εργασία με οικογένειες

- Περίθαλψη όρφανών, άγάμων μητέρων και έγκαταλελειμμένων παιδιών

- Παρέμβαση σε περιπτώσεις κρίσης στους κόλπους τής οικογένειας κ.λπ.

Άρθρο 12

Συνεργασίες

1. Κληρικολαϊκή Συνέλευση Ένορίας.

Σε κάθε Ένορία συγκαλείται έτησίως Κληρικολαϊκή Συνέλευση, τής όποίας προεδρεύει ό Προϊστάμενος αύτης ιερέυς. Η Κληρικολαϊκή Συνέλευση έχει σκοπό τήν άνταλλαγή θέσεων και άπόψεων και τήν ένημέρωση των ένοριτών για τό συντελούμενο ένοριο έργο.

2. Το Ένοριο Συμβούλιο Ποιμαντικού Έργου συνεργάζεται με τόν Δήμο, τις άλλες τοπικές Άρχές, τά Σχολεία και Νηπιαγωγεία, τις τοπικές Κοινωνικές Ύπηρεσίες, και με τά Έθελοντικά Σωματεία και τις Όργανώσεις που εργάζονται στην ένορία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΔΙΑΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΛΕΚΑΝΟΠΕΔΙΟΥ

Άρθρο 13

1. Δημιουργείται Διαμητροπολιτικό Συμβούλιο Ποιμαντικού Έργου Λεκανοπεδίου, τό όποιο έδρεύει στα γραφεία τής Ίεράς Αρχιεπισκοπής Άθηνών και στο όποιο μετέχουν ό Αρχιεπίσκοπος Άθηνών, ως Πρόεδρος, και οί Μητροπολίτες των όμόρων Ίερών Μητροπόλεων (Άττικής, Βύρωνος, Μεγάρων, Μεσσογαίας, Ν. Ίωνίας, Νέας Σμύρνης, Νικαίας, Πειραιώς και Περιστερίου).

2. Το Διαμητροπολιτικό Συμβούλιο συγκαλείται με πρωτοβουλία του Αρχιεπισκόπου Άθηνών ή με αίτημα δύο έτέρων Αρχιερέων - μελών.

Σκοπός του Συμβουλίου τούτου είναι ό σχεδιασμός, ή συνεργασία και ό συντονισμός ενός εύρυτέρου Ποιμαντικού Έργου στο Λεκανοπέδιο τής Άττικής.

3. Ό τρόπος όργανώσεως και λειτουργίας του Διαμητροπολιτικού Συμβουλίου καθορίζεται με άπόφαση τής ΔΙΣ κατόπιν είσηγήσεως των μελών του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Άρθρο 14

Η Κεντρική, ή Περιφερειακή και ή Ένοριακή Διεύθυνση Ποιμαντικού Έργου διαθέτουν Γραφεία, Γραμματεία και Μηχανοργάνωση, καθώς και τόν άπαραίτητο έξοπλισμό.

Άρθρο 15

1. Το προσωπικό του Ποιμαντικού Έργου τής Ίεράς Αρχιεπισκοπής Άθηνών διακρίνεται σε έθελοντικό και άμειβόμενο.

2. Το άναγκαίο προσωπικό προσλαμβάνεται με άπόφαση του Αρχιεπισκόπου Άθηνών, ή όποία εκδίδεται μετά γνώμην του Διευθυντού τής Κεντρικής Δι-

εύθυνσης του Ποιμαντικού Έργου. Πά τὸ ἀπαιτούμενο ἔμμισθο προσωπικὸ στὴν Κεντρικὴ Διεύθυνση, τὴς Ἀρχιεπισκοπικῆς Περιφέρειας καὶ τὴς Ἑνορίας, οἱ προσλήψεις γίνονται μὲ εἰσήγηση τῶν ἀντιστοίχων ὀργανῶν Ποιμαντικῶν Ἔργου πρὸς τὸν Διευθυντὴ τῆς Κεντρικῆς Διεύθυνσης Ποιμαντικῶν Ἔργου, σὲ προβλεπόμενες ὀργανικὲς θέσεις.

3. Στὸς Ἐθελοντὲς Συνεργάτες, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν περιστάσεων, δύναται νὰ παρέχεται ἐπίδομα συνεργατῶν, γιὰ κάλυψη δαπανῶν, τὸ ὕψος τοῦ ὁποίου καθορίζεται μὲ Ἀπόφαση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν.

4. Ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ καὶ οἱ δαπάνες τοῦ Ποιμαντικῶν Ἔργου τῆς Κεντρικῆς Διεύθυνσεως βαρύνουν τὸν προϋπολογισμό τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Στὸ ἐπίπεδο περιφερειακῆς Διεύθυνσης Ποιμαντικῶν Ἔργου, οἱ σχετικὲς δαπάνες καλύπτονται ἀπὸ ἀνάλογες συνεισφορὲς τῶν Ἑνοριῶν τῆς Περιφέρειας, τὸ ὕψος τῶν ὁποίων καθορίζεται ἐκάστοτε ἀπὸ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο, κατὰ τὴν ἔγκριση τῶν οἰκείων Προϋπολογισμῶν. Στὸ Ἑνοριακὸ ἐπίπεδο, οἱ ἀνάλογες δαπάνες βαρύνουν τὸ Νομικὸ Πρόσωπο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, μὲ σύμφωνη γνώμη τοῦ Ε.Σ.Π.Ε.

Ἄρθρο 16

Στὴν Κεντρικὴ Διεύθυνση Ποιμαντικῶν Ἔργου συνιστῶνται οἱ κάτωθι ἔμμισθες θέσεις:

α. Ἐνὸς ἐκτελεστικοῦ Γραμματέως παρὰ τῷ Διευθυντῇ, ΠΕ Κλάδου.

β. Τριῶν (3) προϊσταμένων τῶν ἀντιστοίχων Τομέων, ἤτοι τοῦ Πνευματικοῦ Ἔργου, τῆς Χριστιανικῆς Μαρτυρίας καὶ τοῦ Προνοιακοῦ Ἔργου, ΠΕ Κλάδου, Δ-Α βαθμοῦ.

γ. Ἐνὸς χειριστοῦ Η/, ΔΕ Κλάδου, Δ-Α βαθμοῦ.

Στὴν Περιφερειακὴ Διεύθυνση συνιστᾶται μία (1) θέση ἐκτελεστικοῦ Γραμματέως, ΠΕ Κλάδου, Δ-Α βαθμοῦ.

Σὲ κάθε Ἑνοριακὴ Διεύθυνση συνιστᾶται μία (1) θέση ἐπιστημονικοῦ συνεργάτου, ΠΕ Κλάδου, Δ-Α βαθμοῦ.

Τὰ προσόντα πρὸς κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω θέσεων καὶ ἡ διαδικασία πρόσληψης καθορίζονται ἀπὸ τὸ Συμβούλιο Ἐκπροσώπων τῶν Ἀρχιεπισκοπικῶν Περιφερειῶν (ἄρθρο 3 παρ. 2α τοῦ παρόντος), μετὰ γνώμη τῆς ΣΚΕΠΕ (ἄρθρο 3 παρ. 3).

Ἄρθρο 17

Τελικὴ διάταξη

1. Ἀπὸ τὴς διατάξεις τοῦ παρόντος δὲν προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

2. Ὁ παρῶν Κανονισμὸς νὰ δημοσιευθεῖ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ στὸ Δελτίο «Ἐκκλησία».

Ἀθήνα, 11 Μαρτίου 1999

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
Ἀρχιμ. Δανιὴλ Πουρτσουκλῆς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερὰ Μητρόπολις Χαλκίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τῆς Ἑνορίας

Κοιμ. Θεοτόκου Ἀχλαδίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Χαλκίδι τῆ 2.7.99

† Ὁ Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημεριῶν τῶν ἱερῶν Ναῶν

1) Ἀγίων Ἀναργύρων τῆς ὁμωνύμου ἑνορίας,

2) Ἀγίου Ἰωάννου τῆς ἑνορίας Ἀγόριανης καὶ

3) Ἀγίου Κωνσταντίνου τῆς ἑνορίας Πελλάνης

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρων κενῶν θέσεων.

Ἐν Σπάρτῃ τῆ 5η Ἰουλίου 1999

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν δευτέραν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τοῦ Ἑνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἀγίου Δημητρίου Ἀρκάδων Καλαμάτας

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανο-

νικά και νόμιμα προσόντα, όπως εντός μηνός από της δημοσιεύσεως της Προκηρύξεως ταύτης εν τῷ Περιοδικῷ "ΕΚΚΛΗΣΙΑ" υποβάλωσιν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς ὀργανικῆς ἐφημεριακῆς θέσεως.

Ἐν Καλαμάτα τῇ 14.7.99

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Πειραιῶς

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐξαίρεσιν δι' ἐπιλογῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5/1978 Κανονισμοῦ «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων» πληρῶσιν μιᾶς (1) θέσεως Γραμματέως Κλάδου ΔΕ Γραφῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ Κανονισμῶν προσόντων, ἐπαρκῆ γνῶσιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, τῶν συγχρόνων μέσων καὶ ἀνάλογον προὔπηρεσίαν εἰς ἀντίστοιχον θέσιν, ὅπως ἐντὸς εἰκοσαήμερου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ» υποβάλωσιν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω θέσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 15.7.99

† Ὁ Πειραιῶς ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΕΞΑΡΧΙΑ ΠΑΤΜΟΥ

Πράξις ὑπ' ἀριθμ. 41

Ὁ Καθηγούμενος καὶ Πατριαρχικὸς Ἐξάρχος Πάτμου
Ἀρχιμανδρίτης Ἀμφιλόχιος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου, Λιμένος Σκάλας - Πάτμου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα ὅπως ἐντὸς εἰκοσαήμερου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Πατριαρχικῇ Ἐξαρχίᾳ Πάτμου
τῇ 28ῃ Ἰουλίου 1999

† Ὁ Καθηγούμενος καὶ Πατριαρχικὸς Ἐξάρχος
Πάτμου ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ
Ἀρχιμανδρίτης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου

«ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΩ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ

Τηλ. καὶ Fax 72.18.308

http/www.ecclesia.gr

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

† Ὁ Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

† Ὁ Καισαριανῆς ΓΕΩΡΓΙΟΣ

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ὁμότ. Καθηγ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ**

Ἄρχων Διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Μ.Χ.Ε.

Τακτικὸν μέλος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Π. ΔΕΚΚΟΣ

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

Ἄρχιμ. **ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΑΧΡΙΜΑΝΗΣ**

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου

τῆς Ἐταιρείας Γραφικῶν Τεχνῶν "ΑΒΕΛ"

Μενελάου 2, Ἡλιούπολη, Τηλ. - Fax: 9761274

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐαγγέλιον Δ. Θεοδώρου, Μηνύματα ἐκ τῆς ἐπισήμου Ἐπισκέψεως τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου στὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

Ι. Μ. Χατζηφώτη, Τὸ Χρονικὸ τῆς ἐπισήμου Ἐπισκέψεως τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Βαρθολομαίου στὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος (20 Μαΐου - 5 Ἰουνίου 1999).

Ἄρχιμ. Θεοκλήτου Κουμαριανοῦ, Τῷ ἀγνώστῳ Θεῷ (Deo ignoto)

Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Κανονισμοὶ 121, 122, 123/1999

Πράξεις συστάσεως Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων

Παράρτημα.